

List

Revija za kulturna in druga vprašanja občine Šoštanj in širše.

LETO XV
ŠT. 6
31. JULIJ 2008
1,50 EUR

Knjižnica Velenje
Titov trg 05
3320 Velenje

OBČINA ŠOŠTANJ

KOMISIJA ZA PRIZNANJA

Trg svobode 12, 3325 Šoštanj,

telefon: (03) 89 84 300, fax: (03) 89 84 333

Na podlagi Odloka o priznanjih Občine Šoštanj (Ur. l. Občine Šoštanj, št. 7/96 in 6/08) Občina Šoštanj objavlja

RAZPIS ZA ZBIRANJE PREDLOGOV ZA PODELITEV PRIZNANJ OBČINE ŠOŠTANJ V LETU 2008

1.

Ponudbe za podelitev lahko vložijo strokovne ustanove, zavodi, društva, organizacije, fizične in pravne osebe.

2.

Vrste priznanj v skladu s 3. členom odloka so:

- častni občan,
- priznanje Občine Šoštanj,
- plaketa Občine Šoštanj.

3.

Priznanje se lahko podeli posameznikom, skupinam, organizacijam in skupnostim, podjetjem, društvom, zavodom ter drugim pravnim osebam. Priznanje se lahko podeli tudi uglednim gostom oz. delegacijam, ki uradno obiščejo občino.

4.

Priznanje se podeli: za dosežke, ki prispevajo h kvaliteti življenja občanov in imajo pomen za razvoj in ugled občine na področju gospodarstva, znanosti, umetnosti, kulture, športa ter humanitarnih in drugih dejavnosti. Priznanje se podeli tudi za izkazano izredno požrtvovalnost, hrabrost in človekoljubnost ob izjemnih dogodkih.

5.

V letu 2008 so predlagana naslednja priznanja:

- eno priznanje za častnega občana,
- dve priznanji Občine Šoštanj,
- plakete Občine Šoštanj

6.

Predlog za podelitev priznanj mora vsebovati naslednje podatke:

- naziv in naslov predlagatelja,
- naziv in naslov kandidata za podelitev priznanja,
- vrsta priznanja, za katerega se predlaga,
- utemeljitev predloga.

7.

Predlog naj se pošlje na naslov: Občina Šoštanj, Komisija za priznanja, Trg svobode 12, 3325 Šoštanj, **do vključno srede, 20. 8. 2008, do 12 ure. Upoštevali bomo samo predloge, ki bodo do tega dne do določene ure že dejansko prispeli na zgornji naslov.**

8.

Komisija za priznanje si pridržuje pravico, da po roku dospelih in nepopolnih predlogov ne bo obravnavala.

Predsednik Komisije za priznanje
pri Svetu Občine Šoštanj

Na podlagi 7., 8., in 9. člena Pravilnika za vrednotenje ljubiteljskih kulturnih dejavnosti v Občini Šoštanj (Uradni list OŠ, št. 1/2005) ter na podlagi Odloka proračuna občine Šoštanj za leto 2008 Občina Šoštanj, Trg svobode 12, Šoštanj, objavlja

JAVNI RAZPIS

za sofinanciranje programov na področju ljubiteljskih kulturnih dejavnosti v občini Šoštanj
za leto 2008

I. NAROČNIK: Občina Šoštanj, Trg svobode 12, 3325 Šoštanj.

II. PREDMET RAZPISA: sofinanciranje programov ljubiteljskih kulturnih dejavnosti v občini Šoštanj iz sredstev proračuna Občine Šoštanj za leto 2008.

III. Pravico do sofinanciranja programov ljubiteljske kulturne dejavnosti na tem razpisu imajo izvajalci, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

- da imajo sedež v občini Šoštanj,
- da so registrirani v skladu z Zakonom o društvih najmanj eno leto pred objavo razpisa,
- da imajo osnovne materialne, prostorske, kadrovske in organizacijske pogoje za uresničevanje načrtovanih dejavnosti,
- da imajo evidenco o članstvu,
- da opravljajo svojo dejavnost na neprofitni osnovi,
- da pristojnim občinskim organom redno dostavljajo letna poročila o realizaciji programov ter načrt aktivnosti za prihodnje leto.

IV. OKVIRNA VIŠINA SREDSTEV: 36.000,00 EUR

V. RAZPISNA DOKUMENTACIJA vam je na voljo v tajništvu Urada župana Občine Šoštanj, podrobnejše informacije pa na tel. 898 43 14 (Alenka Verbič).

VI. ODDAJA VLOG: vloge morajo biti podane v skladu z razpisno dokumentacijo skupaj z dokazili in prilogami. Poslane morajo biti v zapečatenem ovitku na naslov: Občina Šoštanj, Trg svobode 12, 3325 Šoštanj, s pripisom: *Javni razpis za sofinanciranje programov na področju ljubiteljskih kulturnih dejavnosti v občini Šoštanj za leto 2008 – NE ODPIRAJ*, najpozneje do **31. avgusta 2008**. Šteje se, da je prijava prispela pravočasno, če je bila oddana zadnji dan roka za oddajo vlog na pošti s priporočeno pošiljko ali oddana do 12. ure v tajništvu Urada župana Občine Šoštanj. Prepozno oddanih vlog komisija ne bo obravnavala.

VII. DATUM ODPIRANJA VLOG: najpozneje do 15. septembra 2008.

VIII. SKLEP O IZIDU RAZPISA bodo vlagatelji prejeli v 15 ih dneh po vrednotenju vlog.

IX. POGODBE O SOFINANCIRANJU bodo z izbranimi vlagatelji sklenjene v 30-ih dneh po končanem postopku.

X. PORABA DODELJENIH SREDSTEV: izvajalci morajo dodeljena sredstva porabiti v proračunskem letu, za katerega velja ta razpis.

ŽUPAN OBČINE ŠOŠTANJ
Darko MENIH, prof., l. r.

Datum: 24.7.2008

List

**Revija za kulturna in druga
vprašanja občine Šoštanj in
širše.**

Izdaja

Zavod za Kulturo Šoštanj
Trg Svobode 12, 3325 Šoštanj
zanj Kajetan Čop, direktor
Izdajanje Lista finančno omogoča Občina
Šoštanj, zanjo Darko Menih, župan.

List

Fotografija na naslovnici:
Dejan Tonkli

Odgovorni urednik
Peter Rezman

Priprava redakcije
Milojka Komprej

Tisk
Eurograf d.o.o.

Natiskano
900 izvodov.

*Vse sodelavce prosimo, da prispevke
za LIST št. 6 (junij 2008), pošljejo ali
dostavijo najkasneje do 27. 6. 2008.*

ISSN 1581-8373

9 770158 183733

VSEBINA

4	Foto meseca
5	Uvodnik
6	Naša občina
8	Šolski list
12	Naravna dediščina
14	Cerkev
15	Gasilci
16	Dogodki in ljudje
18	Šport
20	Šolski List
22	Sredina vabi
24	Podoba kulture
26	Gledališče
28	Spomini
30	Intervju
33	Knjige
34	Kulturni natroski s Koroške
36	V razmislek
42	Križanka
43	Reportaža
44	Fotoreportaža

Ravenčani na Soči...

Foto: arhiv ŠD Ravne

Šaša

piše: Edi Vučina

Šoštanjčani, seveda tisti, ki so se udeležili referendumu, so s kar občutno večino odločili, da bi v bodoče radi živeli v Savinjsko-Šaleški pokrajini. Tako so pokazali rezultati prešteti referendumskih listkov, ki jih je izpolnila manj kot desetina Šoštanjčanov z volilno pravico. Res je vzorec majhen, a dovolj velik za resnejši razmislek.

Vrnimo se nekaj let nazaj, v leto 1994, ko so se Šoštanjčani odločali, ali želijo živeti v svoji občini. Tudi takrat so se večinsko odločili, da ne želijo biti odvisni od takratne občine Velenje in da bi želeli sami upravljati z občinskim proračunom, pa če tudi bo ta manjši. Mislim, da je bila takrat odločitev pravilna in da je samostojna Občina Šoštanj, kljub še nekaterim neizkoriščenim potencialom, naredila nekaj pravih korakov v smer razvoja in s tem v veliki meri upravičila svoj obstoj.

Nekaterim vplivnim ljudem, ki so vodili bivšo Občino Velenje, seveda »odcepitev« Šoštanja takrat ni bila po godu. Preostanek bivše občine se je nato organiziral v novo mestno občino, katere vodstvo oziroma županstvo je prevzel bivši predsednik izvršnega sveta, ki Mestno občino Velenje vodi še danes. Kot pa je možno sklepati po kasneje sledenih dogodkih, pa želja po vrnitvi oblasti tudi nad ozemljem izgubljenega Šoštanja in Šmartnega ob Paki ni nikoli usahnila. Dokaj hitro so se že začele pojavljati ideje o združitvi Savinjsko-Šaleških občin, ki je kmalu dobila domiselno ime SAŠA. Sledile so tudi konkretne pobude o ustanovitvi medobčinskih služb, ki so se kasneje tudi udeležile. V parlamentarno proceduro pa je bil vložen tudi zakon o formalni potrditvi Savinjsko-Šaleške pokrajine. Vse našete aktivnosti, ki jih je premišljeno koordiniral velenjski župan, pa so SAŠO postavile na zemljevid s strani Vlade RS uradno predlaganih pokrajin, sledila pa ji je še potrditev na referendumu.

Dobro obveščeni pravijo, da je prav SAŠA, kot najmanjša pokrajina (premore le nekaj preko 62.000 prebivalcev), rezultat strankarske trgovine in kot taka tudi kamen spotike za ostale dele razkosane Slovenije. Upravičena je bojazen, da bo njena šibkost lahko tudi ovira za njeno delovanje, saj ne bo uspela pobrati dovolj lastnih davščin, da bo vzdrž-

vala drag upravni aparat, ki bo nujen za uspešno delovanje. Večje in gospodarsko močnejše pokrajine bodo seveda tudi razvojno uspešnejše. Le take pa se bodo lahko dejansko postavile na svoje noge in s tem dosegle glavni cilj regionalizacije, to je decentralizacija in skladnejši razvoj države. Prešibke pokrajine pa bodo spet odvisne od milosti politično obarvanih skrbnikov državnega proračuna, kot to velja za obstoječe občine.

Če mene vprašate, bi si Šoštanjčani morali prizadevati, da se priključimo v gospodarsko čim močnejšo pokrajino, saj bodo le v taki pokrajini davki za delovanje pokrajinskih svetnikov in pokrajinskih uradnikov lahko relativno manjši in s tem naše davkoplačevalsko življenje malce cenejše. Močnejša pokrajina bo tudi lažje pridobila dodaten denar iz EU skladov, saj se le ta izplačuje v obliki sofinanciranja projektov, ki se v načelu financirajo iz pokrajinskega proračuna. SAŠA vsekakor ne predstavlja močne regije, ki bi lahko v zadostni meri zagotovila vse našeto. Šoštanjčani bomo tako svoje komunalne odpadke vozili v sosednjo Celjsko pokrajino, v gospodarsko razvitejšo Celje pa bomo še vedno hodili po večjih nakupih, bodoče mame bodo rojevale v celjski porodnišnici, očetje bodo hodili gledat reprezentančni nogomet, zgodovinarji bodo dokumente iskali v pokrajinskem arhivu, arhitekti se bodo posvetovali na Zavod za varstvo kulturnih spomenikov, mladi se bodo zabavali v bowling centru, torej ne bi bilo tako čudno, če bi še bodoči pokrajinski svetniki hodili na seje v mesto celjskih knezov.

No, pa pogledimo, kaj nas čaka v bodoči SAŠI, če do nje res pride že v tem mandatu vlade? Nedvomno bo s sedaj predlaganim načinom financiranja SAŠA z vsemi potrebnimi službami težko shajala, zato ne preseneča, da je večina pripomb s strani

njenih »avtorjev« usmerjena prav v zagotavljanje denarja za njeno delovanje. Sicer pa, kaj bistveno drugače, kot je bilo v stari Občini Velenje, najbrž ne bo. Manjšinski »delegati« iz Občine Šoštanj, ki bodo sedeli v pokrajinskem svetu v Mozirju, bodo prebirali gradivo, ki jim ga bo pripravila ekipa pokrajinskih uradnikov iz Velenja. Z malce domišljije si že predstavljam gradivo, ki ga bodo na mizo dobili pokrajinski svetniki. V predlogu pokrajinskega proračuna bo kot prihodek dodan denar iz odškodninskega sporazuma, ki ga bo pokrajina podpisala s TEŠ-em, predlagano bo povečanje novega davka na nepremičnine (danes nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča), prikazan pa bo tudi obseg stroškov za zaposlitev novih pokrajinskih uradnikov ter za izdelavo novega pokrajinskega prostorskega plana. Lahko pa se seveda tudi motim. Upam.

Občinske novice

Paka in Bečovnica sta precej čistejši

Občina Šoštanj je v soboto, 31. maja, organizirala očiščevalno akcijo z namenom očistiti reko Pako in potok Bečovnico. Odzvali so se člani Ribiške družine Paka, člani vseh štirih prostovoljnih gasilskih društev v občini (Šoštanj, Lokovica, Gaberke in Topolšica) in še člani Planinskega društva Šoštanj, Mladinskega kulturnega centra, nekaj krajanov in del občinske uprave. Skupno se je nabralo okrog 40 ljudi, ki so se nato po skupinah podali v Pako v Penku in v Bečovnico.

Župan Občine Šoštanj Darko Menih je bil aktivni udeleženec akcije, čistil je Pako skupaj z lokoviškimi gasilci. Akcija se je zaključila malo po 11. uri na Ribiški koči ob Družmirkem jezeru, kjer so se vsi udeleženci okrepčali s slastnim golažem.

Letošnja očiščevalna akcija Šoštanja in okolice bi morala biti že v aprilu ob dnevu zemlje. Takrat je bilo vreme zelo muhasto, a so akcijo kljub temu ponekod izvedli, in sicer: turistična društva v Skornem, Lajšah in na Pristavi, krajanje v Gaberkah in Lokovici, teden dni kasneje pa tudi člani ŠKD Mačji kamen v Florjanu.

Čistilna akcija v Šoštanju je tako potekala v treh etapah, skupno pa je v njej sodelovalo okrog 150 ljudi, nekateri celo po večkrat, za kar se vsem lepo zahvaljujemo.

Nepogrešljivi sodelavci pri akciji so: PUP Saubermacher, Komunalno podjetje Velenje, Termoelektrarna Šoštanj in Kmetijska zadruga Šaleške doline.

Obisk poslanske skupine SDS na Občini Šoštanj

V ponedeljek, 9. junija, so bili predstavniki poslanske skupine Slovenske demokratske stranke, in sicer Andrej Bručan, Ivan Gril in Marko Šiška v okviru obiska v SA-ŠA regiji tudi na obisku na Občini Šoštanj. Sprejeli so jih župan Darko Menih, podžupana Vojko Krneža in Drago Koren ter zunanji svetovalec župana na področju javnih gospodarskih služb Viki Drev.

Pogovarjali so se o številnih aktualnih temah in tudi o konkretnih vprašanjih, s katerimi se soočamo v občini Šoštanj. Župan jim je tako predstavil problematiko, povezano z izgradnjo bloka 6 TEŠ, ko bo v Šoštanju prišlo veliko število delavcev.

Občina na tem področju sodeluje tudi s številnimi drugimi organizacijami, da bo v času izgradnje dobro poskrbljeno za varnost občanov.

Župan jih je seznanil tudi z reševanjem najbolj kritičnih točk na področju komunalne infrastrukture, pogovarjali so se o cestni problematiki, župan pa je tudi pojasnil, da občina Šoštanj leži na dokaj plazovitem področju, kar prebivalcem pogosto povzroča številne težave.

Vodilni v občini so poslancem SDS predstavili tudi gospodarstvo občine Šoštanj in vizijo razvoja, seznanili pa so jih tudi s kulturno-družabnim utripom življenja v Šoštanju. Župan je dejal, da imamo Zavod za kulturo, ki skrbi za redne razstave in nasploh za bogato kulturno življenje v občini, seveda pa je povedal tudi, da ogromno časa in energije posvečamo izgradnji Muzeja usnjarstva in prenovi Vile Mayer.

Posebej je župan poudaril, da imamo v občini Šoštanj številna društva (turistična, kulturna, športna), ki skrbijo, da se v kraju, kjer delujejo, kar naprej kaj dogaja. Pohvalil je še člane gasilskih društev, ki imajo v občini zelo bogato tradicijo.

Po obisku na občini so se skupaj odpravili v Termoelektrarno Šoštanj, kjer so se seznanili z vizijo razvoja in izgradnjo bloka 6. Ogledali so si tudi bolnišnico Topolšica, in sicer oddelek za intenzivno nego in oddelek za preiskave, kjer bo v kratkem svoje mesto dobil tudi novi CT aparat.

Člani poslanske skupine SDS so izrazili podporo Občini Šoštanj pri nadaljnjem razvoju in reševanju aktualne problematike, pripravljeni pa so tudi na sodelovanje v okviru svojih možnosti.

Sprejem za osnovnošolce pri županu

Šolarji so že na zasluženih počitnicah. Pred iztekem šolskega leta pa je najboljšim čestital tudi župan Občine Darko Menih. Štirinajst učencev, ki so bili vseh osem let odlični, je pogostil na Vili Široko in jim čestital za dosežen uspeh, v spomin pa jim je podaril knjižno nagrado.

Župan pa je pripravil sprejem tudi 26 učencem OŠ Šoštanj, ki so na državnih tekmovanjih osvojili

zlata priznanja. Tudi njim je za odlične rezultate čestital in jim podaril knjižne nagrade, zahvalil pa se je tudi vsem njihovim mentorjem.

Podpis pogodbe za izgradnjo 1. faze Muzeja usnjarstva v Šoštanju

Župan Občine Šoštanj Darko Menih in direktor podjetja Cigrad, d. o. o., Branko Vrtačnik sta v petek, 20. junija 2008, v pisarni župana podpisala gradbeno pogodbo za izvedbo projekta Revitalizacija zgodovinskega središča Šoštanj – Muzej usnjarstva I. faza.

Cena pogodbenih del znaša 1.276.789,46 €. Dela bodo predvidoma zaključena do februarja 2009.

Obseg del zajema prizidek k obstoječi stavbi tovarniških kopalnic bivše Tovarne usnja Šoštanj ter postavitve kovinske nadstrešnice – paviljona, kjer bo razstavljena tehniška dediščina (stroji), ki so jih uporabljali v tovarni. Obstoječa stavba s prizidkom bo v tej fazi operacije prenovljena, in sicer gradbeno celoten objekt, dokončno pa njegovo pritičje.

Operacijo delno financira Evropska unija, in sicer Evropski sklad za regionalni razvoj – Operativni program krepitve regionalnih razvojnih potencialov za obdobje 2007 – 2013, razvojne prioritete: razvoj regij; prednostne usmeritve: regionalni razvojni programi.

Izgradnja Muzeja usnjarstva v Šoštanju je izjemno velik in zahteven projekt, s katerim se Občina Šoštanj skupaj z Zavodom za kulturo in iniciativnim odborom ukvarja že nekaj let. Z njegovo postavitvijo bo Občina Šoštanj izjemno popestrila kulturno-turistično ponudbo kraja in občine, muzej pa bo prava zakladnica podatkov in tudi spominov na proizvodnjo usnja, ki je v preteklosti izjemno zaznamovala razvoj Šoštanja in celotne občine.

Gre torej za izgradnjo 1. faze Muzeja usnjarstva v Šoštanju, v okviru druge faze pa se predvideva izgradnja novega objekta, dokončna ureditev obstoječega in zunanja ureditev.

Prenova Vodnikove ulice

V Šoštanju je bila prenovljena Vodnikova cesta. Cesta je v prenovljena v celoti – izkop, narejen nov tampon, urejeni robniki in nova asfaltna prevleka. Sanacijo je delno sofinancirala Občina Šoštanj, ki je zanjo prispevala 5.000 evrov

Na košarkarskem igrišču nova asfaltna prevleka

Šoštanj je vključen v odmevno akcijo Verjemi v svoj koš, ki poteka pod okriljem znanega novinarja Esada Babačiča. Zaradi izjemno slabih vremenskih razmer v juniju smo morali žal otvoritev igrišča, predvideno za 20. junij, prestaviti. V zadnjih dneh junija pa je košarkarsko igrišče za športno dvorano v Šoštanju vendarle dobilo novo asfaltno prevleko. V prihodnjih dneh bodo narisane tudi nove črte, prenovljeni pa bodo še koši.

Igrišče je priljubljeno zbirališče igralcev ulične košarke, ki so nad novim asfaltom že sedaj navdušeni.

Predvidoma v juliju pa bo tudi svečana otvoritev igrišča, na kateri bo sodeloval tudi kakšen izmed ambasadorjev te akcije; ti pa so: Marko Milič, Primož Brezec, Boštjan Nachbar, Anže Kopitar, Jure Košir in mnogi drugi...

Prevzem gasilskega avtomobila v Topolšici

Člani PGD Topolšica so nabavili novo vozilo GVV-1, namenjeno prevozu moštva in tudi intervencijam. V soboto, 29. junija, pa je župan to vozilo topolškim gasilcem tudi uradno predal. Občina Šoštanj je za nakup vozila prispevala 172.480,00 evrov.

Vozilo od 30. januarja v Topolšici že uporabljajo, z njim so bili že na dveh intervencijah, na katerih se je izkazalo za zelo uspešno.

Novega vozila pa so se razveselili tudi gasilci v Lokovici, ki so prejeli vozilo za prevoz moštva z oznako GVM-1. Občina je za nakup tega vozila prispevala nekaj manj kot polovico sredstev, in sicer 20.000,00 evrov.

Ob praznovanju 100. obletnice društva pa bodo člani PGD Lokovica jeseni prejeli še vozilo za prevoz orodja in moštva z oznako GVV-1, katerega nakup pa bo občina Šoštanj financirala v celoti – 80.000,00 evrov.

16. redna seja Občinskega sveta Občine Šoštanj

V ponedeljek, 7. julija 2008, so se šoštanjski svetniki sestali še zadnjič pred poletnimi počitnicami. Soglasno so potrdili **Odlok o proračunu** Občine Šoštanj za leto 2009, ki predvideva nekaj manj kot 12 milijonov prihodkov in odhodkov. Največji del proračunskih sredstev bo namenjen investicijam. Občina bo nadaljevala z izgradnjo Muzeja usnjarstva, za kar je namenjenih 565

tisoč evrov, za investicijsko vzdrževanje in gradnjo občinskih cest pa je predvidenih 1.243 tisoč evrov. Med drugim so predvidene rekonstrukcije cest skozi Metleče, od Metleč proti Pohrastniku, Prenova Puharskega mosta, ceste v Skornem..., če naštejemo samo največje investicije.

Prav tako pa so svetniki potrdili Sklep o letnem načrtu pridobivanja in razpolaganja z nepremičnim premoženjem občine Šoštanj za leto 2009.

Po hitrem postopku so svetniki sprejeli **Odlok o javnozasebnem partnerstvu na področju ravnanja z odpadki**, na katerega so na sami seji podali nekaj pripomb.

Gre za način izvajanja in opravljanja lokalne gospodarske javne službe zbiranja in prevoza komunalnih odpadkov in prevoza komunalnih odpadkov ter odlaganja ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov v treh občinah, in sicer v Mestni občini Velenje, Občini Šoštanj in Občini Šmartno ob Paki.

Da bo odlok veljaven, morajo enako besedilo tega sprejeti tudi svetniki v Velenju in Šmartnem ob Paki.

Pod točko razno so se svetniki seznanili še **nizkim vpisom na podružnico Osnovne šole Šoštanj v Zavodnju**, na kateri bi bili samo štirje učenci, normativ po pravilniku Ministrstva za šolstvo in šport za obstoj podružnične šole pa je pet učencev.

V kolikor bodo na podružnici šole v Zavodnju ostali vpisani le štirje učenci in Ministrstvo za šolstvo in šport ne bo odobrilo sredstev za njen obstoj, bodo šoštanjski svetniki na avgustovski seji odločali o možnostih nadaljnjega delovanja podružnične šole v Zavodnju.

Obvestilo predlagateljem sprememb namembnosti zemljišč

Uprava Občine Šoštanj obvešča predlagatelje za spremembe namembnosti zemljišč, da bomo njihove pobude sprejemali še **najkasneje do 11. avgusta 2008.**

Pobude, ki bodo prispele do tega datuma, in tudi tiste, ki jih že imamo v naši evidenci, bomo obravnavali znotraj postopka o sprejemu občinskega prostorskega načrta (OPN), ki predstavlja zamejavo vseh trenutno veljavnih prostorskih aktov Občine Šoštanj.

Postopek, ki ga bomo po terminskem planu zaključili predvidoma do oktobra 2009, že teče skladno z Zakonom o prostorskem načrtovanju, ki spodbuja predvsem nerazpršeno gradnjo.

O spremembi namembnosti zemljišč bo v sklopu omenjenega postopka dvakrat odločalo Ministrstvo za okolje in prostor. V kolikor gre za spremembo kmetijskega zemljišča v stavbno, pa tudi Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

Če bo za posamezno pobudo potrebno izdelati posebne strokovne podlage, bomo o stroških njihove izdelave predlagatelja pravočasno obvestili.

Vse pobude, ki bodo prispele po 11. avgustu 2008, bomo na Občini Šoštanj evidentirali, obravnavali pa jih bomo lahko šele ob naslednji spremembi občinskih strateških prostorskih aktov.

Prenova športnih površin v Šoštanju

Rokometno igrišče v Šoštanju je že od nekdaj priljubljeno zbirališče Šoštanjčanov. Občina je v letošnjem letu pristopila k njegovi prenovi. Na igrišču želimo urediti dve manjši garderobi, sanitarije in skladišče za opremo, ki jo bomo potrebovali na igrišču. Sedaj je v pripravi idejni projekt. Na Občini Šoštanj želimo, da bo igrišče postalo ne samo priljubljen športno-rekreacijski objekt, temveč tudi dobro obiskan in prepoznaven prireditveni prostor, na katerem se bodo odvijali razni sejmi ter druge družabne, zabavne in tudi kulturne prireditve.

V proračunu imamo v letošnjem letu predvidenih za prenovu rokometnega igrišča 100 tisoč evrov, v prihodnjem letu pa 75 tisoč evrov. Investicijo sofinancira Fundacija za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji, in sicer v skupni vrednosti 37.100 evrov.

Občina Šoštanj je tudi v fazi pridobivanja idejnega projekta za izgradnjo športnega parka pod Vilo Široko v Šoštanju. Za omenjeno investicijo je v letošnjem proračunu namenjenih 45 tisoč evrov, k izgradnji pa bo občina predvidoma pristopila v prihodnjih letih.

Večkrat smo že povedali, da se v okviru akcije Verjemi v svoj koš prenavlja tudi košarkarsko igrišče ob stari Biba Roekovi šoli, na katerem je že nova asfaltna prevleka.

Občina bo za ta projekt namenila 2.000 evrov.

V zaključni fazi je razpis za sanacijo parketa v športni dvorani v Šoštanju, ki ga bo prav tako financirala Občina Šoštanj. Poleg obnove parketa bo občina zagotovila proračunska sredstva tudi za nakup novega sodobnega semaforja za to dvorano.

Neurje tudi v občini Šoštanj

Nedeljsko neurje dne 13. julija, ni prizaneslo niti občini Šoštanj. Poškodovanih na srečo ni bilo, je bilo pa že v nedeljo na delu 48 gasilcev iz vseh štirih prostovoljnih gasilskih društev v občini.

Po do sedaj zbranih podatkih je bilo najhuje v Skornem, kjer je veter odkril dve strehi stanovanjskih hiš, kar nekaj preglavic pa je neurje povzročilo na cestah, saj je podrlo precej dreves po občini, med drugim je bila neprevozna tudi interventna pot k bolnišnici Topolšica. Drevje so gasilci odstranili s cest, tako da so ponovno prevozne.

Podrto drevje je povzročilo tudi nekaj gmotne škode, v Gaberkah je lipa padla na avtomobil, v Lajšah pa sta podrti smreki poškodovali pomožni objekt ob gostinskem obratu.

V ponedeljek sta bili na terenu dve ekipi pogodbenega vzdrževalca cest – podjetja Andrejč, d. o. o., ki sta predvsem čistili veje s cest, popravljali bankine in odstranjevali pesek z vozišč. V Belih Vodah so s ceste odstranili več kot 60 kubičnih metrov naplavin in odstranili posledice plazov pri Mazeju.

Tjaša Rehar, univ. dipl. nov., svetovalec za odnose z javnostmi

Valeta in slovo od osnovne šole

S koncem šolskega leta pride vsakič tudi dokončno slovo od osnovne šole za eno generacijo. Letos se je poslovila generacija, rojena leta 1993. Pisalo se je leto 2000, ko so vstopili v takrat še dve osnovni šoli, ki sta bili še osemletki. Po petih letih šolanja pa sta jih čakali dve veliki spremembi. Niso napredovali v šesti razred, temveč so preskočili iz osemletke v devetletko in to kar v sedmi razred. Ta sedmi razred pa ni bil več v njihovi stari šoli, temveč so učenci iz obeh starih šol vstopili z novim šolskim letom tudi v novo skupno Osnovno šolo Šoštanj. In kot so sami povedali, so v naslednjih letih med seboj spletli veliko prijateljskih vezi in doživeli marsikaj lepega.

V devetem razredu pa so se pripravljali na nov, še večji preskok. Ob tem pa so pripravili za svoje starše in učitelje že 12. marca 2008 v avli šole Plesni venček, na katerem so pokazali plesne veščine, ki so jih pridobivali s pridno vadbo že skozi vse šolsko leto. V mesecu maju so izdali svoje spominsko glasilo. Zadnje slovo od šole in učiteljev pa so pripravili na Valeti, ki je bila 12. junija 2008 ob 18. uri v športni dvorani Osnovne šole Šoštanj. Na tej prireditvi se je predstavil vsak razred na svoj izviran način. Skupaj pa so zaplesali še sliki četvorke in angleški valček. Za konec pa so zapeli še svojo himno, za katero je napisala besedilo Viktorija Maze iz 9. c.

POMLADNA ŽELJA

Spet prihaja pomlad,
lepa, zelena, a za nas
devetošolce drugačna.

Zadnja naša skupna
pomlad je to.

Pogumno, kot prve
pomladne cvetlice, bomo kmalu
zakorakali vsak svojo,
novo pot.

Naj bo srečna in prava,
Za vse nas.

Maja Sovič, 9. a

SVOBODA

Svoboda ne sme imeti
nikakršnih mej,
čeprav nekje morajo biti,
da lahko hrepenimo po njej.

Zato se svoboda
teme drži,
da takrat še bolj boli,
kadar je ni.

Kajti svoboda
je kot dnevni pogum,
ki se ne more pokazati,
kadar je dan.

Zato smo le z očmi,
ne z dušo vanjo zazrti,
ker nas je strah teme,
sence smrti.

Marko Es, 9. d

Učenci 9. razredov OŠ Šoštanj v šolskem letu 2007/08:

9. a:

Jan Cokan, Dejan Godec, Natalija Hudolin, Žarko Ilić, Anja Medved, Aleš Jakop, Jana Koradej, Jožek Kotnik, Barbara Kovač, Andrej Miklavžina, Matej Miklavžina, Tim Miklavžina, Gregor Plamberger, Nika Polšak, Veronika Rotnik, Magdalena Sovič, Matej Stropnik, Mitja Špeglič in Pia Verdnik.

9. b:

Vid Apat, Klemen Blatnik, Damjan Brodnik, David Cafuta, Edi Kotnik, Peter Kotnik, Valerija Lesnjak, Domen Mazej, Nastja Meh, Andreja Nježič, Katja Podvinšek, Ajda Prušek, Črt Skornšek in Aleksandra Štabuc.

9. c:

Tilen Celcer, Maruša Globačnik, Denis Golavšek, Azra Jahić, Sara Jeseničnik, Gašper Koželnik, Urban Kugonič, Adnan Mušić, Dejana Marić, Viktorija Maze, Ajda Njegovec, Sandra Ograjenšek, Mojca Podgoršek, Mirsela Poljak, Adnana Saradžan, Sara Strožič, Adrijan Šlutej, Urban Šlutej, Miha Šmon, Petra Tajnik, Karyna Vešeleni, Špela Vrčkovnik, Jaka Zaluberšek in Matej Zaveršnik.

9. d:

Anita Anželak, Petra Cigale, Aldina Dedić, Ingrid Delopst, Barbara Doler, Tara Drev, Marko Es, Irena Hrastnik, Rok Ježovnik, Gašper Kladnik, Klemen Knez, Karmen Kovač, Rok Kumer, Jure Ledinek, Klemen Lesnik, Mojca Marinka Mlakar Vasić, Anja Pečnik, Urška Petek, Uroš Pohajač, Franc Reberšak, Iztok Reherman, Senada Sejdinović, Tjaša Švener in Luka Vrčkovnik.

Foto: Peter Maršek

9. a Razrednik: Boris Plamberger

Zadnja vrsta: Žarko Ilić, Mitja Špeglič, Gregor Plamberger. *Tretja vrsta:* Dejan Godec, Matej Miklavžina, Barbara Kovač, Anja Medved. *Druga vrsta:* Boris Plamberger, Jan Cokan, Aleš Jakop, Jožek Kotnik, Matej Stropnik, Andrej Miklavžina. *Prva vrsta:* Magdalena Sovič, Nika Polšak, Veronika Rotnik, Natalija Hudolin, Pia Verdnik. *Manjkata:* Jana Koradej in Tim Miklavžina.

9. b Razredničarka: Jožica Razbornik Kukovičič in nadomestna razredničarka Urška Špindler

Zadnja vrsta: Klemen Blatnik, Črt Skornšek, Edi Kotnik, Domen Mazej, David Cafuta. *Druga vrsta:* Nastja Meh, Valerija Lesnjak, Katja Podvinšek, Vid Apat, Urška Špindler. *Prva vrsta:* Aleksandra Štabuc, Andreja Nježič, Ajda Prušek, Peter Kotnik, Damjan Brodnik.

9. c Razrednika: Sabina Žnidar in Tejo Torej

Zadnja vrsta: Mirsela Poljak, Adnana Saradžan, Urban Kugonič, Matej Zaveršnik. *Četrta vrsta:* Sara Strožič, Mojca Podgoršek, Ajda Njegovec, Jaka Zaluberšek, Miha Šmon. *Tretja vrsta:* Denis Golavšek, Gašper Koželnik, Petra Tajnik, Maruša Globačnik, Špela Vrčkovnik, Dejana Marić. *Druga vrsta:* Tejo Torej, Sara Jeseničnik, Sandra Ograjenšek, Viktorija Maze, Azra Jahić, Karyna Vešeleni. *Prva vrsta:* Adrijan Šlutej, Adnan Mušić, Urban Šlutej, Tilen Celcer.

9. d Razredničarka: Danica Verdev

Zadnja vrsta: Marko Es, Senada Sejdinović, Luka Vrčkovnik, Gašper Kladnik, Uroš Pohajač, Franc Reberšak, Izток Reheman. *Tretja vrsta:* Rok Ježovnik, Karmen Kovač, Mojca M. Mlakar Vasič, Tara Drev, Anja Pečnik, Barbara Doler, Danica Verdev. *Druga vrsta:* Urška Petek, Irena Hrastnik, Aldina Dedić, Petra Cigale, Anita Anželak, Tjaša Švener, Ingrid Delopst. *Prva vrsta:* Klemen Lesnik, Rok Kumer, Klemen Knez, Jure Ledinek.

Škode še ni mogoče povsem dojeti

Medtem, ko so se včasih orkani in tornadi za nas dogajali le v filmih, so sedaj postali resničnost. Še lani, ko je tak orkan pustošil po Nemčiji, se nam je zdelo, da nas ne more doleteti kaj takega. Še posebej, ker smo obdani s hribi in gozdovi. Pa se je vendarle zgodilo. Tudi šoštanjska občina sodi med tiste, kjer se je zgodilo nekaj škodnih dogodkov. In ni mogoče več zanikati, da je človek s svojim kvarnim delovanjem dodobra porušil naravne sisteme.

V nedeljo, 13. julija, se je nad našim območjem razbesnelo neurje, kakršnega ljudje ne pomnijo. Strahoviti veter, ki je ponekod tudi s hitrostjo 120 km na uro pustošil po delu Gorenjske in Zahodne Štajerske je napravil škodo, ki bo samo na področju občine Gornji Grad, ta je med zgornjesavinjskimi najbolj prizadeta, po prvih ocenah preseгла pet milijonov evrov. Na srečo je le vse minilo brez človeških žrtev in samo z manjšimi poškodbami

Gornji Grad

O tem je drugim v ponedeljek, dan po katastrofi, na novinarski konferenci govoril tamkajšnji župan Stanko Ogradi. To so po njegovih besedah prve in zelo približne ocene materialne škode, nastala pa je tudi moralna škoda, ki je ni mogoče oceniti. V gornjegrajski občini je največja škoda gotovo nastala v gozdovih in na objektih, nekoliko manj v kmetijstvu.

Najbolj prizadeti kraji so bili Kašna in Tomanova planina, Tirosek, Nova Štifta in Lenart. Poškodovanih je bilo okoli 500 do 700 ha gozdnih površin. Ker so posamezni odseki odmaknjeni, škoda še ni povsem evidentirana. Uničenih naj bi bilo okoli 150.000 m lesa. Zaradi ruvanja in lomljenja dreves na cestišča je bilo neprehodnih okoli 30 km lokalnih cest in regionalna cesta Kamnik – Gornji Grad.

Že v ponedeljek do opoldne so bile vse ceste, tudi tiste do posameznih kmetij očiščene in prevozne, je dejal poveljnik štaba civilne zaščite Toni Bezovšek. Kot sta povedala predsednik in poveljnik Zgornjesavinjske gasilske zveze Janko Žuntar in Slavko Bric, je pri tem sodelovalo 95 gasilcev občinskega poveljstva Gornji Grad, cesto Podvolovjek – Krajski Rak pa so čistili gasilci iz Luč. V pomoč so bili tudi ostali prebivalci z okoli šestdeset motornimi žagami in kmetijsko mehanizacijo, predvsem traktorji. Gasilci so sodelovali tudi pri intervenciji reševanja dveh oseb s Kašne planine. Eno je z zlo-mom ključnice helikopter nato odpeljal v celjsko bolnišnico.

Toni Breznik, direktor nazarske enote Zavoda za gozdove je menil, da bo potrebno povsem na novo posaditi okoli 200 ha gozdov. Do zdaj so na območju zavoda beležili škode po zledu, vetrolomov pa ne v večji meri. Razen na lesu je tokrat škoda tudi na gozdnih cestah in vlakah.

Jakob Presečnik je dostavil, da je škoda huda predvsem zato, ker je bil gozd od nekdaj za kmeta »banka« in bo zaradi dolgotrajne obnove posledice čutila še naslednja generacija. Zlasti so prizadeti nekateri manjši kmetje, ki jim je veter gozd povsem uničil. Zahvalil se je vsem, ki so prvi sodelovali pri odpravljanju posledic neurja in izrazil prepričanje, da bo vlada takoj podvzela najnujnejše ukrepe za omilitev stanja.

Minister za notranje zadeve Dragutin Mate: »Posebej je treba pohvaliti vse pripadnike gasilskih društev in civilne zaščite, saj so brez pomoči od drugod uredili tisto najnujnejše za prebivalstvo. V sodelovanju z ministrstvom so na kmetije, kjer ni bilo elektrike, namestili agregate. Z zaupanjem me navdaja energija in duh tukajšnjih ljudi, ki se ne pritožujejo, pač pa gledajo naprej, kako težko stanje čimprej sanirati. Ko nam je hudo, znamo Slovenci stopiti skupaj in pomagati bližnjemu, četudi smo sami prizadeti. V reševanje so bodo vključila vsa resorna ministrstva, predvsem pa je treba besedo dati gozdarski stroki,« je dejal Mate.

Neurje z dežjem, točo in orkanskim vetrom, ki je v nedeljo, 13. julija, pustošilo po Gornjegrajskem, je zajelo tudi Miklavž pri Novi Štifti v katastrski občini Mačkin kot. Že ime pove, da je to ozka dolinica, zavarovana s hribi, ki se vzpenja pod planino Lepenatka. Tukaj na kmetiji pri Ramšaku gospodarita in živita Bojan in Marija Poličnik z družino.

»Videl sem, da se približuje nekaj hudega, saj se je najprej pojavilo nekaj rafalnih strel. Z dežjem in točo je prihajal ogromen vrtnec vetra. V trenutku je popolnoma izruval ves sadovnjak starih sadnih dreves in jih položil po pobočju kot bi bila slamice.

Hkrati so se v gozdu za hišo lomila drevesa. Veter je staro iz kamna zidano hišo tresel kot kartonsko škatlo in tako je bučalo, da nismo slišali kričanja drug drugega, čeprav smo bili v hiši čisto skupaj,« je o nedeljskih dogodkih notranjemu ministru Mateju, ki jih je obiskal v ponedeljek skupaj z državnoborskim poslancem Jakobom Presečnikom, pretresen pripovedoval gospodar Bojan.

Vse skupaj je trajalo kakih petnajst do dvajset minut, tisto najhujše pa morda pet minut, je dodala žena Marija. Pri Ramšaku kar ne morejo verjeti, da v dogodku ni bil nihče poškodovan. Ko je sin odprl hišna vrata, mu jih je vihar iztrgal iz rok in ga dobesedno posrkal iz hiše. Ob tem so se odprla tudi vrata na nasprotni strani in skozi je priletela debela veja, švignila čez hodnik in pri drugih vratih ven. Na srečo ni tam stal nihče.

Stavbe na kmetiji so značilna zgornjesavinjska kmečka arhitektura in spadajo pod spomeniško varstvo. Vihar je razkril vsa poslopja. Še najbolje jo je odnesla slamnata streha na ohranjeni stari kašči. Skoraj nedotaknjena pa je ostala tudi kapelica v sadovnjaku. Prav tako ni nobene škode na živini, ki se je v času neurja pasla tam.

Poleg živinoreje je kmetiji prihodke prinašal gozd, čeprav je v hudi strmini in je spravilo težavno. Škodo v gozdu bo čutili še več generacij.

Že v nedeljo popoldne so pričeli prihajati na pomoč sorodniki, znanci in gasilci. Pri Ramšaku se je zbralo okoli petdeset prostovoljcev. S ponjavami so prekrili ostrejša in pričeli z odstranjevanjem podrttega drevja. Dela so se nadaljevala tudi naslednje dni, ko je kmetijo obiskal premier Janez Janša, pri njih pa se je oglasil tudi direktor celjskega Kmetijskego gozdarskega zavoda Stanko Jamnik s sodelavkami iz mozirske izpostave.

»Kaj bi se pritoževali,« pravita Ramšakova, »ko pa je marsikje še huje.« In res, na področju, kjer kmetijstvo ni toliko razvito in ljudje živijo od gozda, so sedaj nekatera manjša gospodarstva ostala čisto brez vsega.

Ob nesreči spoznaš prijatelja, bi lahko rekli tudi tokrat. Že nekaj ur po nevihti so prišli na pomoč prvi gasilci, pa tudi sorodniki in znanci in pričelo se je zasilno popravilo najnujnejšega – streh.

Marija Lebar

Po Slomškovi poti

V organizaciji Osrednje knjižnice Mozirje so v petek, 23. maja, v tamkajšnji galeriji slovesno odprli razstavo fotografij Cirila Velkovrha iz Ljubljane. Razstava nosi naslov Ob Slomškovi romarski poti.

Profesor matematike, ljubitelj gora in fotografije Ciril Velkovrh je javnosti znan po tem, da je pred časom poslikal in tako pozabi iztrgal vse sakralne spomenike ob Slovenski planinski poti – transverzali. Številne cerkve, še posebej pa kapelice in spominski križi ob slovenski planinski poti označujejo različne dogodke – srečne ali nesrečne – človekovega življenja. Po osamosvojitvi je zraslo tudi nekaj novih kapelic in križev.

Velkovrhove fotografije je mogoče najti v knjižni obliki v različnih monografijah. Tokrat je ujel drobec časa v svoj fotoaparati in na ogled postavil fotografije več kot štiridesetih cerkva, kapel, križev in drugih znamenj ob tako imenovani Slomškovi poti. V lepem vremenu je vso pot in fotografiranje opravil v samo treh dneh.

Čeprav ne leži ob zarisani slomškovi romarski

poti, pa je naša cerkev na Sv. Križu ali Oslovske gori, kot so jo včasih imenovali, vendarle pomemben mejnik v življenju tega velikega moža. Bila je namreč zadnja, ki jo je posvetil – malo pred svojo smrtjo. Menda je prav tu nastala tudi njegova pesem Oj, sveti križ...

Razstavo v Mozirju je odprl tamkajšnji župan Ivan Suhoveršnik, o fotografijah pa je spregovoril diplomirani umetnostni zgodovinar Franci Pečnik. Ta je med drugim omenil tudi »naključno« izginjanje in namerno uničevanje sakralne stavbne dediščine po drugi svetovni vojni. »Ciril Velkovrh na svojih fotografijah dokazuje, da je na Slovenskem res na vsakem gričku cerkvice,« je dejal Pečnik.

Avtorjevo življenjsko pot je predstavila Marija Marovt, njegova nekdanja študentka in ga orisala tudi kot vzornega pedagoga. Za kulturni program so s citrami in harmoniko poskrbeli učenci Glasbene šole Nazarje.

Foto: Marija Lebar

Marija Lebar

6. julij 2008 – 14. navadna nedelja – svete maše:

Šoštanjka župnijska cerkev ob 7., in ob 8.30 uri
Šoštanjka mestna cerkev ob 11. in 19. uri.
Zavodnje ob 10. uri
Topolšica ob 9.45 uri.
Sv. Anton, lepa nedelja ob 11. uri s telovsko procesijo

13. julij 2008 – 15. navadna nedelja – svete maše:

Šoštanjka župnijska cerkev ob 7. in ob 8.30 uri
Šoštanjka mestna cerkev lepa nedelja ob 11. uri s telovsko procesijo in ob 19. uri.
Bele Vode ob 8.30 uri
Zavodnje ob 10. uri.
Gaberke ob 9.45 uri.

20. julij 2008 – 16. navadna nedelja – svete maše:

Šoštanjka župnijska cerkev ob 7. in ob 8.30 uri.
Šoštanjka mestna cerkev ob 11. in 19. uri.
Bele Vode ob 8.30 uri.
Zavodnje ob 10. uri
Topolšica ob 10. uri, lepa nedelja s telovsko procesijo.

27. julij 2008 – 17. navadna nedelja – svete maše:

Šoštanjka župnijska cerkev ob 7. in ob 8.30 uri.
Šoštanjka mestna cerkev ob 11. in 19. uri.
Sv. Križ – Anina nedelja – ob 9. in 10.30 uri
Zavodnje ob 10. uri
Gaberke ob 9.45 uri.

3. avgust 2008 – 18. navadna nedelja – svete maše:

Šoštanjka župnijska cerkev ob 7. in ob 8.30 uri
Šoštanjka mestna cerkev ob 11. in 19. uri.
Bele Vode ob 8.30 uri
Zavodnje ob 10. uri.

Ravne – lepa nedelja – ob 11. uri s telovsko procesijo

Topolšica ob 9.45. uri.

9. avgust 2008 – sobota: župnijsko romanje na Avstrijsko Koroško

10. avgust 2008 – 19. navadna nedelja – svete maše:

Šoštanjka župnijska cerkev ob 7. in ob 8.30 uri.
Šoštanjka mestna cerkev ob 11. in 19. uri.
Zavodnje ob 10. uri
Bele Vode 8.30 uri
Gaberke ob 9.45 uri.
Sv. Križ – obletnica posvetitve cerkve – srečanje lovcev – ob 15. uri

15. avgust 2008 – Marijini vnebovzetje – svete maše:

Šoštanjka župnijska cerkev ob 8.30 uri.
Šoštanjka mestna cerkev ob 11. in 19. uri.
Bele Vode 8.30 uri
Zavodnje ob 10. uri
Gaberke ob 10. uri s telovsko procesijo

17. avgust 2008 – 20. navadna nedelja – svete maše:

Šoštanjka župnijska cerkev ob 7. in ob 8.30 uri
Šoštanjka mestna cerkev ob 11. in 19. uri.
Bele Vode ob 8.30 uri
Zavodnje ob 10. uri.
Topolšica ob 9.45 uri.
Sv. Florjan – lepa nedelja – ob 11. uri s telovsko procesijo

24. avgust 2008 – 21. navadna nedelja – svete maše:

Šoštanjka župnijska cerkev ob 7. in ob 8.30 uri
Šoštanjka mestna cerkev ob 11. in 19. uri.
Bele Vode – Jernejeva nedelja – ob 10.30 uri s telovsko procesijo
Zavodnje ob 10. uri.
Gaberke ob 9.45 uri.

31. avgust 2008 – 22. navadna nedelja – svete maše:

Šoštanjka župnijska cerkev ob 7., 8.30 uri, ob 15. uri srečanje za ostarele in bolnike
Šoštanjka mestna cerkev ob 11. in 19. uri.
Bele Vode ob 8.30 in ob 18. uri (češčenje Presvetaga Rešnjega Telesa)
Zavodnje ob 10. uri.
Topolšica ob 9.45 uri.

7. september 2008 – 23. navadna nedelja – svete maše:

Šoštanjka župnijska cerkev ob 7. in ob 8.30 uri
Šoštanjka mestna cerkev ob 11. in 19. uri.
Bele Vode 8.30 uri
Zavodnje ob 10. uri.
Gaberke ob 9.45 uri.
Uršlja Gora ob 14. uri

ŽUPNIJSKO ROMANJE: 9. avgusta 2008

Letos bomo poromali na Koroško. Obiskali bomo Globasnico in romarsko cerkev Sv. Eme (Hemlaberg). Ta sveta gora ima za nas pomembno zgodovinsko, kulturno in sakralno sporočilo. Saj je že v 3. stoletju pred Kristusom na tej gori stalo pogansko svetišče.

LEPA NEDELJA

Radi se udeležujemo slavij lepih nedelj. Saj je to praznični dan za krajevno cerkev. Sama telovska procesija pa je javno izražanje naše vere in klicanje božjega blagoslova na naše vsakdanje delo.

100. let gasilskega društva Družmirje – Lokovica

Foto Milojka Komprij in Amadeja Komprij

Zares slovesno je bilo ob praznovanju 100. obletnice gasilskega društva Lokovica. Pravzaprav, Družmirje – Lokovica, kot je razvidno iz kronologije delovanja društva. Kar dva dneva so namenili druženju in praznovanju. V petek je bila svečana seja s podelitvijo priznanj, v soboto gasilska parada in blagoslov vozila ter freske gasilca na stolpu gasilnega doma. Oba dneva je praznovanju prisostvovalo veliko gasilcev, domačih in gostujočih društev, uglednih gostov, obeležilo ju je kulturno in zabavno dogajanje. Vsekakor je skupna ocena praznovanja dobra, saj so se lokoviški gasilci zares potrudili, pohvale vredna je ob tem izdaja Biltena, v katerem je veliko zapisov, ki razgrinjajo preteklo in sedanje delovanje društva.

V petek zvečer, se je v poznih popoldanskih urah začela svečana seja, na kateri je predsednik društva Boris Lambizer v svojem govoru predstavil začetke društva, ki segajo v leto 1908, v prostore gostilne Ivana Gregorevčnika v Družmirju, te žal danes ni več. Prav tako se je vrnil v leto 1974, ko je 14 Lokovičanov podprlo idejo, da Družmirsko društvo nadaljuje svoje delo v Lokovici. Leta 1980 je bil v Lokovici že odprt nov gasilni dom, ki je bil kasneje še preurejen in posodobljen, ves čas pa je rasla dejavnost in ugled društva do današnjih dni. Natančno tako, kot je pisalo že na družmirskem

domu in zdaj v Lokovici; Sebi v ponos, bližnjemu v pomoč. Lambizer je govor zaključil z zahvalami vsem, ki so podprli in podpirajo lokoviške gasilce, posebej Občini Šoštanj in TEŠ.

Helena Brglez predsednica GZ Šaleške doline je povedala, da bo praznik gasilca v Šaleški dolini letos obeležen kar dvakrat saj Vinska gora praznuje avgusta 80. let obstoja. Poudarila je pomen vloge, ki jo igra gasilec v današnji družbi. Govorcem se je pridružil Jože Drobež, poveljnik GZ Šaleške doline in predstavnik GZ Slovenije, ki je čestital lokoviškim gasilcem. Župan Občine Šoštanj, Darko Menih, je poudaril pomen društvenega gibanja in ljudi, ki delajo s srcem. »Tri vrline, ki jih ima vsak gasilec, so vztrajnost, dobrota in pridnost«, je zaključil. Da so lokoviški gasilci zares pridni in spoštovani člani skupnosti, je povedal podžupan občine Šoštanj in poslanec v DZ, Drago Koren, ki je tudi domačin in je delo ter priprave Lokovičanov na svečanost, spremljal neposredno ter z njimi tudi sodeloval. Podelitev priznanj zaslužnim gasilcem je vodil Boris Kovše, med mnogimi, ki so ga dobili so bili seveda domači gasilci, posebej pa sta bila ob tej priložnosti v imenu GZ Slovenije za izkazan pogum odlikovana Boris Goličnik in Nejc Kortnik.

Če je petkovo svečano sejo pospremil dež, je sobotno gasilsko parado, ki je predstavljala uvod v dogajanje, pozdravljalo toplo sonce, ki je zbrane grelo ves čas nadaljevanja praznovanja. Poleg govorcev, ki so se zvrstili že prvi dan, je bil na svečanosti prisoten poveljnik GZ Slovenije Matjaž Klarič. Sta pa sobotno popoldne dodatno popestrila dva dogodka: Lokovica je dobila novo vozilo katerega ponosni voznik bo Matej Krumpačnik. Ključje vozila je poveljniku PGD Lokovica Andreju Juriču izročil župan Darko Menih in jih tudi primerno besedno opremil; Dekan Jože Pribožič je slovesno blagoslovil vozilo in fresko gasilca, ki so jo financirala nekatera društva v Občini in poveljstvo GZ. Vozilu za katerega je dala pol občina, pol lokoviški gasilci, bo v jeseni sledilo še eno vozilo, ki ga je Lokovičanom v proračunu namenila Občina Šoštanj. Svečanost, ki jo je oba dneva povezovala Suzana Kok, se je zaključila z branjem botrov in darili, ki so jih med drugim Lokovičanom podarili tudi pobrateni društvi Ribno in Mala Nedelja.

Oba dneva je dogajanje spremljal kulturni program, ki so ga izvedli Moški pevski zbor Lokovica, Vokalna skupina Lokovica ter Pihalni orkester Zarja. Na zboru je bilo z veseljem opaziti Karla Novaka, gasilca z najdaljšim stažem v Šaleški dolini nasploh in Staneta Srebotnika, najstarejšega krajana Lokovice in seveda tudi gasilca. Oba sta bila nekoč člana PGD Družmirje.

V Lokovici, kjer je.

Milojka Komprij

UE Velenje

Seminar s področja zaposlovanja in bivanja tujcev

Na UE Velenje v letošnjem letu posebno pozornost namenjamo področju migracij in ker želimo doseči čim večjo obveščenost uporabnikov naših storitev, smo dne 12.6.2008, v Hotelu Paka, v sodelovanju z RS Zavodom za zaposlovanje, območno enoto Velenje, organizirali strokovni seminar s področja zaposlovanja in bivanja tujcev. Seminarja so se udeležili predvsem tisti delodajalci, ki na območju RS zaposlujejo v večjem številu delavce iz tretjih držav in držav članic Evropskega gospodarskega prostora. Po uvodnem delu načelnika UE Velenje Fidela Krupića sta uslužbenki upravne enote Andreja Trnovšek in Bernarda Miklavc predstavili krajši povzetek sprememb zakonodaje s področja tujcev, ki je stopila v veljavo z dnem 6.6.2008. Sodeč po razpravi, ki je sledila, je bilo razbrati, da je seminar dosegel svoj namen, saj so delodajalci na svoja zastavljena vprašanja dobili jasne in konkretne odgovore. Ker je bil seminar dobro sprejeti s strani udeležencev, se bo UE Velenje tudi v bodoče poskušala na takšen način sodelovanja približati storitve našim uporabnikom in s tem doseči zastavljeni cilj, ki pa je optimalno doseganje pričakovanih uporabnikov.

Brigita MERNIK

Odgovorna oseba za posredovanje informacij za medije na UE Velenje

Največji slovenski praznik

Ob dnevu državnosti, 25. junija je bilo v občini Šoštanj več slovesnosti, osrednja je bila v Skornem, na Močevskem hribu, kjer so na nek način združili duh preteklih vojn za Slovenijo. Slavnostni govornik je bil župan Občine Šoštanj Darko Menih. Besedam ob prazniku so se pridružili še drugi govorniki. V kulturnem programu so sodelovali Pihalni orkester Zarja, skupina mažoret, vokalna skupina Mihelece ter domačini: Marko, David in Mitja. Ob tej priložnosti je bil k spomeniku padlim borcem II. Svetovne vojne ponesen častni venec.

Kot že rečeno se je na slovesnosti zvrstilo kar nekaj govornikov. Župan Občine Šoštanj je v osrednjem govoru poudaril pomen praznika, kot največjega slovenskega praznika. Občane je pozval k strpnosti in sodelovanju ter zavedanju vrednot, ki si jih je slovenski narod s krvjo priboril. Poudaril je pomen medsebojnega sodelovanja, pogovora in predvsem prijaznosti ter veselja.

Drago Koren, poslanec v DZ se je opravičil zaradi svečane seje, njegove besede je prebrala, animatorka programa, Milojka Komprij. Koren je poudaril, da smo država ljudje, ki v njej živimo in se moramo potruditi, da bomo našli skupni jezik, ki bo enotno odmeval in izražal voljo vseh državljanov.

Predsednik krajevne skupnosti Skorno – Florjan, dr. Valter Pirtovšek se je navezal na svobodo po drugi svetovni vojni in svobodo, ki smo jo pridobili leta 1991, ko je slovenski narod resnično pridobil svobodo in svoje pravo mesto s svojo državo.

Predstavnik Veteranov vojne za Slovenijo, Franc Ravnjak je med drugim dejal, da veterani vojne za Slovenijo premalokrat dvignejo svoj glas in poudarijo svojo vlogo, ki so jo odigrali v zadnji vojni.

Ker je prireditelj že vrsto let turistično društvo Skorno se je govornikom pridružil predsednik turistične zveze občine in nanizal par projektov, ki bodo izvedeni v prihodnje, za večji turistični in kulturni razvoj kraja. Predsednica društva pa je zbrane povabil k nadaljnjem praznovanju in kreiranju, ki se je razvilo pozno v noč.

Milojka Komprij

Foto: Srečko Plankež

Dan državnosti proslavili tudi v Ravnah

Na predvečer dneva državnosti, v torek, 24. junija 2008, se je ob 19h pri Jazbeški lipi v Ravnah, pričela slavnostna proslava ob dnevu državnosti, tako kot še marsikje po Sloveniji. Prireditve se je začela s Ravensko Pleh muziko, sestavljeno iz odličnih, ravnenskih glasbenikov Pihalnega orkestra Zarja. Ker jih je toliko, s svojo manjšo zasedbo nastopajo na prireditvah in pričarajo dobro vzdušje. Nastopili so tudi otroci ravnenske podružnične šole, pod mentorstvom zakoncev Olup. Ravenski moški pevski zbor, z zborovodkinjo Blanko Gagulič Rotovnik, je zapel dve pesmi. Predsednik KS Ravne, g. Jože Sovič, je pozdravil in nagovoril vse prisotne. O dnevu državnosti je spregovoril tudi g. Vojko Krneža, podžupan Občine Šoštanj. Opazili smo tudi g. Darka Meniha, župana Občine Šoštanj s soprogo. Program je nadaljevala Anja Zaljuberšek z recitalom, potem pa je Pleh muzika še z zadnjo pesmijo zaključila slovesno proslavo.

Foto: Nastja Stropnik Naveršnik

Po proslavi je sledil družabni del večera pri stari šoli. Mladinska organizacija Ravne je, kot že vrsto let doslej, pripravila veselico, jajčerijo, v zahvalo vsem, ki so v začetku maja prispevali jajca mladim fantom, ki nadaljujejo staro tradicijo pobiranja jajčk svetemu Florjanu v spomin. Vreme je namenilo nekaj dežnih kapelj, a druženje se je kljub temu nadaljevalo. Dogaňanje so prestavili v kulturno dvorano stare šole, po dežju je veselica pred šolo spet zaživela. Upam si trditi, da je za Slovence dan državnosti eden najpomembnejših državnih praznikov, saj smo na ta dan dobili svojo neodvisno državo. Prav je, da se spominjamo 25. junija 1991, saj je bila tega dne sprejeta Deklaracija o neodvisnosti Slovenije, Temeljna ustavna listina o samostojnosti in neodvisnosti Slovenije, ne moremo pa mimo tega, da ne bi opomnili, da je bilo potrebno preliti tudi človeško kri, da od takrat dalje živimo ponosno kot pravi samostojni narod v svoji (neodvisni) domovini.

Nastja Stropnik Naveršnik

Kmetijska zadruga Šaleška dolina Šoštanj

Foto: Marija Lebar

Volili nove organe in potrdili poslovno poročilo Člani Kmetijske zadruge Šaleška dolina so se v četrtek, 19. junija, zbrali na šestnajstem rednem občnem zboru, ki je bil tudi volilni. Poslušali in sprejeli so tako delovno kot finančno poročilo za leto 2007. Iz razprave je bilo razbrati, da so člani z delovanjem zadruge zadovoljni.

Zadovoljstvo s poslovnimi rezultati je izrazil tudi direktor Ivan Drev, ki je podal poslovno poročilo za lansko leto. Zadruga je v primerjavi z letom 2006 čiste prihodke povečala za 7 odstotkov. Končni pozitivni poslovni izid je 28.077 evrov, ki so jih namenili za rezerve.

Večino prihodkov, to je 46,8 odstotka so ustvarili z odkupom kmetijskih proizvodov, s trgovskim poslovanjem vključno s kmetijskim repromaterialom 41, 2 odstotka, ostalo pa z lastno proizvodnjo. Odkup tržnega mleka, ki ga prodajajo v Mlekarno Arja vas, je z 10.748.535 litri pomenil 4 % porast glede na predhodno leto. V mlečni proizvodnji je šoštanjka zadruga oziroma so njeni člani v samem slovenskem vrhu.

Potem, ko je podal poročilo o štiriletnem mandatu dosedanjega predsednika upravnega odbora zadruge Jože Ročnik, so izvedli volitve v nove organe. Ti so sestavljeni teritorialno. Novega predsednika upravnega odbora so izbirali izmed kandidatov enote Šmartno ob Paki. Tako je bil izvoljen Rudi Ježovnik, za podpredsednika Krehar Bogdan iz velenjske enote in za predsednika nadzornega odbora Vlado Stropnik iz šoštanske enote. Po teritorialnem načelu so izvoljeni tudi ostali člani delovnih organov.

Občnemu zboru je prisostvoval tudi Peter Vrisk, takrat še predsednik Kmetijske gozdarske zbornice Slovenije. V nagovoru je poudaril, da je KZ Šaleška dolina ena izmed uspešnejših zadrug v državi z dobro izbrano poslovno strategijo, saj med drugim išče možnosti sodelovanja oziroma povezovanja z ostalimi zadrugami. V vse bolj globalni tržni ekonomiji namreč majhni subjekti nimajo prihodnosti. Predstavil je tudi nekaj spoznanj o zadružništvu drugod po Evropi, ki jih je pridobil na poslovnih obiskih.

Pred začetkom občnega zbora je bil kratek kulturni program, za zaključek pa so izmed prisotnih članov izžrebali nagrado – sedemdnevno letovanje v novem zadržnem apartmaju v Podčetrtku. Najzaslužnejši članom so podelili posebna priznanja za dolgoletno aktivno udejstvovanje v delu zadruge. Tokrat so jih prejeli Franc Dolinšek, Vida Šubelj in Ana Marija Klančnik.

Marija Lebar

Ob deseti obletnici klekljanja v Velenju

V nabito polni veliki dvorani Mestne občine Velenje je v ponedeljek, 21. aprila, potekala slovesnost ob praznovanju desete obletnice klekljarskega krožka pri velenjski Univerzi za tretje življenjsko obdobje. Še pred tem so v občinski avli odprli razstavo klekljarskih izdelkov.

Svojim »študentom« je spregovorila Marija Vrtačnik, predsednica Unija, kot skrajšano imenujejo svojo univerzo njeni slušatelji. Poudarila je pomen vseživljenjskega učenja in v kratkih besedah, podkrepjenih s številkami, predstavila delovanje ustanove. Ta ima v Velenju in dislociranih oddelkih – med drugim tudi v Šoštanju – že preko 800 slušateljev v več kot 25 različnih tečajih.

V veznem delu slovesnosti je bilo nato podrobno predstavljeno dosedanje delovanje klekljarskega krožka. Ko so pred desetimi leti nekatere članice izrazile željo po tovrstnem učenju, je bilo takratno vodstvo nekoliko skeptično, vendar se je stvar dobro prijel, in kmalu so prizadevanja kronali prvi izdelki. Mentorica Tilka Kompare, doma iz Poljanske doline, kjer je s klekljanjem pričela že v zgodnjih otroških letih, je svoje znanje neutrudno predajala tudi udeleženkam klekljarskega izobraževanja.

Že kmalu po začetku so se v tečaj vključile tudi nekatere Šoštanjčanke. Zanimanje javnosti je bilo stalno, zato so večkrat razpisali vpise v prvi »razred«, to je začetne tečaje. Že nekaj časa deluje oddelek tudi v Šoštanju, prej so se vozile na klekljanje v Velenje, tam pa ostajajo »višji razredi«, torej hodijo tja tiste, ki so že prave mojstrice svojega konjička.

Zbranim je spregovoril župan Mestne občine Velenje Srečko Meh. Dejal je da občuduje trud in pozitivno energijo, ki jo klekljarice v dolgih urah potrpežljivega dela tkejo v svoje izdelke. »Vaše delo spremljam že od samega začetka in tudi na razstavah je viden desetleten napredek, saj so vaša dela postala neprecenljive mojstrovine. Razmisliti bi bilo dobro o velenjski motiviki in ustvariti nekaj prepoznavnih velenjskih klekljarskih spominkov tudi v protokolarne namene,« je med drugim dejal Srečko Meh.

Razstava je bila odprta od ponedeljka do petka. Spremljajoči kulturni program s petjem in igranjem je bil delo študentov Univerze za tretje življenjsko obdobje. Ob samem odprtju pa je zaigrala celo njihova godba na pihala.

Ob lepem jubileju so klekljarice pripravile tudi darila za nekatere, ki so najbolj zaslužni za pre-

poznavnost njihovega dela. Nato si je bilo v avli velenjske občine moč ogledati, kako spretno roke »tkejo« svoje čudovite izdelke. Pri tem smo posneli tudi nekdanjo Šoštanjčanko Nežko Grobelnik.

Marija Lebar

SREDIŠČE ZA SAMOSTOJNO UČENJE JE ODPRTO TUDI MED POČITNICAMI

Informacija spada med glavno vodilo v današnjem svetu. Z razvojem digitalne, internetne in ostale tehnologije, danes informacije potujejo z nepredstavljivo hitrostjo. Temu razvoju se danes prilagaja tudi način življenja. Vendar si lahko s to tehnologijo pomagamo samo takrat, ko jo obvladamo, ko izgubimo strah pred strojem, ko ugotovimo da nam lahko olajša življenje ter zaradi nje pridobimo več prostega časa. Tega se seveda zavedajo tudi prebivalci Občine Šoštanj, ki se vključujejo v različne oblike izobraževanja. Še posebno veliko zanimanje je za tečaje računalništva ter vsega kar spada zraven in tujih jezikov na Ljudski univerzi Velenje.

Od februarja dalje, se v prostorih SSU-ja vsak dan oglasi vsaj en obiskovalec ali tečajnik, ki z veseljem sprejme možnost brezplačne uporabe interneta, računalnika ali literature, ki je na voljo. Pozitiven podatek je tudi ta, da se tečajniki, ki so opravili enega izmed tečajev radi vračajo po informacije in nasvete. Še bolje, dosti se jih je opogumilo in so si ali uredili dostop do interneta doma ali pa so si uredili nov računalnik in ga danes s pridom uporabljajo, kar se predvsem pozna v nabiralniku internetne pošte. Tako lahko rečemo, da je bila ta odločitev za odprtje Središča za samostojno učenje Šoštanj res modra in daje možnost pozitivnega pogleda na prihodnost.

Da je bila ta odločitev res dobra se je izkazalo na slovesni otvoritvi SSU-ja, 21.5.2008, kjer smo kar devetindvajsetim prebivalcem Občine Šoštanj, s starostjo nad 45. let, ki so uspešno opravili Osnovni računalniški tečaj, podelili potrdila o uspešno končanem tečaju. Ob otvoritvi je direktorica Ljudske univerze Velenje Mirjana Šibanc izrazila veselje, da so se naporu občine Šoštanj, župana Darka Meniha s sodelavci ter kolektiva Ljudske univerze Velenje, končno le obrestovali ter da že od letošnjega februarja dalje, center formalno in praktično deluje.

Direktor Zavoda za zaposlovanje RS, območne službe Velenje Robert Rajšter, ki je ob tej priložnosti na isti lokaciji, v prvem nadstropju Občine Šoštanj, odprl informacijsko točko zavoda, je ob tej priložnosti izrazil zadovoljstvo, da se tako vsem nezaposlenim osebam s tega področja približa možnost popolnejšega informiranja, stiki z ustanovo ter s tem manj iskanja ustreznih zaposlitvenih in izobraževalnih storitev.

Otvoritev je poleg podelitve potrdil, spremljal še kratek kulturni program, ki sta ga v sodelovanju Občine Šoštanj in Ljudske univerze Velenje, pripravila Osnovna šola Šoštanj in Glasbena šola Velenje.

Od 1.2. 2008 do 16.7.2008, smo zabeležili naslednje podatke o vključevanju občanov občine Šoštanj in širše okolice v dejavnost središča za samostojno učenje Šoštanj:

Z.št.	Izobraževalna oblika	Štev. oblik	Štev. ur	Štev. udeležencev
1	Središče za samostojno učenje	1	499	34

Preko 30 občanov se je brezplačno občasno ali stalno učilo v Središču za samostojno učenje Šoštanj in ob tem koristilo programe za samostojno učenje (tuji jeziki, računalništvo, matematika, ABC slepega tiskanja, slovarji slovenskega in tujih jezikov...), brskali po internetu, pregledovali pošto in pisali dopise, seminarske in strokovne naloge.

Učna vsebina	Seštevek ur samostojnega učenja
Računalništvo	308
Internet	134:15
Seminarji, raziskovalne, diplomske naloge in ostali samostojni teksti	36:15
Elektronska pošta	20:30
SKUPAJ	499

V Središču za samostojno učenje Šoštanj, predvsem želimo spodbuditi izobraževanje starejših občanov. Seveda pa nikakor ne želimo izvzeti mlajše generacije, ki lahko v prostorih prav tako najdejo kaj zase: interaktivno učenje matematike, fizike in geografije. S programom Kam in kako, ki ga je sponzoriral Zavod za zaposlovanje, si lahko pomagajo pri izbiri nadaljnjega izobraževanja ali pa si z zbornikom Seznam predavanj obeh univerz, lahko razjasnijo kakšni predmeti čakajo bodoče študente na določeni fakulteti.

Poleg vseh že omenjenih tečajih sta v pripravi še Program Microsoft Word in slovenski pravopis in tečaj Excela. V času občinskega praznika pa se bodo izvajale različne delavnice in sicer: Slepo tipkanje in telovadba, Angleška čajanka, Dan odprtih vrat ter Informativni dan.

Torej, vabljeni vsi znanja željni!

Delovni čas SSU Šoštanj
Ponedeljek od 10:00 do 16:00
Torek od 10:00 do 16:00
Sreda od 11:00 do 17:00
Četrtek od 10:00 do 16:00
Petek od 10:00 do 16:00

Kolektivni dopust: 28.8.2007 do 8.8.2008

Telefon: 05 994 70 30
E-pošta: lusostanj@siol.net

Katja Rezman, informatorka v SSU Šoštanj

Domači med najboljšimi

Foto: Nastja Stropnik Naveršnik

V vikendu od 13. do 15. junija 2008 je ob Škalskem jezeru v Velenju potekal konjeniški turnir za Pokal Slovenije. Gre za konjeniško tekmovanje v preskakovanju ovir, ki ga Konjeniški klub Velenje organizira že od leta 1995 (izjemoma ga v letu 1999 ni bilo). V letošnjem letu poteka v državi pet takšnih turnirjev, drugi letos se je odvijal omenjene dni v Velenju. Seštevki najboljših bodo na zadnjem, petem turnirju določili zmagovalca. Slednji se bo prav tako odvijal v Velenju.

Na tri-dnevem tekmovanju so nastopili tako domači kot tuji tekmovalci. Letos so se tekmovanja udeležili poleg tekmovalcev iz več kot triindvajsetih slovenskih klubov, še tekmovalci iz sosednjih držav; Italije in Hrvaške.

Dnevno so se zvrstile štiri tekme, v nedeljo le tri. V posameznih kategorijah tekem so, kljub istemu parkurju in eni štartni listi, tekmovali tekmovalci različnih licenc in različne starosti konjev. Kar je posledično pomenilo, da je vsak tekmoval znotraj svoje licence. Tako so bile ob koncu nekaterih tekem podelitve več rozet najboljšim konjem in pokalov najboljšim posameznikom. V tekmah kategorije Ma in S* pa so najboljši prejeli tudi denarne nagrade.

V petek, 13. junija, je v kategoriji A2 (višina ovir v parkurju je 110 cm), med tekmovalci z licenco M in S zmagala Anja Jurko, predstavnica KK Velenje. Na istem parkurju, z licenco A in L, sta se izkazala Matic Lašič in Tomaž Sovič (na 6. in 7. mestu), prav tako oba predstavnika domače ekipe. V tretji tekmi, tekmi za Amaterski pokal Slovenije 2008 s kategorijo L (višina parkurja je 120 cm), je Matic Lašič s kobilom Alexandra 37 osvojil srebrni pokal. V zadnji tekmi tega dne, v kategoriji Ma (višina ovir v parkurju je 130 cm), je domačin Robi Skaza osvojil bron.

V soboto, 14. junija, so domačini dosegali prav tako dobre rezultate. V kategoriji A2, z licenco M in S, se je uspelo Matjažu Čiku uvrstiti na 4. mesto. V isti kategoriji so za Pokal Slovenije med mlajšimi mladinci dosegli izjemno dober uspeh Matic Lašič (s kobilom Iris I. na prvem mestu), Tomaž Sovič (s konjem Cann na četrtem mestu), Katja Švarc (s kobilom Doli na šestem mestu) in Tadej Skaza (s Cantusom Z sta prihajala osmo mesto). V tekmi za Amaterski pokal Slovenije 2008 s kategorijo L, je mladi in obetavni Tadej Skaza pristal na odličnem drugem mestu, Anja Jurca in Matic Lašič sta se veselila na šestem in osmem mestu. V tretji tekmi tega dne, v kategoriji Ma, so prva tri mesta pripadala domačinoma. Urh Bauman s konjem Optika

Pirtušek Raul je dosegel prvo mesto, Robi Skaza z Armagedonom S je prijel drugo mesto. Urh Bauman je prejel še bronast pokal, tokrat s konjem Loving dancer-jem III. Bauman se je izkazal tudi v tekmi kategorije S* (višina ovir v parkurju je 140 cm), saj je s svojim Loving dancer-jem III. osvojil prvo mesto. Drugo mesto je pripadalo, prav tako domačinu, Matjažu Čiku in Runner G-ju.

V nedeljo, 15. junija, so se odvijale le tri tekme, zato se je samo dogajanje pričelo šele ob 10h dopoldan in ne ob 9h kot prejšnja dneva. Zlato in bron sta med tekmovalci z licenco M in S, v kategoriji A2 ostala doma. Zlat pokal sta odnesla jahalni par Tadej Skaza in Cantus Z, bronast pokal sta si zaslužila Matjaž Čik in Censor 11. Na istem parkurju, z licencami A in L, sta si zlato priredili Katja Švarc in kobilom Doli. V tekmi kategorije L je na samem vrhu blestela Anja Jurca, tik za njo pa Tadej Skaza z 0.26 sekundnim zaostankom. Jahalni par, Robi Skaza in Flyer, sta v tekmi kategorije S* s klasičnem baražu priredila drugo mesto.

"Na turnir je bilo prijavljenih preko 260 tekmovalcev. Izgledalo je, da bo tridnevni turnir v Velenju eden največjih in najmočnejših letos. Že pred samo izvedbo je narava pokazala vse svoje neprijetnosti, saj je 14 dni pred tekmo pričelo deževati in krepko namočilo, drugače zelo dobro pripravljen, teren. Izpeljane so bile sicer vse tekme, a je bila udeležba bistveno nižja od pričakovanja. Tekmovalci so skozi same tekme, ko so videli težavnost terena, odpovedovali svoje starte. Splošno gledano lahko rečemo, da je tekma uspela, izpeljan je bil ves kompleten program, če bi bili pogoji ustrezni bi lahko bilo bistveno več startov, mnogo več dogajanja in tekmovalci, za katere to počnemo, bi imeli več od dogajanja," je povedal g. Bojan Stropnik, član organizacijskega odbora Konjeniškega kluba Velenje. In dodal: "V teren je bilo vloženo veliko dela, poskušali smo vse; vseskozi smo valjali teren, navažali precejšnje količine mivke na tekmovališče in sproti utrjevali, da smo prostor maksimalno izkoristili. Kljub vsemu je precej poškodovan parkur pokazal, da se bistveno več iz tega prostora ni dalo narediti."

Dobre uvrstitve velenjskih tekmovalcev in tekmovalk dokazujejo kvaliteto in dobro delo KK Velenje.

Vse, ki ste morebiti zamudili ogled konjeniškega tekmovanja preko zapreg za Pokal Slovenije in so konji, jezdenje ali adrenalin vaša strast, opozarjam, da lahko zamujeno še nadoknadite. Vabim vas, da si v vikendu od 5 - 7. septembra ogledate še zadnjo, peto tekmo za Pokal Slovenije 2008, ki bo določila najboljšega jahača, ki bo domov odnesel velik pokal. Turnir bo v novi, pokriti jahalnici kluba. V soboto, 23. avgusta 2008, lepo vabljeni ob Škalsko jezero, kjer bo Šaleška konjenica pripravila viteške igre in galopske dirke.

Ne smete manjkati, zabavno bo.

Nastja Stropnik Naveršnik

Zaključek tekmovalne sezone

Z mesecem Junijem smo v našem klubu končali tekmovalno sezono 2007/2008. To seveda ne pomeni, da smo končali tudi z aktivnostmi, kajti pred seboj imamo še kar nekaj dela. Pred letnimi počitnicami bomo organizirali še nogometni kamp in turnir za najmlajše selekcije, poizkušali bomo čim več mladih navdušiti, da se nam po počitnicah pridružijo in se v naši družbi dobro zabavajo, ter tudi kaj naučijo.

Sedaj pa se še enkrat ozrimo nazaj in pogledjmo, kaj so dosegle naše selekcije. Najprej si nekaj besed zagotovo zasluži selekcija U12. Ta ekipa je namreč postala zmagovalca v svoji ligi in si za-

Foto: arhiv

služila napredovanje v višji rang. Ekipe je celo sezono odigrala izredno dobro in na koncu uspehi ni mogel izostati. Naslednja ekipa je selekcija U14, ki je prav tako do zadnjega kroga bila boj za prvaka, na koncu pa se je prvega mesta veselila ekipa Mozirja. Pri obeh ekipah najbolj veseli vzdušje, ki vlada okoli njih. Tako smo na zadnjih tekmah lahko uživali v odličnem vzdušju na tribunah tako doma, kakor tudi v gosteh, kjer ni manjkalo navijačev iz Šoštanj. To je lep dokaz, da okolica hitro opazi kvalitetno in pošteno delo in na tem bo delo v našem klubu temeljilo tudi naprej. Članska ekipa je v Štajerski nogometni ligi dosegla peto mesto, kar je glede na težave z majhnim igralnim kadrom v pomladanskem delu sezone zelo spodoben rezultat. Mladinska ekipa je končala tekmovanje na dobrem četrtem mestu in s tem popolnoma zadovoljila želje postavljene pred sezono. Delo nemoteno poteka tudi v selekcijah U8 in U10, kjer pa rezultati niso v prvem planu in je glavni poudarek na druženju in uživanju otrok v športu.

Na koncu velja omeniti še to, da dobro delo v mlajših selekcijah ni ostalo neopaženo in rezultat tega je to, da bodo kadeti in mladinci v prihodnji sezoni igrali v drugi slovenski kadetski oziroma mladinski ligi. Če k temu dodamo že prej omenjeno zmagovalstvo ekipe U12, potem lahko rečemo, da je za nami odlična sezona in naši cilji so, da jo naslednjo sezono še nadgradimo in postanemo pomemben člen na nogometnem zemljevidu ne le v naši okolici, ampak tudi na področju celotne države.

Jani Vačun

Uspešno na mnogoboju Koroško – Šaleško – Zgornje Savinjskega območja!

V soboto, 31. maja je v Velenju potekal taboriški območni mnogoboj. Udeležba je bila kar solidna, saj se je mnogoboja skupno udeležilo 25 ekip iz 5 rodov ... torej 130 tekmovalcev in še vsaj 70 sodnikov, ki so skrbeli za sojenje tekmovalnih disciplin (lokostrelstvo, postavljanje signalnega stolpa, postavljanje šotora iz šotorskih kril, orientacija, premagovanje ovir, signalizacija,

postavljanje šotora ...). Mnogoboj je zaznamoval velika vročina, saj je vreme bilo že prav poletno. Kljub temu pa je bilo moč opaziti veliko zagnanost med tekmovalci, ki so pokazali veliko taboriškega znanja. Iz rodu Pusti Grad Šoštanj smo se tekmovanja udeležili s 3 ekipami v kategoriji GG (starost 11 - 14 let) in 2 ekipama MČ iz naše čete Zelenega zlata Polzela (starost od 6 - 10 let). Vse ekipe so dosegle odlične rezultate. Dosegli smo eno 2. mesto, eno 3. mesto in eno 4. mesto v kategoriji GG, ter 2. mesto in 4. mesto v kategoriji MČ. Ponovno smo Šoštanjčani dokazali, da sodimo v sam vrh v taboriškem znanju na našem območju in z doseženimi rezultati bi zlahka konkurirali tudi ekipam na državnem mnogoboju.

SINI

Foto: SINI

Za pokal občine Šoštanj

Evropskemu nogometnemu prvenstvu ob bok, je v Šoštanju, med 6. in 7. junijem, potekal turnir v malem nogometu, kjer se je pomerilo 24 ekip. Kdo bo prvak?, ni bilo tako pomembno in tudi nobena solza ni stekla po licu nogometaša, kakor smo lahko dogajanje spremljali preko ekranov, je pa turnir izpolnil pričakovanja organizatorja KMN bar Betka, Mateja Šipka, ki je že drugič zapored organiziral take vrste turnir, predvsem z enim namenom - ponuditi mladim igro. »Za šoštansko mladino«, kot je rekel. Igrala je tudi njegova ekipa KMN Bar Betka za katero je igral tudi Karič. Na turnirju je bilo kar nekaj posebnosti. Poleg prvih treh ekip, ekipe Bar Mreže iz Velenja, druge ekipe Dawntowna iz Celja in tretje Fa Maik iz Maribora, so številni gledalci (v obeh dneh so bile polne tribune, čeprav so igrali prvi dan od 17.00 do polnoči in naslednji dan od 08.00 do 23.10) navdušeno ploskali posebnim gostom. Pomerili so se namreč še župani, v kateri je igral tudi župan občine Šoštanj Darko Menih, in gospodarstveniki, kjer je bilo 3:2 za ekipo gospodarstva in pa Zlata generacija in All star, kjer je Zlata generacija premagala nasprotnike z 4:0. Kar niti ni tako čudno če vemo, da je prvi gol za Zlate dal Pavlin, drugega Bubonja, tretjega Rudonja in četrtega spet Pavlin. Selektor

je bil Ivo Milovanovič. Gost šoštanskega turnirja je bil tudi Bojan Prašnikar, ki je poleg podžupana Občine Šoštanj Vojka Krneža in župana občine Šoštanj Darka Meniha, podelil pokale.

Kot rečeno je turnir namenjen druženju in spoznavanju nogometnih veščin in vrlin, namenjen predvsem mladim, čeprav g. Matej zagotavlja, do bo enkrat v prihodnje cela Zlata generacija igrala prav v Šoštanju. Pa da vidimo.

Milojka Komprej

Šesti v Španiji

V maju smo zasledili lep uspeh naših »ekstremistov«, o katerih, oziroma nekaterih njihovih članih, smo že pisali v preteklosti. Gre za več ali manj isto ekipo, ki je v preteklosti tekmovala pod imenom Adventurteam.si, zdaj pa je ime dopolnila še z Lima Salomon. V tej ekipi je stalnica Tilen Potočni iz Šoštanj, v Španiji, kjer so nazadnje tekmovali pa se mu je pridružil Matevž Slapničar, tudi stalen član in obema Mojca Flerin, ki se je zelo dobro izkazala. Mednarodno ekipo je sestavljalo tudi Juan Francisco Barrea. Ekipa je bila torej v Španiji od 13. do 16. maja, približno 100 km od Madrida, kjer jih je od Segovia vodila 500 km dolga pot. Seveda polna preizkušenj. Tilen Potočnik kot občasni poročevalec dogajanja je na kratko opisal tekmovanje, ki se je začelo s trekingom po mestu, nadaljevalo z rolanjem izven naselja, prešlo spet na treking dolg 50 km. Sledilo je 100 km kolesa in to ponoči, v dežju in mrazu, po tej preizkušnji je bilo treba preveslati še 10 km jezera. Pa spet malo trekinga tudi po snegu, rolanja v klanec, spet treking in hoja po Tibetanskem mostu in Tirolski prečnici. V nadaljevanju nato treking, veslanje in vmes celo dve uri spanja, ki so si ga organizirali po svoje. Na tekmi je bil tudi tako imenovan mrtev čas, ko niso smeli tekmovali in so čakali nadaljevanja in počivali na mestu, kjer so ga prekinili.

Potočnik pove, da je bila tekma odlično organizirana, pokrajina ga je očarala, vesel je bil ljudi, ki so gostoljubno spremljali tekmovalce in celo prenočili Finsko ekipo, ki bi sicer spala na prostem. Z rezultatom je bila ekipa izjemno zadovoljna, v hudi konkurenci so dosegli šesto mesto, točke s tekme pa štejejo za svetovni pokal, ki bo v jeseni v Braziliji. Bodo naši tja šli? Žal ne. Kot vedno je problem čas in pa tudi denar, saj se za te vrste športa ne najde posluh na prvem nivoju.

V času do jeseni bosta na vrsti še dve tekmi. Pravzaprav sta že bili. Prva je ARS 2008, ki se je začel na Gorenjskem, cilj oziroma večina dogajanja je bila v Velenju in druga na Cresu. O teh dveh in o lepem uspehu ekipe bomo poročali v naslednji številki.

Fantje in dekle tudi sicer ne počivajo, način življenja, ki so si ga izbrali, zahteva od njih malo drugačen vsakdan, kot smo ga vajeni nekateri.

Milojka Komprej

Foto: Tjaša Rehar

KDOR SEJE, TUDI ŽANJE

Star pregovor, ki mi je prišel na misel, ko sem razmišljala, kaj vse naj napišem ob izteku letošnjega šolskega leta. Ne da se popisati vsega, saj so naši učenci sproščali svojo mladostno energijo na številnih področjih. Vsak dan je bil po svoje zanimiv. Nekaterim so bili najbolj všeč športni dnevi, drugi so se veselili dnevov dejavnosti. Eni so bili navdušeni veselošolci, drugi pridni bralci, pa raziskovalci, zavzeti planinci, novinarji, taborniki, fiziki, glasbeniki, športniki ...

Na vseh področjih smo sejali, da pa smo tudi želi, dokazujejo številna priznanja.

Na državnih tekmovanjih so učenci OŠ Šoštanj prejeli:

srebrno priznanje iz logike, Jernej Katanec; zlato Vegovo priznanje (MAT), Helena Plešnik, Tjaša Slemenšek in Hana Videmšek;

srebrno Cankarjevo priznanje (SLO), Marko Es, Nika Polšak in Hana Videmšek;

zlato Preglovo priznanje (KE), Tjaša Slemenšek in Marjeta Drev, srebrno pa Veronika Rotnik, Maja Sovič in Črt Skornšek;

srebrno Stefanovo priznanje (FI), Tjaša Slemenšek, Gregor Menih, Rok Geršak, Hana Videmšek, Maja Sovič, Veronika Rotnik in Adrijan Šlutej;

srebrno Proteusovo priznanje (BI), Veronika Rotnik;

zlato priznanje iz znanja angleščine, Črt Skornšek, srebrno pa Katja Podvinšek;

srebrno priznanje iz znanja geografije (3. mesto), Ajda Čebul, Mojca Podgoršek in Andreja Nježić;

srebrno priznanje iz zgodovine, Tjaša Slemenšek;

srebrno priznanje iz znanja o sladkorni bolezni, Veronika Rotnik, Nika Polšak in Jure Ledinek;

zlato priznanje iz Vesele šole, Manja Kopušar, Lea Krošel in Helena Plešnik, srebrno pa Eva Kropušek, Tim Vučina, Jana Kotnik in Hana Videmšek.

Naši učenci so se udeležili tudi finalnega tekmovanja konstruktorjev malih mobilnih robotov. Tekmovali so v dveh kategorijah. Z robosledom je Mitja Špeglič dosegel odlično 6. mesto, z robotom Lego pa so učenci Jure Ledinek, Rok Kumer in Gašper Kladnik dosegli 4. mesto.

V mesecu maju je na naši šoli potekalo državno tekmovanje v plesu, kjer so naše učenke dosegle 9. mesto Lea Zacirkovnik, 19. mesto Vita Pergovnik in 30. mesto Marjeta Drev.

Javni sklad RS je podelil priznanje lutkovni skupini Brihtne glavce OŠ Šoštanj za sodelovanje na 10. regijskem srečanju lutkarskih skupin, kjer so sodelovali z lutkovno predstavo Kljukec Jurij - Čuri Muri.

Mladi planinci so se udeležili različnih regijskih

planinskih in orientacijskih tekmovanj, na državnem orientacijskem tekmovanju pa je ena ekipa dosegla 6. mesto.

Na šoli že več let učenci raziskujejo in izdelujejo različne raziskovalne naloge. Tudi letos smo aktivno sodelovali v gibanju Mladi raziskovalci za razvoj Šaleške doline, kjer so tri raziskovalne naloge prejele zlato priznanje na državnem nivoju. Te naloge so:

Energetski varčevalni račun (naloge sta izdelala Miha Lampret in Jernej Katanec),

Kam z odpadno električno in elektronsko opremo (naloge so izdelali Marko Es, Franc Reberšak in Gašper Kladnik),

Pa se je zgodilo - prva menstruacija (naloge sta izdelali Urška Katanec in Hana Videmšek).

Naše uspešno udejstvovanje je bilo mogoče zaslediti tudi na različnih likovnih in literarnih natečajih. Učenci likovnega krožka so sodelovali v Mali Napotnikovi kiparski koloniji. Na likovnem svetu otrok je bilo nagrajenih 5 učencev, na natečaju Evropa v šoli je učenka Doroteja Venta dosegla 2. mesto, mednarodno priznanje na likovnem natečaju Portret 2 so prejele 3 učenke, en učenec pa je prejel nagrado na natečaju Praznična voščilnica. Sodelovali smo v mednarodnem projektu Pomladni dan v Evropi 2008, ki je potekal na temo medkulturni dialog. V okviru tega smo sodelovali v različnih natečajih, pripravili pogovor na to temo, šolski radio ...

Tudi letos so učenci sedmih razredov obiskali mestno knjižnico v Šoštanju, kjer so v okviru projekta Rastem s knjigo, prejeli knjigo pisatelja Slavka Pregla.

Sodelovali smo na Slovenskem Mega kvizu, za učence in učitelje pripravili knjižni sejem, kar 646 učencev pa je osvojilo Kajuhovo bralno značko.

Da se na šoli tudi prepeva, dokazujejo naši pevski zbori (trije otroški in mladinski), ki so konec meseca aprila posneli svojo zgoščenko.

Mladi novinarji in dopisniki so objavljali mesečne zanimivosti v Listu, ki ga izdaja Občina Šoštanj, ter občasno v Našem času. Poleg tega so mladi literati, recitatorji in gledališčniki sodelovali pri šolskem listu Pisanček, šolskem radiu Odmevček ter na številnih prireditvah na šoli in v kraju.

Vidne rezultate so učenci dosegali tudi na športnem področju. Na državnem ekipnem šahovskem prvenstvu so naše mlade šahistke iz Podružnične šole Ravne (Ana Praprotnik, Tinkara Kavčič, Katarina Skornšek, Amadeja Sovič) osvojile odlično 3. mesto. Med posameznicami pa je Katarina Skornšek osvojila 1. mesto v Sloveniji.

Na medobčinskem tekmovanju v malem nogometu je ekipa mlajših deklic zasedla 1. mesto, dečki pa so na državnem četrtfinalu zasedli 3. mesto.

Na državnem četrtfinalu v košarki za dečke je ekipa OŠ Šoštanj zasedla 3. mesto.

Pomerili so se tudi v taekwondoju. Žiga Polc je osvojil 2. mesto v formah in 3. mesto v borbah.

Pravijo ji kraljica športa, atletiki namreč. Na finalu osnovnošolskega atletskega prvenstva v Novem mestu se je posamezno najbolje odrezal Urban Kugonič v metu žogice, ekipno pa je naša šola zasedla 7. mesto. Na mali atletski olimpijadi v Velenju,

so dečki v skupni razvrstitvi zasedli 1. mesto, deklice pa 6. mesto.

Naši odbojkarji so na državnem finalu v odbojki na mivki zasedli 7. - 8. mesto, na področnem tekmovanju v mali odbojki pa je ekipa OŠ Šoštanj zasedla 2. mesto.

Naj športnik v tem šolskem letu je postal Urban Kugonič, naj športnica pa Vita Pergovnik.

Omeniti bi morali še mnoge druge aktivnosti na šoli, kjer si učenci pridobivajo različna znanja in spretnosti, kjer koristno preživljajo tudi svoj prosti čas. To so številne interesne dejavnosti, tečaji (plavalni, kolesarski ...), šole v naravi, krožki ... Vseh teh uspehov in dejavnosti pa ne bi bilo brez skrbnih, prizadevnih in zavzetih mentorjev. Njim gre še posebna zahvala.

Vsem dobitnikom pohval, priznanj ter vsem, ki so sodelovali na kakršnih koli razpisih, tekmovanjih, projektih iskreno **ČESTITAMO!**

Še bomo sejali, pa tudi želi. V to verjamem.

Prepričana sem, da se bodo uspehi še nadaljevali in da boste o nas v prihodnje še veliko slišali.

Sedaj nas čakajo težko pričakovane in zaslužene počitnice, kjer si bomo nabrali novih moči in idej za nadaljnje delo. Septembra se pa zopet snidemo!

Za kolektiv OŠ Šoštanj
Ana Brigita Grobelnik

BODOČI PRVOŠOLČKI NA OBISKU V ŠOLI

V teh junijskih dneh, ko zaključujemo s šolskim delom, smo učiteljice prvih razredov na obisk povabile bodoče prvošolčke. Otroke smo želele seznaniti z delom v šoli in prostori, v katere bodo prišli v mesecu septembru. Naš namen je bil tudi, da bi bil prihod v šolo čim bolj prijazen in vesel.

Vse skupine, ki so jih pripeljale vzgojiteljice, smo povabili v učilnice, kjer so imeli otroci priložnost sesti v šolske klopi, sodelovati pri pouku, peti z nami. Pokazali smo jim, kaj znamo, kako se učimo in jim povedali, da jih bomo v šoli lepo sprejeli in pazili nanje.

Tako sodelovanje je letos potekalo že drugo leto in si ga strokovni delavci šole in vrtca želimo še razširiti. V naslednjem šolskem letu si bomo prizadevali,

da bi se srečevali naši strokovni timi in tako sodelovanje poglobili in razširili ter s tem še odgovorneje delovali v korist otrok.

Pobude so bile dane, pripravljenost strokovnih delavcev za delo in sodelovanje na obeh straneh pa je velika.

Martina Žohar, dipl. vzg.

ŠOLA V NARAVI NA SLEMENU

Foto: arhiv

Na OŠ Šoštanj smo tudi letos pripravili šolo v naravi za učence prvih razredov. Zaradi velikega števila otrok je bilo bivanje organizirano v dveh skupinah.

Za izvedbo šole v naravi se učiteljice odločimo, ker želimo otrokom približati vseživljenjsko učenje in pridobivanje znanja na osnovi izkušenskega učenja. Pri tem izhajamo iz ciljev šole v naravi in ciljev v učnih načrtih, ki nam ob raznolikih metodah in oblikah ter zunanjih sodelavcih omogočajo tako bivanje v naravi.

Ponedeljek, 9. junij 2008

Ob 8. uri je na parkirišče pred šolo mrgolelo. Velike potovalke so romale v avtobus. Vrstili so se poljubčki, pa mahanje ... Nato vožnja na Sleme. Prihodu je sledila malica, namestitve v sobah in pouk. Dobro smo se zaščitili pred dežjem in odšli do travnika. V skupinah smo spoznavali rastlinstvo in živalstvo na tem življenjskem prostoru. Brskali smo po tleh, nabirali in opazovali dele rastlin, jih poimenovali in opisovali. Po kosilu smo si privoščili počitek, nato pa pričakali lovca in obiskali kmetijo.

Nadaljevali smo s šolskim delom: reševanjem delovnih listov in različnimi športnimi dejavnostmi. Večerji je sledil nočni pohod. In spanje. Brez mam, le z mislijo nanje.

Torek, 10. junij 2008

Krepkemu zajtrku so sledile priprave na pohod. Dolga pot nas je čakala. Do Javorja. Bomo zmogli? Seveda. Spremljali so nas travniki, gozdovi, redke hiše. In končno cilj. Najvišje ležeča šola v Sloveniji. Prijazno so nas sprejeli. Na igrišču smo se spočili, odžejali in nabrali novih moči za pot nazaj. Kosilo

Noč pod zvezdami!

V vodstvu rodu Pusti Grad Šoštanj smo se odločili, da bomo letos našim članom kot zadnjo akcijo v času šolskega pouka, namesto udeležbe na državnem mnogoboju, ki je letos potekal v Novi Gorici in je tako bil za nas žal finančno enostavno nedosegljiv, ponudili nekaj povsem novega. Osnovna šola Šoštanj nam je prijazno odstopila šolsko igrišče in na njem smo si dne 21.6. in 22.6. taborniki postavili pravi pravcati tabor. Dvodnevni tabor smo poimenovali »Noč pod zvezdami«. Poleg dokazovanja čez leto pridobljenih taborniških znanj (postavljanja ognjev, šotorov, lokostrelstva ...), smo v popoldanskih urah v Šoštanju organizirali še zbiralno akcijo starega papirja (zbrali smo skoraj 1 tona papirja). Ob 16.00 pa smo se udeležili prireditve »Šoštanj rola«, ki jo tradicionalno organizira krajevna skupnost Šoštanj. Pravo pravcato tekmovanje v rolanju po ulicah našega mesta je bilo res odlično in taborniki rodu Pusti Grad Šoštanj smo bili deležni veliko pozornosti, saj nas je bilo krepko največ. Smo pa se tudi odlično odrezali in pobrali skoraj vse nagrade. Utrueni a zelo zadovoljni smo se odpravili nazaj k šoli kjer smo se po krepilni večerji igrali nekaj res zelo zanimivih iger. Ob prvem mraku smo nato zakurili pravi taborni ogenj in uživali v programu. Nostalgichen večer pod zvezdami, ob zvokih kitare in okriljem Pustega gradu nas je spomnil na taborjenje, ki ga že vsi tako nestrno pričakujemo. V nedeljo je sledilo še druženje ob igrah ter seveda neizogibno pospravljanje in podiranje tabora. Pred odhodom smo še očistili šolsko igrišče, tako da za nami ni ostalo niti sledu. Skupaj smo preživeli še eno lepo taborniško akcijo in kmalu se bomo zabavali na najboljšem in najlepšem taborjenju v Ribnem pri Bledu.

Foto: SINI

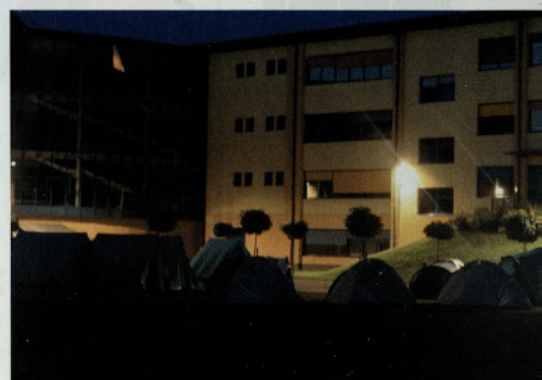
SINI

smo komaj dočakali. Devetkilometrsko pot nas je izčrpala in zrezki ter krompirček je nadvse teknil, počitek pa koristil. V popoldanskem času je sledilo reševanje delovnega zvezka, obisk gozdarke, športne dejavnosti. Večerjo so popestrili sproščeni nastopi otrok, ki so postali pevci, raperji ... Sledil je še sprehod pred spanjem in že so doživljaja burila sanje.

Sreda, 11. junij 2008

Prebujanje se je zavleklo proti osmi uri. Po zajtrku pospravljanje in pakiranje. Velika zmeda. Le čigave so te hlače? Jakna? Ko smo našli lastnike, zaprli potovalke, je sledilo prijetno in zanimivo dopoldne. Glasno prepevanje, podelitev priznanj in slovo od prijaznega in ustrežljivega oskrbnika Milana pa so bila naša zadnja dejanja na Slemenu. Resnično smo se imeli lepo. Zdravi in dobre volje so otroci planili v varne objeme staršev.

Martina Žohar,
vodja šole v naravi

KDAJ	ZVRST	KAJ	KJE	VABI VAS
------	-------	-----	-----	----------

JULIJ: 1. teden

četrtek, 3.7. ob 19:00	razstava	Otvoritev razstave Vlada Oremoža	Mestna galerija Šoštanj	Zavod za kulturo Šoštanj
sobota, 5.7.	planinstvo	Mangart 2679m (zelo zahtevna označena pot)	Julijske Alpe	Planinsko društvo Šoštanj

JULIJ: 2. teden

sreda, 9.7.	predstava	ANA DESETNICA - predstava pouličnih gledališč (štiri predstave)	ulice mesta Šoštanj	Zavod za kulturo Šoštanj
sreda, 11.7. ob 8:00	pohodništvo	Izlet Dovže - Pungart - Kope - Šmartno pri SG (lahka pot)	Pohorje	Društvo upokojencev Šoštanj - pohodniška sekcija
nedelja, 13.7. ob 15:00	turizem	Praznik žetve in kruha	Gaberke	Prostovoljno gasilsko društvo Gaberke

JULIJ: 3. teden

ponedeljek, 14.7.	taborništvo	Taborjenje v Ribnem (poteka do 23.7.)	Ribno pri Bledu	Taborniško društvo Rod Pusti grad Šoštanj
sobota, 19.7. ob 8:00	ribištvo	Casting pokal ALPE DONAVA	Stadion Šoštanj	Ribiška družina Paka Šoštanj
nedelja, 20.7. ob 10:30	kolesarstvo	12. Kolesarski vzpon: Topolšica - Zavodnje - Sleme	Topolšica - Sleme	Kolesarski klub Energija Velenje
nedelja, 20.7.	planinstvo	Skupna akcija šaleških PD: Golica (lahka pot), Dovška baba 1891m (zahtevna pot), Kepa 2143m (zelo zahtevna pot)	Karavanke	Planinsko društvo Šoštanj

JULIJ: 4. teden

ponedeljek, 21.7. ob 18:00	bridge	Redni tedenski turnir bridga	Gostišče in picerija Kajuh Šoštanj	Šaleški bridge klub Velenje
sobota, 26.7.	planinstvo	Planinski izlet na Veliko planino 1543m (lahka označena pot)	Kamniško-savinjske Alpe	Planinsko društvo Šoštanj
nedelja, 27.7.	turizem	Veselje ob Toplici	Topolšica	Turistično društvo Topolšica
ponedeljek, 28.7. ob 18:00	bridge	Redni tedenski turnir bridga	Gostišče in picerija Kajuh Šoštanj	Šaleški bridge klub Velenje

AVGUST: 1. teden

ponedeljek, 4.8. ob 18:00	bridge	Redni tedenski turnir bridga	Gostišče in picerija Kajuh Šoštanj	Šaleški bridge klub Velenje
sobota, 9.8.	religija	Župnijsko romanje na Koroško	Koroška (Avstrija)	Župnija Šoštanj
nedelja, 10.8.	religija	Obletnica posvetitve cerkve sv. Križa in srečanje lovcev	cerkev sv. Križa	Župnija Šoštanj

AVGUST: 2. teden

ponedeljek, 11.8. ob 18:00	bridge	Redni tedenski turnir bridga	Gostišče in picerija Kajuh Šoštanj	Šaleški bridge klub Velenje
sreda, 13.8. ob 8:00	pohodništvo	Izlet Paka - Paški Kozjak - Huda luknja (lahka pot)	Pohorje	Društvo upokojencev Šoštanj - pohodniška sekcija
sobota, 16.8.	planinstvo	Planinska tura Cmir 2393m, Rjavina 2532m in Vrbanove špice 2408m – 2 dni (zelo zahtevna označena pot)	Julijske Alpe	Planinsko društvo Šoštanj
sobota, 16.8. ob 16:00	gasilstvo	25. tekmovanje starih ročnih in motornih brizgaln	Gasilski dom Šoštanj	Prostovoljno gasilsko društvo Šoštanj-mesto
nedelja, 17.8.	planinstvo	Tabor mladih planincev na Obretanovem – nižja stopnja OŠ (traja do 22.8.)	Obretanovo Koroška	Planinsko društvo Šoštanj

AVGUST: 3. teden

ponedeljek, 18.8. ob 18:00	bridge	Redni tedenski turnir bridga	Gostišče in picerija Kajuh Šoštanj	Šaleški bridge klub Velenje
sobota, 23.8.	planinstvo	Vzhodne Karnijske Alpe – 2 dni (dve zelo zahtevni turi)	Karnijske Alpe (Italija)	Planinsko društvo Šoštanj
sobota, 23.8.	planinstvo	Tabor mladih planincev na Obretanovem – višja stopnja OŠ (traja do 30.8.)	Obretanovo Koroška	Planinsko društvo Šoštanj

AVGUST: 4. teden

ponedeljek, 25.8. ob 18:00	bridge	Redni tedenski turnir bridga	Gostišče in picerija Kajuh Šoštanj	Šaleški bridge klub Velenje
nedelja, 31.8. ob 15:00	religija	Srečanje za ostarele in bolnike	Cerkev sv. Mohorja in Fortunata Šoštanj	Župnija Šoštanj

Prijeten in zabaven koncert Svobode

Tisti, ki so v petek zvečer prišli v Kulturni dom Šoštanj, svoje odločitve niso obžalovali. Tisti, ki jih tam ni bilo, pa jo lahko. Člani mešanega pevskega zbora Svoboda Šoštanj so namreč pripravili še en izjemen koncert, tokrat koncert narodnih pesmi z naslovom 'Pod oknom sem stal...'

Vajeni smo, da pevke in pevci Svobode odlično pojejo, kar so dokazali tudi tokrat. Začeli so s pesmijo Freddyja Mercuryja Bohemian Rhapsody ob klavirski spremljavi Barbare De Costa in že takoj poželi velik aplavz, žal tokrat ne povsem polnega šoštanskega kulturnega hrama. V nadaljevanju pa so se predstavili s slovenskimi narodnimi pesmimi, ki pripovedujejo o zemlji, iz katere so te pesmi zrastle, in o ljudeh, ki živijo in delajo na njej.

Člani Svobode pa tokrat niso pokazali zgolj svojih odličnih pevskega sposobnosti, izkazali so se tudi kot izvrstni igralci, saj so med posameznimi pesmimi zaigrali številne zabavne skeče in občinstvo tudi do solz nasmejali. Kar sami pa so, tako kot vedno, odlično in pristrčno uredili tudi sceno. Vsak obiskovalec pa je ob prihodu v dvorano poleg programa prejel tudi lepo okrašen keks v obliki srčka, na katerem je bila napisana lepa misel – na vsakem keksu druga, kar je zagotovo zahtevalo veliko truda in dela.

Dobra ura prijetnega druženja je minila kot bi mignil, zapeli so tri dodatne pesmi, zadnji dve – prvo zgolj moški, drugo zgolj ženski del zbora – pa kar na poti z odra.

Zbor, ki bo prihodnje leto praznoval 40. obletnico delovanja, že 25 let uspešno vodi Anka Jazbec.

Tjaša Rehar

Izjemna ustvarjalnost Anke Rangelov

V juniju je bila v Mestni galeriji Šoštanj na ogled razstava del Anke Rangelov iz Velenja. Odprtju je prisostvovala množica ljubiteljev umetnosti in seveda Ankinih prijateljev. Likovni kritik Denis Senegačnik je o Ankinem delu med drugim govoril o izrednem talentu, ki ga je avtorica razvila sicer pozno, a ga s svojo raziskujočo in delovno naravo razvija do samih presežkov. Program ob odprtju je bil poln presenečenj, organizatorju, Zavodu za kulturo Šoštanj, je s svojimi idejami pomagal Ankin sin Dime, tako da so prisotni lahko prisostvovali izredno kvalitetni izvedbi orientalskih in drugih plesov ter nastopu solistke.

Foto: Milojka Kompelj

Seveda je bila najpomembnejša razstava. Dela, so zares izredna. Poleg velikih platen in bogate slikarske motivike, se Rangelova loteva tudi plastik. Njen priljubljen material je žica.

Avtorica je nagovorila zbrane v svojem neobremenjenem in iskrenem stilu, se zahvalila organizatorjem, Zavodu za kulturo in vsem, ki so ji pomagali pri realizaciji.

Rangelova je članica Društva šaleških likovnikov in je prejemnica več nagrad, med drugim tudi Zlate palete.

Anka Rangelov je razvila svoj prepoznaven in močan likovni izraz, prve njene poskuse in kasneje pa so spremljali akademski slikar Alojz Zavolovšek, prof. Robi Klančnik, prof. Tone Rački, mag. Mladen Stropnik, mag. Nataša Tajnik in v zadnjem času predvsem akademski slikar Denis Senegačnik. Ta je o njenem ustvarjanju priložnostno zapisal:

»Anka Rangelov je trdno stopila v svoj slikarski prostor. Spontanostjo, neposrednostjo, raziskovanjem in s praktičnim produktivnim delom se brezskrbno izogiba filozofskim cincanjem, hkrati pa povsem jasno uporablja likovne prvine, da njena dela ostajajo likovno teoretično jasna in kompaktna. Njeno likovno ustvarjanje in izumljanje ostaja avtentično, osebno njeno, gledalca pa neposrednost izliva idej na slikarsko platno in poznavanje njene osebnosti obenem z lahkoto osreči.«

Milojka Kompelj

Maturantska obletnica

Foto: arhiv

V Vili Široko, so se po 60 letih spet zbrali »mali maturantje«, 4. A razreda, ki so leta 1948, prvi po vojni končali nižjo gimnazijo v Šoštanju.

Srečalo se jih je osem. Na fotografiji so od leve proti desni: Ivica Letonje Šmid, Tone Toter, Milan Menhart, Tone Koren, Bogdan Železnik, Erika Cverlin, Andrej Medic in Vili Petek s soprogo.

Težko je opisati čustva, ki so prevevala navzoče. Po končanem šolanju so se seveda raztepli širom po Sloveniji, s pridnim delom in znanjem so orali ledino doma in v tujini. Veliko lepega so si povedali, obujajoč spomine na profesorje in tiste čudovite dni pred maturo davnega leta 1948, kot tudi dogodivščine življenja samega. S svojim obiskom in kratkim nagovorom jim je praznovanje popestrila ravnateljica osnovne šole Šoštanj, Majda Puc Završnik.

Tone Koren

Jajčarija

Foto: arhiv

1.6.2008 so belovojski fantje uspešno pripravili jajčarijo na igrišču v Belih Vodah. Igral je ansambel Pogum. Obiskovalcev in dobre volje ni manjkalo.

Kulturno športno društvo Vulkan pa je 7.6.2008 izvedlo turnir v malem nogometu. Udeležilo se ga je sedem ekip iz okoliških krajevnih skupnosti. Zmagala je ekipa JBT iz Florjana, drugo mesto je zasedla ekipa Lepa njiva, tretja pa je bila ekipa Tesarstvo Grudnik.

V nedeljo, 8.6.2008 pa je, kljub nestanovitnemu vremenu, društvu uspelo izvesti turnir odbojke na mivki. Igralo je deset mešanih ekip. Po zanimivih obračunih je zmagala ekipa Generacija 75 iz Florjana, drugo mesto je zasedla ekipa Tesarstvo Grudnik, tretje mesto je osvojila ekipa Petrič tim Florjan.

Robert Rezončnik

Barbara Mazej navdušila občinstvo v orgelski dvorani GŠ Velenje

Študentka medicine, 26 letna šoštanjčanka Barbara Mazej, dinamična osebnost, je vstopila v svet glasbe že z devetimi leti, ko se je pri profesorici Danici Pirečnik učila klavir, nadaljevala in z maturo zaključila srednjo glasbeno šolo pri mag. Milici Šnajder Huterer. Po maturi na Splošni in strokovni gimnaziji Šolskega centra Velenje, si je »glasbeno« oddahnila le za eno leto. Večletni želji po igranju orgel so ustregle nove razmere, želja do tega področja in pogosto odrekanje drugim priložnostim. V še eni srednji glasbeni šoli je tokrat srečala profesorico, učiteljico orgel mag. Emo Zapušek, s katero sta skupaj ustvarjali - vse

Foto: Jože Miklavc

do zaključka s čudovitim orgelskim koncertom, v četrtek, 5. junija. Barbara Mazej je organistka v domači župniji sv. Mihaela v Šoštanju, ob tem pa je tudi zborovodkinja mešanega pevskega zbora Župnije sv. Petra v Zavodnjah. Tako vsestranska in študiозна osebnost, ki je na pragu največjega uspeha na Medicinski fakulteti v Ljubljani, pa je tudi likovna ustvarjalka. Ob koncertu postavljena slikarska dela kažejo na velik umetniški talent, ki ga lahko primerjamo z glasbenim izražanjem. Fine, natančne poteze na vseh likovnih poljih, na katerih je bilo videti izjemne portrete ter mestne vedute obetajo, da bo slikarka Barbara potegnila tudi na tem ustvarjalnem področju še veliko smelih potez. Vsa polna energije, idej in s sončnim nasmehom, deli svoje talente med ljudi, med prijatelje ter svoje najdražje pod ustim gradom v Šoštanju.

Na orgelskem koncertu se je predstavila skladbe Anonimus, ki jih je zbral Hans Haselboeck, Bachovo Toccata con fuga in d, BWV 565, skladbo Francois Couperina Messe pour les couvents, Cesar Francka Pieche heroïque, Jeremiah Clarke Trumpet voluntary (solist na trobenti je bil Timotej Kotnik) ter Jehana Alaina, Litanies. Z bratom Tomažem sta za zaključek, kot triumf, zaigrala štiriročno enominutno skladbo, ki je navdušila vse prisotne. Barbari in vsem prisotnim je ob izvajanju koncerta strokovno spregovorila mag. prof. Ema Zupšek in vsem prisotnim predstavila lik nadarjene glasbenice. Številne čestitke prijateljev, svojcev in drugih, ob družabnem klepetu in praznično pogrnjeni mizi, so Barbari Mazej zagotovo prišle do živega. Srečna je poletela na valovih orgelskih zvokov, ki bodo še mnogokrat in vse bolj razveseljevali mnoge ljubitelje tovrstne umetnosti v domačem kraju, v Sloveniji in tudi na glasbenikom vse bolj odprti evropski glasbeni sceni.

Jože Miklavc

Vse najboljše, ŠPRIC!

V petek, 30. maja 2008, ob 19. uri je Špric upihnil že 20. svečko na torti. V multimedijskem prostoru Kunigunda v Velenju so se zbrali zdajšnji, bivši, malo manj stari Špricovci, Špricovke, mentorji in prijatelji Šprica.

Topel večer so začeli s pesmijo. Člani Šaleškega študentskega okteta so v vokalni izvedbi zapeli tri pesmi.

S kronološko predstavitevjo so obudili spomine dvajsetih let izhajanja glasila Špric, pred tem pa Besede mladih. V letu 1982/83 je izšla prva številka glasila takratnega CSŠ (Centra srednjih šol) Velenje, to je bilo glasilo Beseda mladih.

Po petih letih izhajanja glasila, je CSŠ Velenje preplavila nova generacija dijakov in nastal je ŠPRIC. Šaljivo, Pestro, Ro(e)doljubno Izdelan Cajtung je svojo prvo številko izdal maja 1989. Od tega leta pa vse do danes je srednješolsko glasilo dijakov ŠCV izhajalo neprekinjeno, letno izdalo tri številke na več kot 70 straneh, pridobilo širok krog bralcev tudi v izven srednješolskem okolju. Je aktualno, mladostno in edino glasilo v slovenskem prostoru, ki je likovno in estetsko mladostno oblikovano.

Voditeljica je urednikom, prisotnim na prireditvi, obudila prijetne spomine na ustvarjanje pri Špricu. Vsakega urednika je s kratkim vprašanjem spomnila na "lumparije" njegovega urednikovanja.

Največji (in tudi najbolj zaslužni) aplavz je prejela prof. Marjana Gmajner Korošec, odgovorna urednica Šprica, pred tem pa že Besede mladih. Prof. Gmajnerjeva že ves čas bdi nad mladimi, jih podpira, strokovno pomaga, usmerja, dovoljuje, da razmišljajo s svojo glavo in pišejo iskrene, mladostne, včasih tudi kritične članke. Prisotne je nagovorila in se zahvalila, da so se udeležili prireditve.

Prisotne sta pozdravila tudi somentorica prof. Bojka Vrtnjak in mentor grafičnega oblikovanja mag. Željko Opačak. Gospod Ivan Kotnik, direktor ŠCV, je povedal, da je ponosen na Špric, saj je ŠCV, če ne kar edini, ki ima tako dobro glasilo. Zahvalil se je vsem Špricarjem, da že 20 let oblikujejo najboljše glasilo, za kar je Špric dobil številna priznanja.

Prva urednica Besed Mladih, Urška Jurak, danes urednica Kulta, in Nastja Stropnik Naveršnik, zdajšnja urednica Šprica, sta zarezali prvi slavnosti kos torte. Ob torti in šampanjcu so se med Špricarji obudili že pozabljeni spomini. Bivši uredniki so se spomnili časov, ko se je vse montiralo ročno, slike so se povečevale in pomanjševale v tiskarni in ulepljale ročno. Prve številke glasila so tiskali pri dijakih doma. Spomnili so se nagradnih izletov, številnih podelitev nagrad za najboljše glasilo, oblikovanje, ki se je zavleklo pozno v noč, spanje dijakov v šoli.

V vsem tem času se je tehnologija oblikovanja, pisanja in tiskanja bistveno spremenila. Nekaj pa ostaja Špricu enotno že vseh 20 let; Špric ustvarjajo mladi z neverjetno domišljijo, kreativnostjo, odtekanostjo, predvsem pa predanostjo pisanju.

ŠPRIC je šaljivo, pestro, ro(e)doljubno proslavil svojo drugo okroglo obletnico delovanja, ki bo zagotovo ostala vsem v lepem spominu.

Nastja Stropnik Naveršnik

Foto: Nastja Stropnik Naveršnik

Foto: Marija Lebar

Kulturno društvo Nagelj Lepa Njiva

Premiera komedije Dan oddiha navdušila

Sredi maja so člani gledališke skupine Kulturnega društva Nagelj Lepa Njiva, v kateri sodelujejo tudi člani iz šoštanske občine, številnemu občinstvu premierno predstavili gledališko delo z naslovom Dan oddiha. Komedijo v treh dejanjih je napisal ruski avtor Valentin Katajev.

Zgodba, ki so jo leponjivski gledališčniki nekoliko posodobili, izhaja še iz ruskih socialističnih časov, ko so si »zaslužni delavci« lahko privoščili en dan počitka in razvajanja v počitniškem domu Jurček. Vendar tokrat za obiskovalce Jurčka počitka ni.

Dogajanje mirnega nedeljskega popoldneva zmoti nepričakovan obisk Zajca, preskrbovalnega agenta, ki potrebuje podpis načelnika centralne baze Mausaa za nabavo prepotrebnih barv. Da bi lažje prišel v dom, se izdaja za moža Klare Iglavec, slavne prvakinja v ravnanju s traktorjem. Tjakaj pa pride tudi njen pravi mož. In nastane tipična komedija zmešnjav in zamenjav, laži, pomot, zamer in ljubosumja.

Kar trinajst igralcev pod vodstvom režiserja Aleša Podrižnika je poskrbelo, da je ura in pol smeha minila, kot bi trenil in seveda, da se je dogajanje na odru srečno zaključilo. Minimalistična scena in ustrezni kostumi k pristnosti dogajanja še pripomorejo.

To je bila že druga letošnja premiera prizadevnih kulturnikov. Prvo delo so pripravili za občinski praznik in ga predstavili mozirskim svetnikom. Tretjo premiero pa pripravljajo za jesen in bo črna komedija, nam je izdal režiser Aleš Podrižnik.

»Izvedbo komedije Dan oddiha smo zaupali mlajšim igralcem. Sicer pa imamo »na razpolago« okoli petdeset igralcev in lahko po potrebi oblikujemo tri gledališke skupine, pravi Podrižnik. »Z vajami za tokratno igranje smo začeli že kar po Novem letu. Imamo jih večkrat na teden, ponavadi ob vikendih, ko študenti in dijaki pridejo domov. Zgodi se, da vajo včasih »nategnemo« tudi na več ur, odvisno od razpoloženja in energije,« še dodaja režiser.

Na vprašanje o gledališki izobrazbi Podrižnik pravi, da je čisti amater. »V leponjivski gledališki skupini sodelujem že od osnovnošolskih let, igral sem v številnih igranjih in tako pridobil marsikatero izkušnjo. Tistega »obrotniškega« dela pa me je naučil Bert Savodnik, za kar sem mu hvaležen!«

Pa še zanimivost. Čeprav je bila v soboto premiera igre Dan oddiha, ta na leponjivskem odru ni bila postavljena prvič. Isto komedijo so takratni leponjivski gledališčniki zaigrali že pred 43 leti.

Marija Lebar

ČAS FESTIVALOV

Ljubljano so preplavili festivali. Omenjam samo tiste, ki so namenjeni najširšemu občinstvu.

Klovnbufl: šalo na stran!, je štiridnevni mednarodni klovnovsko - gledališki festival. Je prvi te vrste v Sloveniji in se je odvijal na različnih lokacijah med 28.6. in 1.7., njihov namen je bil približati domačemu občinstvu sodobno profesionalno »klovnado«, zvrstjo umetnosti, ki je v našem kulturnem prostoru premalo poznana. V ta namen je bil program festivala prilagojen za vse starostne, jezikovne in socialne skupine, pri čemer pa festival ni nudi samo vpogleda v različne klovnovske zvrsti, pač pa se je skozi inovativen ustvarjalni pristop združil v zaokroženo festivalsko dogajanje, v katerem so tuji in domači umetniki skozi univerzalni klovnovski jezik poskrbeli za sproščeno in zabavno vzdušje. Ni boljšega zdravila od odprtega, domiselnega klovnovskega humorja, ki odplakne vse razlike, prežene zamere, razveseli, združi in spoprijatelji.

Foto arhiv

Mini poletje, festival Mini teatra se posveča svoji najmlajši publiki. Otrokom je letos že desetič odprl vrata. Začel se je s predstavo Sneguljčica v režiji Ivice Buljana. Odigrali so jo igralci gledališke akademije Saint Etienne v klovnovski maniri. Posebnost predstave je bila v tem, da je potekala dvojezično – v slovenščini in francoščini in sicer tako, da sta se jezika prepletala. Festival bo trajal celo poletje, vse tja

Sredina, 3. vrsta, 7. sedež

do 31.8., pravzaprav vsako poletno nedeljo na Ljubljanskem gradu. Odigranih bo dvaindvajset predstav za otroke. Ustvarjalci pa prihajajo iz Slovenije, Bosne in Hercegovine, Hrvaške, Španije, Francije, Bolgarije, Slovaške, Češke, Avstrije in Izraela. S tem se bo vnašal širok pogled na različne lutkovne tehnologije in lutkovne umetnosti. Za najmlajše obiskovalce organizirajo tudi delavnice za male nadebudneže, rikšo za otroke, igrišče za dojenčke, fototočko in paževsko šolo. Vstopnice za predstave so naprodaj za simbolično ceno 1€.

Že enajstič pa je v Ljubljano prišla **Ana Desetnica**, festival pouličnega gledališča. Da se je festival »prijel« priča tudi to, da se je prav na tem festivalu zgodila svetovna premiera predstave Kontejner Alhambra, mednarodne koprodukcije v okviru mreže Meridians, katere član je organizator. The Primitives so se po letih odsotnosti vrnili – nastopali so na prvi Ani Desetnici. Predstavil se je nov trend na ulici – acro-balanc. Izjemna mešanica plesa, akrobacije in fakirstva. Opazovali smo avstralski moški in ženski princip iz Velike Britanije. Ženska skupina Mimre in akro-balans baskerji The Pitts. Očarljivo, šarmantno in odločno konkretno...

A to je seveda le delček celotnega programa. V Argentinskem parku smo imeli cirkus. Brez krotilcev živali, brez klovnov, brez požiralcev ognja in brhkkih plesalk. In kaj še? Mono-cirkus

Dimitrij, vsestranskost, ravnotežje in hitrost je tisto kar ima. Gre tudi za edino predstavo festivala pri kateri je bilo potrebno odšteti za njen ogled 3 EUR. Theater Dimenzie je postavil interaktivno kolibo. Videli smo ogenj in pirotehniko Petrove in Onofria, ter Teatra Gromki. Poslušali ulični bend Von Trolley Quartet in Džuboks poezije skupine Pridenmožic, videli lutkovno animacijo Kanadčanov Les Sages fous, gledali parado papirnatih mask Papelita ... Novost festivala je bila sobotna Plesna noč. Pripravili so štiri odre, na katerih se je odvijala animacija in nastopi, katerih sestavni del so bili prav gledalci, ki se prepustili lahkotnosti poletja in plesa ...

Spodbujajo tudi mlade. **MAŠINA** je program v katerem so se ves čas festivala publiki predstavljale skupine, ki prvič nastopajo na ulici. Učenci prve evropske šole uličnega teatra ŠUGLE so imeli svojo premiero in po premieri prejeli svoje diplome. V času festivala sta svoje fotografije iz Ane Desetnice in iz tujine na petih premičnih objektih razstavljala fotografa Jean Pierre Estournet in Abdoul Aziz Soumaila. Objekti, na katerih so bile razstavljene fotografije pa so plod sodelovanja med Ano Desetnico in študenti šole oblikovanja Famul Stuart.

Ana Desetnica se je spet izkazala za igrivo in nagajivo, njen pomemben in nezamenljiv element je tudi družabnost, saj združuje ljudi ne glede na status, kulturo, izobrazbo, vero, in barvo. Festival uličnega gledališča je v mesto ponovno

Foto arhiv

ZRELA LETA

Alojz Kurmanšek je v letošnjem juniju dopolnil 90. let. »Star« Šoštanjec tako ali drugače. Vpet v to okolje od otroštva, ki ga je v začetku preživel v Skornem, kratko časa v Savinjski dolini in nato v Šoštanju. Tu je tudi dokončal osnovno šolo in živel z materjo Marijo, roj. Turinek, vse do odhoda k vojakom. Do Bitole ga je ponesla vojaška suknja, a se je seveda vrnil domov in se zaposlil v Tovarni usnja, nato pa ga je pot zanesla v Avstrijo. Nastopila je vojna in leta 1943 je bil deportiran v taborišče. Sreča mu je stala ob strani, da se je leta 1945 živ in tudi razmeroma zdrav vrnil nazaj v Šoštanj. Delo

pri Železnici Ljubljana, ga je poneslo širom po deloviščih. V letu 1955 je spoznal bodočo ženo Ivanko in tudi to je vplivalo na njegovo vrnitev v Šoštanj, kjer sta si ustvarila lep dom, v katerem sta dala vso skrb in pozornost dvema otrokoma Dušanu in Mileni. Do upokojitve je delal še v ne-

Foto Milojka Komprij

katerih službah, usoda, mu je pred leti vzela ljubečo ženo. Zdravje mu malo nagaja, a vseeno je poln optimizma in tudi dobre volje, sploh takrat, ko je v družbi svojih domačih. Gospod Alojz Kurmanšek je rad priskočil na pomoč, še vedno je priljubljen in znan v svojem kraju, dolga leta je bil aktiven v krajevni skupnosti Šoštanj, v planinskem društvu in tudi drugje. Za njegov 90. rojstni dan sta mu hči in sin pripravila lepo praznovanje, ki ga je bil iskreno vesel. Dostojanstveno kot vedno je sedel na čelu mize in tudi katero modro povedal. V devetdesetih letih se jih zagotovo nabere.

Milojka Komprij

Foto arhiv

vnesel kvaliteten in atraktiven program, ki ustavi skoraj vsakega mimoidočega. Ljubljana je bila zdaj z že skoraj domačo »Ančko« še posebej prijazna, saj je mestno središče zaprto za promet, nekoliko so včasih vprašljivi veliki gostinski vrtovi. Vendar pa so bili ulični artisti iznajdljivi in so znali dobro izkoristiti prostor, ki jim je bil na razpolago.

Zalka Grabnar Kogoj

»Le vkup, le vkup uboga gmajna!«

V Sloveniji imamo nov modni trend. Če človeku kaj ne paše, si obleče pisano majčko, naredi transparent, v usta potisne piščalko – in hajde, gre kričat pred parlament. Ali pa si, če ni ravno kolektivno usmerjen in se raje drži zase, postavi šotor (ali nekaj njemu podobnega) nekje na izpostavljenem javnem mestu, kamor šotori pač nikakor ne spadajo – in ne je več. Prijazno odklanja prijazno ponujeno hrano prijaznih mimoidočih. In se na svoj način bori.

Toda, zakaj naj bi bilo to moderno, ko pa ima pridevnik »moderen« skorajda negativen prizvok?

Po naši »veliki bukvi, ki zbira besede na en kup« (ali po domače Slovar slovenskega knjižnega jezika) je eden izmed pomenov »modernega« tudi tak, ki upošteva najnovejše norme svojega časa. In kaj je današnja norma? Bori se, upri, puntaj se, povzdigni glas ... Ja, vem, dvignjena obrv. Roko na srce, uporništvu ni ravno neka izstopajoča značilnost naše dobe. Pravzaprav je skorajda poniknilo in se po vsej verjetnosti prestrašeno skriva nekje pod razbohotenim konformizmom, ki se samozavestno ozira naokoli. Toda, zakaj ljudje potem »štrajkajo«, ne jejo, kričijo in pišejo transparente, če pa v bistvu niso takšni? Puntarski.

Ne vem, če ima kdo izmed stakajočih v mislih modernost, toda verjetno jih večino vodi zelo podoben interes. Dostojno preživeti. Biti pošteno vrednoten. In da, to pa so norme, ki veljajo v današnjem času (in ne bodimo ekskluzivni, nikakor ne samo v današnjem času in ne samo pri nas). Ljudje se ne puntajo zaradi punta samega. Že naši predniki, vrli kmetje, niso vkup gnali gmajne zaradi dolgčasa in prebliskov ustvarjalnosti. Punt je utemeljen.

Nemara se današnje pisanje zdi nekoliko socialnokolektivnopolitično navdahnjeno, in pravzaprav – malce to tudi je. Kajti tudi amaterska gledališča, pa kaj, ne bodimo ekskluzivni, večina ljubiteljskih, s kulturo ukvarajočih se skupin, je dandanes v situaciji, ki zahteva povzdignjene glasove.

Ljubiteljska društva so – kot je verjetno očitno tudi nepozornemu bralcu – že po svoji definiciji neprofesionalna, amaterska – neprofitabilna. Delujejo s pomočjo skromnih sredstev, pridobljenih s strani občin ali dobredelnih prispevkov. Skratka, ravno toliko sredstev, da preživijo. Toda, za čuda, društva se ne dajo in kljub večkrat zelo slabim finančnim izhodiščem, ponudijo tudi presežke. Resnično dobre koncerte, resnično dobre prireditve, resnično dobre predstave. In za to ljudje žrtvujejo svojo energijo, čas, včasih tudi sredstva.

Predstavljajte si, da ste kulturnik v malem kraju. Kulturnik z omejenimi sredstvi, a z ogromno energije. In naredite prireditev, prihod Božička, obdarovanje otrok in dve deklici zapojeta pesmico. Je pač neprijetno, če bi Božiček prišel v strogi tišini. In dobite račun za izvajanje te pesmice. Vsebinsko računa izpolnite sami, toda plačali boste vsekakor. Združenje SAZAS. In vas skoraj kap.

Ali pa druga verzija. Ste kulturnik v malem kraju, pripravite prireditev, dobrodelno, a skrbno pazite, da se niti malo ne uporablja avtorska glasba. In dobite račun. Da ga izpolnite, a vendar – račun. Združenje SAZAS. In vas spet skoraj kap. Ali pa vas tokrat res.

Združenje SAZAS je bilo ustanovljeno s skrajno plemenitim namenom. SAZAS po lastnih besedah »nastopa kot vmesni člen med avtorji glasbenih del in uporabniki glasbe. Avtorjem omogoča ustrezno zaščito njihovih del, uporabnikom pa zagotavlja zakonit dostop do celotnega svetovnega glasbenega repertoarja.« Čudovito. Moralno nesporno. Aplavz.

Dotaknimo se torej nekaj dilem, ki pa ob tej predstavitvi vseeno zmotijo.

SAZAS trdi, da je »neprofitna organizacija«. Resnično? Ali gre ves denar dejansko glasbenikom? Ah, seveda, »birokratski stroški«, se opravičujem.

Zaščitimo poslušalce, da bodo legalno poslušali

glasbo. Da, poslušalce. Toda ta krog poslušalcev je po mnenju SAZASA skrajno, skrajno širok. To niso samo obiskovalci (plačljivih) koncertov, veselic in podobnih, resnično javnih in resnično profitabilnih dogodkov. Ne, to so tudi otroci, šolarji, poslušalci šolskega radia. To so tudi (oz. »se po mestu govori, da še bodo) pobožni verniki ob nedeljskih mašah. To so tudi mamice in oči na srečanju pevskega zborov naših vrtcev. Poraja se tudi vprašanje, ali so to tudi študentje na žurki v študentskem domu. Kajti tudi oni so »javnost«. Pod kaj se potemtaka šteje poroka? Tudi tam ni prisotna samo družina in v veliki večini je tam nekoliko več ljudi kot pet. In ja, ne pojejo se same ljudske. Ali ste potemtaka tudi lastno poroko dolžni prijaviti kot javni dogodek? Prosimo, držite se rokov, to morate storiti najmanj 8 dni pred samim dogodkom. Pa čeprav imate ogromno drugega, pametnejšega dela.

Foto: B. F.

Ne želim se nekaj neupravičeno puntati in jeziti in biti »moderna«. Seveda mora obstajati združenje, ki bo skrbelo za avtorske pravice glasbenikov in popolnoma se strinjam, da bi se morali organizatorji javnih (in dobičkonosnih!) dogodkov zavedati svojih dolžnosti do glasbenikov. Vse lepo in prav. Toda pošiljati račune organizatorjem dobrodelnega koncerta (seveda, bil je dobiček, ampak je šel za obnovo hiše/nakup dvigala/otroške igrarce), božičnega obdarovanja) ali, kakor trdijo mnogokatera kulturna društva, kar vsem po vrsti ... To, dragi moji, pa se mi zdi ne le moralno sporno, ampak tudi skrajno neodgovorno. Pošiljati račune vseprek, brez predhodnih poizvedovanj ... Tri pike nedorečenosti so tukaj na mestu.

Da, SAZAS se kot edina možna izbira za glasbenike (kajti alternative ni) seveda lahko sklicuje na zakon o avtorskih in sorodnih pravicah, toda na tem mestu ugotavljam, da je takšna interpretacija zakona, kot je v veljavi sedaj, slaba. Nezadostna. V isti koš tlači vse. Od uspešnih, a prodajanih kvazi pevke do pevskega zborov, ki finančno še komajda životarijo.

S spoštovanjem do združenj, glasbenikov in zakonov ter z ljubeznijo do glasbe, toda punt in dvomi v smiselnost takšnega ravnanja so tukaj zelo na mestu.

Barbara Fužir

Pat'nošter spominov

Naše otroštvo je bilo lepo predvsem zato, ker sta nas imela ati in mama rada. To smo preprosto vedeli, čeprav nam pravzaprav tega nista nikoli izrekla. Nikdar nismo občutili šibe, še roke ne. Tu in tam, če se je naša razposajenost in neposlušnost že čez vse meje razbohotila, so mami res kdaj popustili živci. Takrat je vpila na nas, tudi za kak čop je malo prišla, hujšega pa ni bilo. Ata pa še to ne. No, enkrat se je zgodilo, da je iz hlač potegnil pas in tekkel za nami. Nekje smo namreč slišali, da se da stavek O MAMA KUFETA nazaj - z desne proti levi - prav zanimivo prebrati. Kdo je to prinesel in od kod, ne pomnim več, to skrivno geslo smo potem govorili eden drugemu, se skrivnostno spogledovali in nasmihali. Nekoč smo ga na veliko z belo kredo napisali na planke našega skednja. Prebral ga je tudi oče, ki je seveda ugotovil, čemu toliko namigovanja in nasmeškov. Vzel je mokro cunjo, ročno zbrisal naš prvi grafit, nato pa začel vleči pas iz hlač. Zdirjali smo vsak na svoj konec in počakali, da se je pomiril in potem o tem ni bilo niti besede več.

Velikokrat je oče na plačilni dan naju z najmlajšim bratom poklical k sebi. Počasi, kajti bil je počasnih kretenj in govora, je iz zadnjega žepa potegnil trdo usnjeno denarnico v obliki polkroga. Temno rjava, z debelim zavihkom in ob robih že dodobra oguljena, je bila zmeraj spravljena v zadnjem žepu njegovih hlač. Če jih je imel na sebi ali če so visele na kavljju v kamri... Z bratom sva stala pred očetom, ki je brez besed, slovesno in premišljeno, počasi razprl svoj »pref« in iz njega potegnil najprej enega, nato pa še drugega rdečega. Bankovca po sto dinarjev. To je bila nekakšna žepnina. Ne vem, kaj sva lahko dobila zanjo, ampak bila je najina. Ker sva že hodila v šolo, je denar prav prišel, saj je učitelj včasih po pouku na stopnice prinesel zaboj Ore in smo lahko kupili vsak po eno steklenico. Ob spominu na tisto hladno, šumečo pijačo, iz katere so mehurčki kar poskakovali, k jo je odprl, se mi pocedijo sline. Doma takih stvari niso kupovali, pili smo bezgov in robidov sok, če tega ni bilo, je bila pa seveda studenčnica. Tu pa tam nam je mama v vodo brizgnila požirek jabolčnika in žličko sladkorja, ampak vse skupaj je bilo daleč od sladke, ohlajene, peneče se Ore. Tako dobra se mi je zdela samo takrat, ko smo jo pili na šolskem dvorišču in potem nikoli več.

Enkrat tedensko smo imeli vsi šolarji verouk. Po pouku smo jo peš mahnili po bregu proti cerkvi, ki še danes kraljuje na vrhu grička. Za k verouku smo navadno imeli malico s seboj in smo največkrat kar po poti glodali vsak svoj kos kruha in jabolka, otroci z večjih kmetij včasih tudi klobase.

Pri nas smo za kruh kupovali »enotno« moko, zato je bil naš bolj bel od tistega, ki so ga kmetice pekile iz domače rži. Tisti je bil težak, malo kiselkast, z delčki otrobov in tudi kakšen konec pleve se je zapekel zraven. Zato smo otroci tu pa tam naredili menjavo: jaz sem odtrgala kos našega kruha, v zameno pa hotela enako velik kos črnega in zraven malo klobase.

V tistih letih je bil mežnar in zvonar sivolasi Franc, ki je cerkev za verouk vedno prišel odklenit pravčasno, da smo se v snegu in dežju lahko umaknili pod streho. Mežnar je imel še eno pomembno dolžnost: kadar je v kraju kdo umrl in so naročili zvonjenje, je skozi line zvonika na vse štiri strani neba, kolikor je mogel glasno, zavpil: »umrl je!« Ime pokojnika se je - ali pa tudi ne - razločno slišalo. V časih brez telefona je tako novica dokaj hitro obkrožila naš kraj.

Naš verouk je potekal v sobici nad zakristijo. Lesen pod je sumljivo škripal, klopce so bile ozke in stisnjene skupaj, na prednji steni nad kaplanovo mizo pa je bila slika trikotnega božjega očesa, pod njim pa nas je nenehno opominjal z lepo ročno pisavo izpisan napis: bog vse vidi, bog vse ve, greh se delati ne sme.

Nekoč je kaplan zamujal. Čakali smo ga in noreli po griču, v svoji mladostni igrivosti pa seveda pozabili, da smo na posvečenem kraju. Lovili smo se okoli oltarja, nekdo pa se je spomnil, da bi se igrali spoved. Kaj bolj zanimivega bi še lahko delali, da bi minil čas! Nihče ni bil proti Ivan se je takoj ponudil za župnika, ostali pa smo bili grešniki

Izmišljevali smo si najhujše grehe, župnik Ivan pa strašne pokore. Med hihitanjem je v cerkev z naglim korakom planil gospod kaplan, ki se mu je najbrž takoj zdelo, da počnemo neumnosti. Z ostrim očesom je naglo preveril cerkveno ladjo, odprl spovednico, jo zaloputnil nazaj, nato pa brez besed skočil do najbližjega leskovega grma, odlomil debelo šibo in nas z enim samim pogledom pripravil do tega, da nam ni bilo več do smeha. Stekli smo gor, v učilnico, se drhte posedli, gospod kaplan pa se je postavil pred župnika Ivana in zahteval, da naj iztegne roke. Ko je ubogi Ivan videl šibo, s katere je gospod kaplan obral liste in je srhljivo naperjena čakala v zraku, je sicer iztegnil roki in jih položil na naslonjalo pred sabo, ampak preden je šiba svinila po zraku, je roki tudi že potegnil k sebi. To je storil nekajkrat. Iztegoval je roki, ko pa je naredilo »švist«, jih je bliskovito potegnil pod klop. Kaplana je kmalu minila potrpežljivost. Pograbil je fanta za uhlje, ga dvignil v zrak in tako stresal njegovo drobno telo, kot bi ga hotel stresti iz hlač. Ivanu sta

se obe ušesi natrgali in iz raztrganin na straneh stalu za vrat počasi polzeli široki črti krvi. Ko se je kaplan umiril, smo nadaljevali z veroukom, kot da se ni zgodilo nič, le Ivan je kar naprej tipal ušesa, ki so živo rdeča štrlela iz grive črnih las. Doma seveda nismo upali povedati niti mi, niti Ivan. Od takrat dalje spovednice nismo skrunili, na duhovnika pa smo počakali pred cerkvijo.

Prvo sveto obhajilo smo prejeli v stari Mihaelovi cerkvi v Šoštanju. V soboto smo imeli pripravo in nekakšen praktični preizkus spovedi. S tem sem si delala velikanske skrbi, tuhtala sem, kaj bo, če bom kaj narobe rekla ali celo pozabila. Grehe sem vse po vrsti v mislih zbrala skupaj doma. Sošolke smo ena drugo opominjale, kakšen greh bi katera še lahko priznala in navsezadnje smo bržkone vse imele enake majčkene grehke. Kaj pa drugega pri rosnih sedmih letih. Spovednica je imela na sredini lesena vrata z majhnim zastekljenim okencem, skozi katerega je gospod kdaj pa kdaj preveril, kako dolga je še vrsta. Na vsaki strani pa je bila klečalnica zagrnjena s težko, žametno, rubinasto rdečo zaveso. Pred mano je v spovednico vstopil sošolec Franci. Skozi režo, kajti zavesa ni bila čisto do konca zagrnjena, sem ga opazovala, kako je svoj obraz pritisnil tik ob leseno pregrado in premikal ustnice. Ko je s slovesnim izrazom na obrazu prišel iz spovednice, sem vstopila jaz. Pokleknila sem na leseno stopničko, pritisnila usta k rešetki in malo počakala. Zaveso sem zagnila čisto do konca, da je bila v spovednici skorajda trda tema. Nekaj sekund sem molčala, ampak slišala sem nekakšne glasove iz notranjosti. Nisem več bila prepričana, ali me gospod kaplan vidi, ali govori meni ali ne. Najprej sem plaho izgovorila: »Hvaljen Jezus«, nato pa, »danes sem prvič pri spovedi. Moji grehi so«. Zdajci je zaropotalo, zaškripalo, kaplan je zaprl linico na nasprotni strani, se obrnil in sunkovito odprl odprtino pred mojim obrazom. Tako sem se ustrašila, da me je kar vrglo pokonci. Ko sem zagledala kaplanov obraz čisto pred nosom, sredi temne spovednice osvetljene s slabotno svetlobo, se mi je zazdel kot prikazen. Od presenečenja se nisem mogla spomniti, kako moram začeti. Gospod je svoj obraz potopil v dlani in v tišini čakal nekaj trenutkov, nato pa se je zopet obrnil k meni, me vprašujoče pogledal in me spomnil: »No, hvaljen Jezus«.

Na predvečer svojega prvega obhajila me je mama poslala k sosedu, da bi prosila za bele binkoštna nageljčke. Doma smo jih imeli samo v roza barvi. Bil je čas popoldanske malice ali zgodnje večerje, zato nikogar ni bilo na dvorišču. Namenila sem se proti vходу. Zdajci je od nekod planil name kuštrav črn

pes, ki je bil sicer na verigi, ki pa je segala čisto do vrat. Mrcino sem najbrž presenetila med spanjem, kajti v trenutku me je uščipnila v bedro, da se mi je po nogi pocedila kri. Gospodinja je k sreči slišala lajež, na hitro jezno obrcala psa in stekla po arniko. Še danes se vedno, ko zavoham binkoštno nageljne, v mislih zraven prikrade vonj po pekočem arnikovem žganju. Rana se mi je ponoči hudo razbolela, mama pa je zaskrbljeno rekla: »Menda ja ne bo kako aslo prišlo zraven.« Najbrž je mislila na zastrupitev.

Obhajilno obleko sem dobila od mamine znanke, ki je imela že starejšo hčer. Obleka je bila snežno bela, iz skoraj prosojno tanke tkanine, v pasu rezana in rahlo nabrana, na rokavih pa je imela našite ozke volančke. Pod njo sem nosila belo kombinežo. Na glavi sem imela venček iz nageljčkov, vpetih v vejo asparagusa, v srcu pa veliko pričakovanje. Po maši smo bili obhajanci povabljeni v sobo, kjer so najbrž duhovniki jedli ali mogoče sprejemali obiske. Prti na mizah so bili beli, da se je kar bleščalo, v belih skodelicah pa so bile vzdolž cele mize nastavljene debele, živo rdeče češnje. Dobili smo vsak kos torte, na vrh pa smo lahko jemali češnje. Seveda sem jo vzela tudi jaz, a ko sem ugriznila v sočno rdeče meso, se mi je sok pocedil po bradi in velika rdeča packa se je kot kri razlila po moji snežno beli obleki. Solze sem imela čisto na robu, ampak sem vzdržala. Na cerkvenem dvorišču me je čakala mama, a začuda ni bila nič huda. Ko sva peščili domov, me je po poti hudo tiščalo lulat. Nekaj časa sem še odlašala, potem pa sem le morala povedati, da ne morem več. Mama je rekla: »Za cesto že ne boš hodila, bova tamle šle prosit za stranišče!« Pokazala je proti neki hiši. Gospodar je bil ravno na dvorišču in me je osorno pogledal, iztegnil roko in rekel: »No, tamle!« Pokazal je na leseno stranišče v drini pod skednjem. Vstopila sem, ampak notri je bilo huje kot v svinjaku. Poleg tega pa je na deski rojilo celo leglo muh. Doma take nesnage nisem bila vajena, zato se nisem mogla odločiti, da b se usedla na tako umazanijo. Pa še za obleko sem se bala, že tako je bila popackana. Počasi sem odškrnila vrata, pogledala, če me možakar ne gleda, in se hitro polulala zunaj pred straniščem. Takrat pa je mož stopil izza vogala, zagledal lužo na tleh, pogledal mamo in bevsknil: »Kako nemarno dečlo pa imaš!«

Mama je pogledala mene, pogledala njega in jezno zabrusila: »Naša dečla že ni nemarna, nemarni ste pri vas!« Ponosno me je pograbila za roko in me potegnila za seboj.

Domov grede mi je povedala, da je nekoč tudi ona bila v stiski, saj v Šoštanju ni bilo mogoče kar tako nekam počepniti. Takrat je tudi ona prosila prav pri tej hiši. Tudi takrat je bilo stranišče tako zane-marjeno, da je rekla, da bi rajši zdržala do doma, kot da bi opravila tam. Bila sem ji neizmerno hvaležna, da me pred tistim možakarjem ni ozmerjala, da ni rekla, kako sem res nemarna, pač se je tako odločno potegnila zame.

Marija

Skok iz kože

V mesecu juniju je pri Mariborski založbi Litera, v knjižni zbirki Piramida izšla knjiga Petra Rezmana Skok iz kože. Rezman je uveljavljen pisec, znan predvsem po poeziji, saj je v preteklosti med drugimi prodiral predvsem s pesniško zbirko Družmirje. Tudi dramska besedila mu ne delajo težav in pred leti se je proslavil kot pisec besedil za Šank Rock. Očitno ga socialna in aktualna problematika lastnega in širšega okolja vodi tudi k prozi. Skok iz kože je zbirka sedmih zgodb, ki se navezujejo na rudarje. Specifika tega poklica je v knjigi predstavljena tudi skozi avtorjevo izkušnjo. Vsaka zgodba na nek način in z neimenovanimi ljudmi nosi sporočilo, da iz »jame« na nek način nikoli ne prideš. Junija je bila predstavitev knjige v Kulturnici Velenje. Pogovor z avtorjem je vodil urednik zbirke Robert Felix Titan. Kot je povedal Rezman sam, je na nek način postavil spomenik velenjskim rudarjem, čeprav knjiga nikakor ne predstavlja knapovščine v superlativih. Knjiga je na voljo v knjižnicah in knjigarnah, tudi v Velenju jo lahko kupite.

Peter Rezman je rojen v Gaberkah pri Šoštanju, se je leta 1975 zaposlil v Rudniku lignita Velenje, ki pa ga je po določenem času in po presoji, katero boste zaznali tudi v zgodbah, zapustil. Zelo odmevno je bilo njegovo vključevanje v ekologijo, leta 1990 se je zaposlil na občini Velenje in nato leta 1995 pomagal »zgraditi« občino Šoštanj. Zaradi zdravstvenih težav se je upokojil, a še vedno aktivno dela na področju literature in tudi urednikovanja. O knjigi je v spremno besedo Gregor Lozar med drugim zapisal: »Prvo kar pade v oči med branjem rudarskih zgodb Petra Rezmana je anonimnost njegovih (anti)junakov, saj celote tekst ne premore

nobenega imena, razen imena avtorja(...) Čemu so rudarji anonimni, kaj jih dela anonimne in o čem na ta anonimnost govori oziroma kaj so njene posebnosti?(...) Peter Rezman se v zgodbah Skoka iz kože zaveda dejstva, da piše o svetu, ki je večini ljudi nedostopen, pri čemer mu daje dodatno legitimacijo, da o njem piše kot nekdanji rudar, se pravi kot insajder. V tem je dosleden, saj se rudnik pojavlja v večini njegovih zgodb, pa tudi če se ne, je dogajanje tesno povezano z rudarjenjem. A mimesis, zaželen pri vsakem insajderju, postane, če je ta glasnik krajev s skoraj mistično avro, kar rudnik kot podzemlje par excellence vsekakor je, skoraj nujen. Rezman nam s tem postreže izvrstno, v izobilju in na več nivojih.«

Vsekakor je knjiga Skok iz kože, pisatelja Petra Rezmana, knjiga, ki bralcu ne pusti, da bi jo odložil in pozabil nanjo. Prepričana sem, da bo naletela na velik uspeh.

Milojka Komprej

Foto: M. K.

ZLATIH 54 GLASBENIH LET FRANCA ŠEGOVCA IN ŠTIRIH KOVAČEV

Foto: A. P.

Redki so, ki ne poznajo Franca Šegovca in Štirih kovačev. Franc Šegovec, ustanovitelj in vodja tega narodno zabavnega ansambla, je nedvomno eden »zaščitnih znakov« Slovenj Gradca, Koroške in tudi Slovenije. S svojstvenim komponiranjem, aranžiranjem in pisanjem besedil, s svojo mehko koroško dušo, s svojo osebno ustvarjalnostjo in umetniškim izrazom je dal poseben pečat slovenski narodno zabavni glasbi. Štirje kovači imajo v tovrstni slovenski glasbi posebno vidno mesto. Poleg številnih glasbenih priznanj so prejeli priznanja za humanitarno delo. Franc Šegovec pa je tudi prejemnik letošnje Bernekerjeve nagrade za uspehe v kulturnem ustvarjanju na območju mestne občine Slovenj Gradec.

Ob letošnjem slovenskem kulturnem prazniku so v Slovenj Gradcu podelili Bernekerjevo nagrado in tri plakete, priznanja mestne občine na področju kulture. Slavnostni govorec je bil lanski Bernekerjev nagrajenec Janez Kolerič, ki je ob tej priložnosti med drugim govoril o tem, da smo Slovenci premalo ponosni na svojo zgodovino in bogato kulturo. Poudaril je tudi, da se s ponosom lahko štejemo med narode sveta.

Prejemnik letošnje Bernekerjeve nagrade je Franc Šegovec, že 54 let vodja ansambla Štirje kovači. V tem času je ansambel prejel številna priznanja in nagrade tudi na državni ravni. Franc Šegovec je v svoji glasbeni zgodovini napisal več kot 700 skladb, mnoge med njimi so med ljudmi izjemno priljubljene. Kot je dejal, mu tudi priznanje občine na področju kulture pomeni zelo veliko.

Rojen je bil 16. maja 1937 v Selovcu pri Dravogradu v družini, ki je bila predana ljudskemu petju. Oče ga je usmerjal in mu pomagal, da je kot samouk obvladal prvine glasbe. Začetki ansambla Štirje kovači, ki ga je ustanovil Franc Šegovec, segajo v leto 1953. Narodno zabavna glasba je bila takrat v Sloveniji in Jugoslaviji še v povojih. Franc Šegovec in njegovi Štirje kovači so bili med maloštevilnimi ansambli, ki so takrat delovali v Sloveniji in orali ledino v narodnozabavni glasbi ter postavili temelje za nadaljnji razvoj tovrstne glasbe. V tistih časih se od glasbe ni dalo živeti, zato se je leta 1955 zaposlil v takratni Tovarni kos, ob delu je glasbeno ustvar-

jal, v tej tovarni pa se je leta 1991 tudi upokojil.

Franc Šegovec je s svojim ansamblom stalno prisoten na slovenskem glasbenem odru, njegove vedre polke in sanjave valčke igrajo in pejejo Slovenci po vsem svetu. Njegova glasba pripoveduje in poje o koroškem človeku, koroški pokrajini, običajih, navadah. Prvi tonski posnetki so bili posneti leta 1955, prva vinilna plošča že leta 1964. Franc Šegovec je s svojim ansamblom velikokrat in radi volje priskočil na pomoč z dobredelnimi koncerti po vsej Sloveniji. V domačem Slovenj Gradcu so vsakih pet let ob svojih obletnicah pripravili koncerte, od katerih so izkupičke namenili Splošni bolnišnici Slovenj Gradec, Društvu Sonček, še danes se radi odzovejo raznim dobredelnim koncertom za ljudi, ki so potrebni pomoči. Za svoje humanitarno delo so prejeli visoko priznanje Ljudje odprtih rok, ki jim ga je podelilo Ministrstvo za delo in družino.

Franca Šegovca sem pred nekaj dnevi ujela med obrezovanjem sadja in ga vprašala, če je že v pokoju. Takole odgovarja:

Da, a z glasbo delam še naprej. Nepretrngoma delam s Štirimi kovači že 54 let. Veliko pišem tudi za mlajše narodnozabavne ansamble, za kar sem vesel. Dobim kar večji elan, ko vidim, da tudi mladi potrebujejo takšno glasbo in se jim moja glasba dopade. Delal sem tudi zabavne skladbe za Veselo jesen, a letos za to ni bilo časa. Pa bom drugo leto. Pišem besedila in glasbo. Imamo 700 lastnih skladb in čez 200 besedil. Če pride kakšna ideja o glasbi, ko pišem besede, o čem bi ta glasba govorila, potem vzporedno napišem tudi besedilo. Izpoved in teža sta večji, če sam napišem tudi besedilo na melodijo.

Katero je vaše prvotno, domače glasbilo?

Moje prvotno glasbilo je harmonika. Poskušal sem tudi violino, saksafon, klarinet, kontrabas, kitaro. Ker v našem ansamblu nismo menjali, kot nekateri ansambli, ki vse igrajo, sem bil edini harmonikar in sem pri harmoniki ostal. Harmonika mi je zelo všeč, priljubljena mi je.

54 let ansambla Štirje kovači je dolga doba. Kakšen je ključ do uspeha? Mnogo glasbenih skupin ne živi tako dolgo, vi pa delujete še danes. Kaj vas drži skupaj?

Rekel bi, da sem se rodil za to. Izhajam iz glasbene družine. Tudi oče je igral in pel, mama je bila pevka, prepevala sta od 18 leta dalje vse do konca. Jaz pa sem začel, ko sem bil star 7 let, pri štirinajstih letih sem že igral v hotelu Pohorje v Slovenj Gradcu pa v Korotanu, poleti v restavraciji pri postaji vsako soboto in nedeljo. Svojo dušo lahko očistim le z glasbo.

Torej vas družijo glasba. Ali je zasedba Štirih kovačev še zmeraj ista od prvega

Foto: A. P.

dne do danes?

Mi smo menjali zelo malo članov. Če smo, smo jih samo zaradi šol ali bolezni. V teh 54 letih se je zamenjalo le devet članov, v tej postavi kot danes pa smo že 19 let. Treba je imeti razumevanje drug do drugega, moraš imeti disciplino in vedeti, v kakšnih mejah lahko to počneš. Ko sem iskal muzikante, sam v prvi vrsti iskal človeka, potem šele muzikanta. Če je človek, ga je moč tudi naučiti. Če pa ni človek, je težko, zato pa se ansambli tako razhajajo. Zdaj obstaja le malokateri ansambel, ki bi imel takšno tradicijo. Pri nas se razumemo med sabo in spoštujemo, to nas drži skupaj.

Zakaj ste Štirje kovači?

Vsi štirje smo bili zaposleni v Tovarni kos, to je kovaška industrija, pa smo si nadeli ime Štirje kovači.

Foto: A. P.

In štirje kovači smo se izločili od prejšnje skupine in začeli igrati to glasbo. V prejšnji zasedbi smo igrali marše in valčke od 'plehmuze' in šlagerje, kar mi je bilo zelo všeč. Zabavno glasbo imam tudi zelo rad, tako kot narodno zabavno.

Še vedno imate veliko koncertov. Pred kratkim so igrali v Novi Cerkvi pri Vojniku in v Slovenskih Konjicah. Kaj igrate, kaj je trenutno aktualno v vašem ansamblu?

Še zmeraj tiste stare viže, ki smo jih igrali na začetku in jih vedno igramo. Na primer Pridi zvečer, ljudje jo bolj poznajo po besedilu Neki večer sem te čakal ... To je prva skladba, ki sem jo napisal za štiri kovače, napisal sem jo leta 1953. Ljudje želijo pesmi Kam le čas beži, Na pavre, Čakal sem ob potoku, Kovaška, zadnje čase se je zelo dobro prijel novejša skladba Mala solzica, ki je zdaj stara že sedem let.

Ali imate posnete albume?

Posneli smo 39 projektov, od vinilnih plošč, kaset do zgoščenk. Z vinilnimi ploščami je zdaj majhen problem, ker ni več tistih aparatov. Zato sem si zagotovil tudi to, da sem dal skladbe z vinilnih plošč na CD. A se ne dajo kje dobiti, so le za lasten arhiv, ker se ne smejo prodajati. Razmislil bom še o tem in se pogovoril z RTV oziroma s tistimi hišami, kjer smo snemali, da bi jih kdaj dali na CD.

Ker ste pravkar omenili RTV, kaj pa video posnetki?

Zelo mi je žal, da so naše posnetke v Ljubljani izgubili ali čez njih nasneli nekaj drugega. Imeli smo več kot petindvajset samostojnih polurnih oddaj in od teh, če jih je le še pet ali šest, nič več. To se je nekam zapravilo ali pa nasnelo, ker včasih je bilo težko dobiti trakove, pa so jih kar presneli. Spomnim se, ko smo enkrat iskali v Ljubljani na televiziji (RTV, op. p.) naše posnetke, pa je človek v studiju rekel, da je do pol polke prišlo, naprej pa je en politik govoril.

Kaj zdaj nastaja lepega?

Mnogo sem pisal za festivale. Tudi za Valček polka in to je bilo treba oddati do 29. februarja. Dva dni bom imel vaje z ansamblom, za katerega sem pisal in ki gre na Festival narečne popevke v Škofjo Loko.

Franc Šegovc je s svojimi Štirimi kovači osvojil številne nagrade in priznanja. Med njimi je več zlatih orfejev, štiri zlate plakete na festivalih Lojtrca domačih, štiri zlate slavčke, veliko število prvih mest na različnih festivalih in tekmovanjih Slovenski ansamblu tekmujejo, zlato trobento za življenjsko delo Franca Šegovca, zlatega petelina - najvišje priznanje narodno zabavne glasbe v

Sloveniji, leta 1997 je bil Franc Šegovc okronan za Kralja polk in valčkov. Prejeli ste torej mnogo pohval ...

Tega je zelo veliko. Doma nimam dovolj prostora, da bi vse izobesil. Zdaj, ko z ženo prenavljava hišo, sva na vrhu priredila ves prostor, da bo razstavljeno in bo nekaj ostalo za Štirimi kovači.

Ali ste nastopili v tujini in če ste, kako so vas tam sprejeli?

Bili smo trikrat v Ameriki in Kanadi, po Evropi smo imeli več koncertov. Leta 2001 smo bili na Japonskem. Glasbo je treba znati podajati, znati izpovedati svojo dušo, tako da lahko rečem, da so bili nastopi in druženja zelo prisrčni. Na primer na Japonskem, jaz ne razumem njihove glasbe, oni pa naše ne, ampak ko smo bili tam, je bilo za našo glasbo veliko zanimanje. Kadar smo igrali instrumentalno skladbo, da naša pevca nista pela, so prišli, da jih učita plesati polko in valček. Tri dni sta jih učila. Tretji dan je celo prišel nekdo in mi nekaj brundal na uho. Mislim sem, kaj je zdaj to, japonsko ne razumem, besedila tako ali tako ne, ampak brundal mi je nekaj. Potem pa sem ugotovil, da si je zapomnil en del mojega valčka in mi ga je pel na uho. To se pravi, da imajo radi našo glasbo, da je bila na Japonskem sprejeta.

Glasba je torej univerzalni jezik. Povedali ste, da če jo lepo podaš, seže v ušesa in srca. Kaj pa ljudem poveste v besedilih, kaj pišete?

Vsaka moja skladba ima svojo vsebino, svojo težo in svojo resničnost. Ni samo to, da je ena več, ampak ima vsaka svojo izpoved. Tako da je v njej resnica, zato jih imajo ljudje radi. Največji uspeh pa je, da znamo to našo glasbo tako podati, da jo poslušalci potrebujejo in nas še zahtevajo na nastopih. Tako delamo zdaj nepretrgoma že 54 let, kajti če ne bi imeli takšnih poslušalcev, verjetno tudi Štirih kovačev ne bi bilo.

In zasedba Štirih kovačev?

Bom začel pri Poldetu, Polde Kranjc igra klarinet, on je pri ansamblu že 40 let. Viktor Vrhovnik igra trobento. Tu sta tudi brata Jože in Srečko Sedar, Jože igra ritem kitaro, Srečko poje. Zdenko Zdovc igra bariton in bas kitaro. Pa jaz in moja žena Hermina kot pevka.

Koliko vas je torej pri Štirih kovačih, niste samo štirje?

Ja, saj rečemo štiri plus tri, štirje kovači in ena kovačica ...

Leta 1998 je Franc Šegovc izdal knjigo Naš pobej bo muzikant, v kateri opisuje dogodivščine Štirih kovačev skozi vsa leta razgibanega dela. O kakovosti skladb Franca Šegovca govori tudi dejstvo, da so znani slovenski skladatelji in glasbeni strokovnjaki, kot so Jože Privšek, Borut Lesjak, Franci Purhar in drugi, naredili priredbe njegovih skladb za večje orkestre. Franc Šegovc je izdal notni material svojih skladb za godbe na pihala, danes sklada tudi zabavno glasbo. Zadnji dve leti sodeluje s pevsko skupino Breznik iz Pameč pri Slovenj Gradcu.

Uspešna Tanja Goljar

Foto arhiv

Cerera, agencija za računovodstvo vsako leto podeljuje priznanja za računovodja leta in ponudnika računovodskih storitev. Ponudnik računovodskih storitev leta 2008 je Unija d.d.. Kipec računovodja pa je prejela Tanja Goljar, samostojna podjetnica, ki jo srečujemo v Šoštanju. Poleg tega, da je Tanja Goljar prejela prestižno nagrado, je prejela še več drugih nagrad, ki se tičejo njene stroke. Tanja Goljar je nagrado prejela glede na izpolnjene pogoje iz Kodeksa poklicne etike računovodje. Po nominaciji, je Cerera opravljala več intervjujev z nominiranci in očitno je Tanja zadostila vsem potrebnim kriterijem. Že vrsto let opravlja računovodske storitve za mala in srednja podjetja, hkrati vodi eksterna izobraževanja s področja vodenja poslovnih knjig. Pridobila je tudi naziv davčnega svetovalca in je članica društva. Tudi z izdelavo poslovnih in investicijskih načrtov v njihovi hiši, ki zaposluje tri delavce, ni problema. Tanja Goljar se je pred kratkim tudi zasebno preselila v Šoštanj, ne samo da ima pisarne na Cankarjevi ulici. Življenje jo je iz profesije sociologa poneslo v računovodske vode in pravi, da ji ni žal. V njeni pisarni, kjer sva se pogovarjali je na steni dosti dobrih slik, kar nakazuje tudi njen smisel za lepoto in estetiko. Pokara se, da je malo deloholika, a hkrati pove, da v bistvu zelo rada dela. Njen dan je zapolnjen z delom in zadnje čase tudi podiplomskim študijem. Kljub temu pravi, da ji družina veliko pomeni in je pri njej na prvem mestu.

Ajda Prislan

Milojka Komprej

SKOK IZ KOŽE

Od prvenca Petra Rezmana PESMI IZ PREMOGA, ki so izšle v samozaložbi leta 1985, je minilo 23 let.

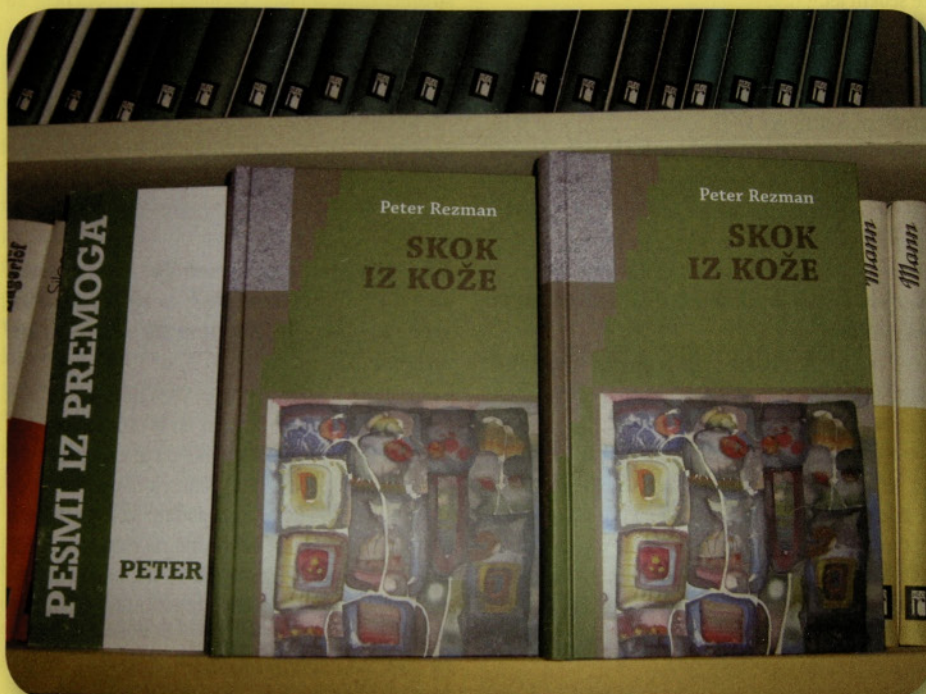
Letos je pri mariborski založbi Litera v knjižni zbirki Piramida pod skupnim naslovom SKOK IZ KOŽE izšlo sedem zgodb z naslovi:

Govor, Osemsto šestnajst, Vader retro (Slikar), Beli oblaček, Avgust - petnajsti, Skok čez kožo in Ribe pod hruško.

ODLOMEK

Pari so izginjali s plesišča nekam gor proti mestu, v park, ali niže v redek gozdiček ob jezeru in se vračali, mnogokrat še bolj zagoreli, kot so zapuščali sveže razhojeno plesišče. Ob mizah in priložnostnih šankih pa so se zbirale čedalje večje gruče zakuhanih uniformirancev. Nihče več ni pazil na zlate gumbe in bele rokavice, vsi so krilili in ne da bi čakali na odzive sogovornikov razlagali o žafukanih šihtih, zadrukanih čelih, pozajbranih ortih, zacimpranih firšnih, sflajžanih huntih, porajklanih cickah, zategnjenih hupcugih, frpruhih in faleršusih, polomljenih krocach in raztrganih ketnah, razcepljenih rinah in zaribanih mašincah, polomljenih rokah in nogah, raztrganinah, žuljih in švicu, o plinu in kislini, o zalitih zonfih in smrdečih auscientih, plavih in rdečih, noh in fruh šihtih, iberurah in fudlanju, frzacu in holckolnu, supermont kablu in ebejevih mitnemerjih, pekajih, zefkah, salzgiterjih, lajkah, hemšajdih in davgijih, oemkatejih in okapejih, zarustanih ašplih in presuhi ladngi. Besede so tekle čez konjak, problemi so se reševali, krivci razkrivali, stave padale, sonce je že davno prelezlo čez kotalkališče in prazna lesena sedišča na betonskih podlagah so bila zdaj prijetno hladna, sence so se daljšale, muzika je zvonila in napovedovala zadnje plese. Prireditveni prostor je cvetel od nastlanega mastnega papirja, po tleh so se valjale steklenice, na mizah so bili v les odtisnjeni ogorki na pol pokajenih cigaret, uniformiranci so odsotno kimali eden v drugega in belih žena že davno ni bilo več. Ene so odpeljale otroke domov, druge so se počasi in sanjavo sprehajale na obali jezera in čakale, kdaj bo rdeče sonce utonilo za vulkansko goro na zahodu, tretje so se parile po labirintih razkošnega parka in redkega gozdička med jezerom in mestom.

(Odlomek iz zgodbe Skok čez kožo)

Zgodbe iz knjige SKOK IZ KOŽE
lahko naročite preko elektronske pošte
na naslovu:

knjige.pr@gmail.com

Cena izvoda je 15 € in jo plačate po povzetju.

Če knjigo naročite preko tega naslova,
vam avtor pokloni še en izvod
njegovega prvenca, pesniške zbirke
Pesmi iz premoga (1985)
iz prve naklade.

Novosti v knjižnici Šoštanj

Maja Rezman Huremović

Poletje, poletje...poleti je knjižnica bolj izropana; lahko branje za dopust in hladnejše večere še kako pride prav. Tokrat sem se odločila za predstavitev naslednjih knjižnih novosti:

Za mlade: O mlinarju, ki je za knjigo mlin prodal, Mojiceje Podgoršek in ilustratorke Jelke Godec Schmidt. Pred davnimi petsto leti se je v majhni kmečki vasi Rašici na Dolenjskem rodil Primož Trubar. Že kot otrok je ugotovil, da si neznanje in revščina podajata roki ... Leta 1550 je Trubar Slovincem podaril Katekizem in Abecednik, prvi knjigi natisnjeni v slovenskem jeziku ... Slikanica je namenjena najmlajšim in na preprost način predstavi del življenja in dela velikega Slovenca in razumnika. Založba Učila.

Zadnjič me je hči vprašala, kako nastane črna barva ... ker čisto natančno ne vem, sem si izposodila knjigo: **Zakaj? - Larousse za otroke.** V knjigi je zbranih več kot 300 velikih in majhnih vprašanj.

Takih, kot jih postavljajo otroci v starosti, ko so radovedni, ko vsak dan odkrijejo kaj novega, ko jih vse zanima, ko hočejo vse vedeti, razumeti vse o svetu, ki jih obdaja ... in biti o tem prepričani! Knjiga vsebuje duhovite ilustracije, ponudi en odgovor na eno vprašanje in velike slike za dobro razumevanje ... ampak eno reklamacijo pa imam ... ne vsebuje odgovora na hčerino vprašanje ... stric Google, na pomoč!

Založba: Didakta.

Za odrasle: Škoberne Primož: Telesna inteligenca. Telo ima svojo pamet. Če jo prebudimo in se je naučimo poslušati, nam bo pomagala ohranjati zdravje in vitalnost. Zato ni potrebno dosti, kar pa je potrebno, lahko naredite že sedaj ... in takoj boste opazili korist. Duševna razbremenitev in mentalno reprogramiranje; hitra avtohipnoza in moč avtosugestije za spreminjanje svojih

navad; razbremenitev duševnosti z energijskim sproščanjem čustvenih blokad; knjiga prinaša obilico praktičnih vaj za zdrav življenjski slog: - energijske vaje za boljšo ozaveščenost in povezanost telesa; dihalne vaje za večjo oksigeniranost in boljšo prekrvavljenost; krepitev telesne gibljivosti in telesne moči, zdrava in živa prehrana za obnavljanje telesne živosti, zdrav življenjski ritem, stik za naravo in črpanje vitalnosti iz narave. Sposodite si lahko tudi pripadajočo CD z naslovom Meditacija »Sam svoj bioenergetik«. Knjigi je priložena zgoščenka z vodeno meditacijo za samozdravljenje. Z njo boste prebudili bioenergijske tokove v sebi in podprli vitalnost ter zdravje svojega telesa.

Založba CDK

Pečenko Nikolaj: Naš ZOO. Vodnik po ljubljanskem živalskem vrtu je lahko ob vsakem obisku vaš zvesti spremljevalec, v katerem boste prebrali marsikatero zanimivost o živalih, ki jih lahko vidite v živalskem vrtu. Obisk živalskega vrta bo z vodnikom v roki postal še zanimivejši in še bolj poučen. V vodniku je predstavljenih več kot 100 živalskih vrst, ki jih lahko vidite v ljubljanskem živalskem vrtu. Zakaj so zebre črtaste, kako se sporazumevajo volkovi in kje v Evropi živijo kenguruji - to so samo nekatera od vprašanj, na katera boste našli odgovor. Ste vedeli, da v Franciji živijo slovenski medvedi, pri nas pa slovaški risi? Vsem, ki pridejo v živalski vrt s fotoaparatom, je namenjeno poglavje s številnimi koristnimi nasveti za fotografiranje v živalskem vrtu. Naš ZOO ni samo vodnik po živalskem vrtu, ampak ga boste lahko z veseljem prebirali tudi doma. Spoznali boste mnoge živali in njihovo življenje ter izvedeli, zakaj so sodobni živalski vrtovi pomembne ustanove, brez katerih bi že marsikatera živalska vrsta izginila z obličja našega planeta.

Založba Modrijan.

Olimpijske igre: študijski vodnik po razvoju modernih olimpijskih iger. Avtorji: Vassil Girginov, Jim Parry in Milan Hosta. Izjemen festival športne odličnosti in tekmovanj, olimpijske igre, se je razvil v enega najpomembnejših kulturnih, političnih, gospodarskih in družbenih mednarodnih dogodkov. Vodnik je namenjen uvodnim razmišljanjem o zgodovini in pomenu modernih olimpijskih iger. Knjiga prinaša celosten vpogled v olimpizem od njegovih grških začetkov do razvoja Mednarodnega olimpijskega komiteja in globalnega olimpijskega gibanja v 21. stoletju. Glavne teme vsebujejo: Starogrški izvirni olimpijske ideje; paraolimpijsko gibanje; mediji in marketing; okoljski vpliv iger; olimpijska politika in organizacija; etične dileme, doping in olimpijski duh. Vsako poglavje ponuja vrsto študijskih aktivnosti in zastavlja vprašanja, ki pripomorejo k boljšemu razumevanju ključnih konceptov olimpijskih študij.

Univerza v Ljubljani, Fakulteta za šport.

Pa še eno leposlovje: **Danticat Edwidge, Krik? Krak!**

Krik? začnejo pripovedovati babice na Haitiju. Radovedni poslušalci odvrnejo Krak! in prisluhnejo glasu izročila svojega otoka. Knjiga je izjemen cikel devetih zgodb, v katerih se med slapovi cvetočih bugenvilij in minskimi polji, med frfotanjem metuljev in rafali brzostrelk prepletajo sanje in resnične zgodbe iz življenja in zgodovine Haitija ...

Preizkušeno - priporočam!

Založba Sanje.

Trenutno se posvečam knjigi Nebesa v robidah ... Nataše Kramberger ... pa ni več prostora. Knjiga je pa resnično odlična.

Uffffff, kdaj bo že dopust?????

Vsem vse lepo. M.

piše: Ajda Prislan

Lani je pri založbi Modrijan izšla knjiga dr. BERNARDA NEŽMAHA z naslovom »ZRCALA KOMUNIZMA: INTERVJUJI 1994 – 2005«. Predstavili so jo v Knjižnici Ksaverja Meška Slovenj Gradec. Gost prireditve je bil njen avtor dr. Nežmah, z njim se je pogovarjal Lado Ambrožič. Knjiga Zrcala komunizma je zbirka intervjujev, ki je nastala v 90-tih letih prejšnjega stoletja in po letu 2000 kot poskus neke paralelne zgodovine: »Paralelne zgodovine komunizma, ampak naj povem, da ne iz stališča antikomunizma, ker antikomunizem je bil v 80-tih letih, v času, ko je bil komunizem še živ. V tej knjigi zapisana stališča. Sogovorniki razmišljajo o verovanjih, o sistemih obvladovanja, manipulacij, ideoloških blokad, ki smo jih bili vsi deležni in ki razkrivajo vladavino. Zbranih je 23 intervjujev. Moji sogovorniki ne prihajajo le iz Slovenije. Trije so iz Slovenj Gradca. To so zgodovinar profesor Marjan Britovšek, psihiater in otrok domobrancev, emigrant Silvin Ajlenc in znani publicist in novinar Danilo Slivnik,« je povedal dr. Bernard Nežmah.

Knjiga govori, da je treba zgodovino, ki smo se jo učili v šolah pred letom 1991, ponovno premisliti. Razkriva nekaj pomembnih zgodovinskih trenutkov, ki so bili prikazani drugače ali bili zatajeni. Na predstavitvi knjige v Slovenj Gradcu je Lado Ambrožič dodal, da je leta 1987 Jože Pučnik prvi javno zapisal, da potrebujemo večstrankarski sistem. In da je potem nova oblast v Sloveniji – levičarska – enako sovražila Pučnika kot prejšnja pred letom 1990. Ambrožič in Nežmah sta se pogovarjala tudi o tem, kdo je bil edini pravi desident v Sloveniji. »Klasični je bil seveda samo Jože Pučnik v smislu, da je bil večkrat zaprt, da je vztrajal, da se je ves čas zelo jasno zavzemal za večstrankarski sistem. To ne pomeni, da drugih ni bilo. Tudi Drago Jančar je bil zaprt, bil je desident, ker je s seboj nosil emigrantsko literaturo, pa nadškof Perko je bil zaprt, ker je govoril vice o Titu. Desidenstva je bilo veliko. Ampak knjiga je zanimiva s stališča, da se očem izkaže, kako je bila Jugoslavija zelo komformistična dežela. Kako njeni intelektualci le niso v takšni meri tvegali miselnih in besednih napadov na tedanjo vladavino kot poljski. Eden od intervjujancev v knjigi je tudi Adam Mihniki, voditelj Solidarnosti, danes eden bolj znanih poljskih publicistov,« pove Bernard Nežmah.

In današnje usedline komunizma? Nežmah odgovarja: »Zdi se mi zanimivo in sem začuden, da, v čistem ideološkem smislu, usedlin ni nič. So seveda v vseh ostalih. Vzemimo primer so-

dobnih slovenskih multimilijarderjev. Nekoč smo imeli Komunistično partijo, ki je govorila, kako je to največje prilaščanje, nepoštenost, zloraba kapitalističnega razreda nad proletarci. Začuden sem, kako tega ne ohrani nihče izmed nekdanjih komunistov, ki so danes pomembni ljudje, ali niti z besedo ne postavi pod vprašaj teh silnih materialnih razlik, ki nastajajo na račun tako imenovane- ga izkoriščanja delavcev.«

Dr. Bernard Nežmah je v času po knjigi Zrcala komunizma napisal knjigo Jelcinova Rusija, serijo reportaž o obdobju Jelcinove dobe iz Moskve in okoliških krajev. Razmišlja še o knjigi, ki bi prinesla serijo intervjujev s področja ustvarjalnosti: na primer Pino Mlakar in njegov odnos do plesa, razna vedenja, o virusih, o pticah, o medvedih in drugo. Diplomiral je iz primerjalne književnosti s teorijo dramskega konflikta. Doktoriral je iz sociologije. Njegova knjiga Kletvice in psolve je predelana doktorska disertacija. Danes je predavatelj predmeta »novinarski žanri« na Filozofski fakulteti v Ljubljani.

In še enkrat o njegovi knjigi Zrcala komunizma: intervjuji 1994 – 2005. Nastala je kot refleksija sistematične serije v časopisu Mladina objavljenih intervjujev s sogovorniki, ki so proučevali in bivali čas komunizma in postkomunizma. Namen pogovorov je bil razkrivati neznano, zamočano, skrito in spregledano, tako da so intervjuji zastavljeni kot mozaik vednosti. Šolske zgodovine, medijski prikazi in znaten del umetnosti pred letom 1990 so predstavljali apologijo komunizma, antikomunistična literatura ga je obsojala kot nedemokratski totalitarizem, zbirka intervjujev Zrcala komunizma pa ga poskuša misliti. Misliti kot vojaško formacijo, kot ideološko strukturo, kot obliko politične vladavine, kot vsakdanje in nedolžno mentaliteto, kot okvir bivanja, kot dediščino, ki sega še v postkomunizem. Misliti iz različnih perspektiv, izkušenj in krajev. Drugače od pogledov iz Ljubljane ga vidi profesor v New Yorku, albanski emigrant v Parizu, četniški emigrant, ki je pribežal v Ženevo, komunistični boržuj, ki se je naselil v Ženevi, humanitariec v Cambridgu, zgodovinar v Parizu, sociolog, ki je rojen na Šolti, jedrski fizik in filozof v Zagrebu, pesnik in politični zapornik iz Hercegovine, nadškof v Beogradu, pisatelj, ki se je umaknil v Rim, pisatelj, ki je bil primoran emigrirati v Rovinj, slovenski igralec, ki je prostovoljno emigriral v Beograd, pisatelj, ki živi na Občinah, tik čez mejo; nekdanji ideolog Solidarnosti in publicist v Varšavi, psihiater na Dunaju.

Društvo arhitektov in likovnih umetnikov Koroške DALUK, ki ima svoje prostore v Mladinskem kulturnem centru Slovenj Gradec, je aprila letos praznovalo prvo leto svojega delovanja, a v tem času pod svojim okriljem beležijo že mnogo prireditev. Ena od njih je bila RAZSTAVA O KOROŠKIH ŠTUDENTIH ARHITEKTURE, med katerimi so nekateri bili tudi že mednarodno nagajeni. Predstavili so projekte, ki so nastali v zadnjih letih predvsem v okviru seminarjev na Fakulteti za arhitekturo v Ljubljani, in projekti, ki so nastali med delom v pisarnah, kjer so zaposleni. Nekateri se vežejo na koroško okolico. Videti je bilo tudi mnogo projektov iz okolic Ljubljane, kjer študenti najpogosteje opravljajo svoje seminarje. Predsednik društva DALUK Boštjan Temnik meni, da je prav, da študentje, od katerih mnogi ostanejo v Ljubljani in njeni bližnji okolici, pripeljejo nazaj v svoje rojstne kraje sveži potencial, in da pokažejo svoj trud, ki so ga dosegli. Podžupan MO Slovenj Gradec Jurij Šumečnik je povedal, da domači študenti arhitekture s svojimi projekti že zdaj sodelujejo z Mestno občino. Odprli jim bodo prostor v mestnem jedru, kjer bodo lahko postavljali razstave. S tem bodo z arhitekturnimi projekti in načrti lahko seznanjeni vsi občani.

V Koroškem pokrajinskem muzeju Slovenj Gradec je na ogled razstava z naslovom »PRIKRITO IN OČEM ZAKRITO – PRIKRITA GROBIŠČA 60 LET PO KONCU DRUGE SVETOVNE VOJNE«. Odprl jo je državni svetnik dr. Janvit Golob, tam je bil tudi avtor razstave prof. dr. Mitja Ferenc. V kulturnem programu je sodeloval Moški pevski zbor Fran Berneker iz Starega trga pri Slovenj Gradcu.

Razstava je bila prvič odprta pred tremi leti ob 60. obletnici konca druge svetovne vojne, pripravil jo je Muzej novejšje zgodovine Celje z namenom bolj uravnoteženega prikaza konca druge svetovne vojne. Razstava v Slovenj Gradcu govori o množičnih grobiščih, ki so nastala nekatera že med vojno, večina pa kmalu po koncu druge svetovne vojne. V njih ležijo pripadniki različnih okupatorjevih in kvizlinških formacij ter civilisti, ki so bili pobiti množično, brez sodb in naskrivaj. Že pred tremi leti je bilo na območju Slovenije znanih 570 takih grobišč.

Na območju današnje Koroške regije je največ grobišč v občini Mislinja. Veliko od njih je treba pripisati zaključnim bojem ob koncu vojne in ni šlo samo za gole poboje. Tam so potekali hudi boji med partizansko 17. vzhodnobosensko divizijo in večinoma vojsko Neodvisne države Hrvaške s hrvaškimi domobranci in ustaši. Po pobojih, ki so bili storjeni že po proglašenem miru (po koncu 2. svetovne vojne), je največje grobišče v Žančanih blizu Starega trga pri Slovenj Gradcu. Zelo zanesljive informacije so o grobišču v nekdanjem protitankovskem jarku v Trobljah pri Slovenj Gradcu. V dveh opuščeni rudniških jaških na Lešah pri Prevaljah so pokopani zlasti ljudje, ki so jih pripadniki OZNe aretirali na območju avstrijske Koroške, in mnogo drugih ljudi iz Mežiške doline.

Razstava se začne s panojem, kjer so na zemljevidih označena evidentirana grobišča iz vse Slovenije. Na začetku je govor o begu kvizlinških enot iz območja nekdanje Jugoslavije, ki so se hotele prebiti na Koroško in se tam predati Britancem, pa o njihovi usodi, ko so jih Britanci vrnili. Potem je o evidentiranju grobišč in o prikrivanju sledov. Že notranji minister slovenske vlade Zoran Polič je 12.6.1945 na osnovi ukaza zvezne vlade izdal poseben odlok, na osnovi katerega je bilo treba zabrisati vse grobove, ki so nastali med vojno, in najbrž je s tem mislil tudi tiste, ki so iz časa po vojni. V drugih sobah so razstavljeni predmeti, ki so jih našli. Razstava govori tudi o urejenosti oziroma neurejenosti grobišč, o različnih narodnostnih ljudeh, ki ležijo v grobiščih, o tem, kje grobišča ležijo ali kaj je danes na tistih mestih, kjer so pokopani ljudje (smetišča, parkirišča, mesta, kjer so bili potem narejeni ribniki in drugo), o mestih zločina, na primer jame, teh je 289 (jame, za katere jih je bilo za namen likvidacije in pokopov izkopati), kraška brezna, rudniški jaški, kamor uvrščajo tudi zaklonišča, rudniške razpoke, protitankovski in strelski jarki (dal jih je izkopati že nemški okupator). V nadaljevanju so izpostavljeni nekateri primeri po posameznih mestih pobojev, na primer Zgornja Hudinja pri Celju, pa najbolj zloglasno neraziskano grobišče

Huda jama Barbarin rov kot primer rudniškega jaška in drugo. Izpostavljen je primer taborišča Teharje, pa razvpit primer Zgornja Bistrica iz leta 2000, ko se je občina Slovenska Bistrica odločila, da bo preverila določene govorice, da v protiletalskih zakloniščih ob tovarni Impol obstaja prikrito grobišče.

Eden od panojev govori o spravi slovesnosti in črnih gradnjah, o tem, kako nekateri posamezniki in skupine prehitevajo državo v obeleževanju množičnih grobišč. Tu je tudi zanimivo vprašanje, kdo leži pod Krenom. Do sedaj je vladalo prepričanje, da so tam pobijali slovenske domobranci, in tudi pravne slovesnosti so bile tam. Raziskave Mitje Ferenc so dale drugačen odgovor. Ugotovili so, da v jami pod Krenom ležijo pripadniki kvizlinških enot iz drugih pokrajin takratne države, domobranci pa so v jami pod Macesno gorico. Na nekaterih panojih so prikazana pričevanja nekaterih ljudi, ki so se rešili iz te jame in so pozneje v tujini objavili svoje spomine.

Razstava kaže, kako so našli seznam grobišč, kar potrjuje domnevo, da je poveljna oblast vse zelo dobro vedela in tudi politična policija v povojnem sistemu je natančno vodila sezname grobišč ter jih varovala, da ne bi postali »romarski« kraji. Najdeni so nekateri sezname umorjenih, ki jih je hranil neki domnevno udeleženec v pobojih. Izvemo lahko tudi o prekopi italijanskih in nemških vojakov, o sporazumih, ki jih je država Slovenija sklenila z nekaterimi državami, ki financirajo prekope svojih padlih in pobitih.

Slovenski javnosti je zelo znan primer Maribora, Tezenskega gozda, kjer so pri izkopu trase za avtocesto nepričakovano našli na trupla (na nekaj več kot 100 metrih na več kot 1000 trupel). Ta protitankovski jarek je dolg nekaj kilometrov, tako lahko le domnevajo oziroma približno izračunajo, koliko ljudi je tam pokopanih.

Predstavljeni so primeri grobišč (na primer »Čakajoč na zapozneli pokop, Gabrovo, grobišče Lovrenška grapa), ko so bile kosti odkopane, a so zdaj zložene v katerem od institutov za sodno medicino in čakajo na zapozneli pokop. Pa primeri, kako so nepričakovano našli na kakšno grobišče. Nekatera od njih so pokazali tudi nekdanji likvidatorji. Nekateri sorodniki mrzlično iščejo svoje svojce, tu je moč pomagati z DNK metodo.

Kdo so bili likvidatorji? Mag. Marjan Linasi iz Koroškega pokrajinskega muzeja Slovenj Gradec odgovarja: »Na območju okolice Slovenj Gradca je znano, da so likvidirale enote z juga takratne države, ki so prišle na slovensko ozemlje v času zaključnih bojev. Za grobišča v Mežiški dolini, zlasti na Lešah, je mogoče z veliko gotovostjo domnevati, da gre za pripadnike 4. bataljona 3. brigade VDV oziroma pozneje Narodne obrambe. Pri likvidacijah v Mežiški dolini je treba omeniti tudi ljudi iz zamejske Koroške, iz območja Podjune in Železne Kaple, ki so bili aretirani v času, ko je imela jugoslovanska armada do 20. ali 21. maja 1945 zasedeno južno Koroško. Pripeljali so jih na območje Mežiške doline in jih mnogo tu usmrtili. Druge so poslali naprej v taborišče Šterntal ozi-

roma Strnišče pri Ptuj. Nekateri so se pozneje vrnili. 98 oseb iz južne (ali avstrijske) Koroške se ni vrnilo in ti ljudje so bili dolgo predmet spraševanja avstrijske vlade jugoslovansko, kaj se je s temi ljudmi zgodilo. Jugoslovanska vlada je vztrajno odgovarjala, da nič ne ve, da ni nobenih podatkov, da bi ti ljudje kdajkoli bili na jugoslovanskem ozemlju. Avstrijska, koroška policija je po vojni izvedla raziskavo in jo leta 1952 zaključila z zelo obsežno ekspertizo, ki marsikaterih vprašanj ne pojasnjuje. V njej so omenjeni nekateri likvidatorji z imeni in priimki.«

Grobišče Žančani si je pred kratkim ogledala tudi državna komisija. O tem Marjan Linasi nadaljuje: »To grobišče sem opisal v svoji knjigi Žrtve 2. svetovne vojne na območju mestne občine Slovenj Gradec, ki je izšla pred šestimi leti. Pisnih dokumentov o Žančanih ni, pričevanj tistih, ki so neposredno sodelovali pri likvidacijah, ni. Ljudje vedo le to, kar je ostalo po pobojih. Težko je graditi znanstveno delo na nezanesljivih izjavah. V knjigi sem omenil številke, ki sem jih slišal, najmanjša je 150, najvišja pa 6000 do 7000. Sam sem glede na število prevozov, ki so se jih ljudje spomnili, in tudi glede na čas, kako dolgo je to trajalo, ocenil, da je moralo biti pobiti okrog 1000 ljudi. Seveda ljudje vsega niso mogli zaznati. Zlasti, če se je dogajalo tudi ponoči, tega ljudje niso mogli videti. Bilo pa je vse skupaj seveda tudi zastraženo. Zanesljiv rezultat bi dala izkopavanja, a teh zaenkrat ne bo, ker ni denarja. Takih primerov je na Slovenskem preveč.«

Zadovoljstvo zaposlenih

Članek obravnava področje zadovoljstva zaposlenih v gospodarski dejavnosti. Ugotavlja, kako do zadovoljstva pri delu, ki je eden izmed pomembnih dejavnikov za obstoj podjetja. Pri čemer se osredotoča na številne dejavnike, ki vplivajo na zadovoljstvo. Ob nezadovoljstvu pri opravljanju dela lahko prihaja do nezaželenih posledic, kot so npr. manjše prizadevanje za delo, zamude, tatvine. Zato je potrebno stalno vzdrževanje visoke stopnje zadovoljstva zaposlenih pri delu. Bolj ko zaposleni čutijo, da so v podjetju cenjeni in spoštovani, bolj verjetno bodo pozitivno prispevali k doseganju dobrih poslovnih rezultatov ter nenazadnje tudi k osebnemu zadovoljstvu in razvoju. V podjetjih merijo zadovoljstvo zaposlenih in ugotavljajo katere izboljšave pri ravnanju z ljudmi so najbolj potrebne za dobro počutje zaposlenih, ki pomembno vplivajo tudi na uspešnost poslovanja podjetja. Iz zadovoljstva zaposlenih izhaja tudi ustvarjalnost podjetja in vzporedno tudi vizija oz. prihodnost podjetja.

Ključne besede: zadovoljstvo pri delu, organizacijsko vzdušje, motivacija, uspešnost podjetja

Uvod

Če so zaposleni največje bogastvo podjetja, je treba posebno pozornost posvetiti komuniciranju z njimi. Samo pozitivna podoba podjetja navzven ni dovolj, ampak mora podjetje ustvarjati in negovati odprte in na zaupanju temelječe odnose z zaposlenimi. Pozitivna podoba podjetja v zunanjem okolju lahko kaj hitro zbledi, če nima podpore med zaposlenimi. Pomembno je ugotavljati vzroke za nezadovoljstvo med zaposlenimi in jih odpraviti. Pri tem je prvi korak, da zaposlene vprašamo s čim so (ne)zadovoljni in kaj jih moti, da lahko popravimo negativne dejavnike. V slovenskih podjetjih je vse bolj popularno merjenje zadovoljstva in klime. Namen teh raziskav je ugotavljanje močnih in šibkih področij v podjetju. Problem se pojavi, ko v podjetjih ne vedo, kako ravnati s pridobljenimi rezultati. Seveda jih je potrebno predstaviti vsem zaposlenim in za najbolj šibka področja uvesti ukrepe izboljšav. Žal se pogosto v praksi to ne upošteva. Ob raziskavi so namreč nekateri zaposleni mnenja, »nič ne škodi, nič ne hasne« drugi pa dobijo upanje, da se bodo zadeve premaknile na bolje, če se to ne zgodi je raziskava dejansko brez smisla, vzdušje in zadovoljstvo pa se navadno še poslabša. Delovno mesto že v osnovi velja za pozitivno, če se zaposleni zaveda svojih dolžnosti in nalog. Tako bodo zaposleni z opravljenim delom motivirani in zadovoljni. Tisti, ki sprejemajo odločitve so navadno odgo-

vornejši, počutijo se bolj koristne in zadovoljne. Vodje se morajo zavedati, da zaposleni ne morejo optimalno delovati v strogih pogojih, ki jih v bistvu ni možno doseči. To vodi do slabega počutja, frustracij in stresa, kar ima negativne posledice tako za zaposlene kakor tudi za podjetje. Pomemben dejavnik delovnega mesta je plača, ki lahko nekatere motivira, druge pa demotivira, če je prenizka glede na število in zahtevnost delovnih nalog. Za zadovoljstvo pri delu pa so tudi zelo pomembni dobri medsebojni odnosi med zaposlenimi. Individualno zadovoljstvo zaposlenih v slovenskih podjetjih izraža podobno sliko kot klimatske kategorije organizacijske klime. Rezultati raziskave, zadovoljstva zaposlenih v slovenskih podjetjih za zadnjih nekaj let kažejo, največje zadovoljstvo med sodelavci in zadovoljstvo s stalnostjo zaposlitve, ki sta sicer po rangi v primerjavi s preteklimi leti zamenjali mesti. Sledi zadovoljstvo z delovnim časom, zadovoljstvo z delom in zadovoljstvo z neposredno nadrejenim. Rezultati so pokazali, da so zaposleni nekoliko manj zadovoljni z delovnimi pogoji, možnostmi za izobraževanje in statusom v podjetju. Prav tako so nekoliko bolj nezadovoljni z vodstvom podjetja. Slovenska podjetja izražajo najnižje zadovoljstvo z možnostjo napredovanja in plačo. Primerjava s preteklimi leti kaže pozitivna odstopanja, oblika krivulje pa ostaja dejansko nespremenjena (SiOK Poročilo za leto 2005 2006, 27). V praksi se pogosto dogaja, da podjetja postavljajo v ospredje le ekonomsko uspešnost in pozabljajo na zadovoljstvo zaposlenih, ki je eden od pomembnih dejavnikov

trajnega razvoja. Merjenje zadovoljstva zaposlenih je samo presek stanja. Zato je za konkretne spremembe vzdušja v podjetju potrebna aktivna vloga vodstva podjetja. Pri tem je potrebno upoštevati določene predpostavke: zadovoljstvo ni statično in ni trajno, vsakokratno zadovoljstvo je posledica neke konkretne aktivnosti, zato je trajno zadovoljstvo proces samozavedanja o lastni odgovornosti za lastno zadovoljstvo. Zaposleni imajo svoje potrebe, ki jih zadovoljujejo doma in v službi. Če vodstvo podjetja spozna, da del teh potreb zaposleni zadovoljujejo s pomočjo službe, se storilnost bistveno dvigne. Tako je dvig storilnosti posledica notranje motiviranosti za delo zaradi zavedanja o zadovoljevanju svojih potreb pri delu. Motivacija je le notranja. Zunanje oblike motivacije, kot so prisila, denar, materialne dobrine, so le kratkoročne. Negativna motivacija demotivira delavce tako, da delajo manj kvalitetno. Denar in materialne dobrine so kratkoročne, ker se ljudje na to navadijo in se njihov prag materialnih potreb zviša, zadovoljstvo pa se zmanjša. **Uspešnost podjetja** je odvisna od več različnih javnosti. Notranja javnost, zaposleni, so prisotni prav v vsakem podjetju, ne glede na velikost ali predmet poslovanja. Ta je vodstvu podjetja najbližja, najlažje jo je identificirati, odkriti njene interese in od nje pridobivati povratne informacije. Vendar je ta javnost pogosto zapostavljena, saj vodstvo ne prepozna njene pomena. Če zaposleni ne verjamejo vodstvu, zakaj bi mu verjele zunanje javnosti, npr. kupci, novinarji. Zato mora zadovoljstvo zaposlenih

postati kategorija enakovredna zadovoljstvu potrošnikov ali lastnikov. Vodstvo podjetja mora razumeti, da vir konkurenčne prednosti ni samo proizvod, storitev, tehnologija in finančni viri, temveč so tudi motivirani zaposleni.

Pomembni dejavniki, ki vplivajo na zadovoljstvo zaposlenih

Plača

Plača, kot poglavitni razlog za delo in za večino ljudi glavni vir preživetja. Relativno je, kako delavec pojmuje plačo in ali je z vidika kakovosti delovnega življenja pravična. Sistem plač je pravičen, če je za enako delo, enako vrednotena. Zaposleni bi morali biti zraven plač deležni raznih drugih ugodnosti, praviloma tem več, kolikor višje so na hierarhični lestvici. Danes se vse bolj prakticira plača po učinku, z relativno visokim variabilnim delom. Plače spodbujajo tekmovanje in lahko povečajo zadovoljstvo zaposlenih, za delodajalca pa predstavljajo visoke stroške delovne sile. Sestoji se iz osnovne plače, dodatkov in variabilnega dela na podlagi doseganja delovne uspešnosti in uspešnosti poslovanja. Delovno mesto oz. področje na katerem dela zaposleni vpliva na določanje plače. Ključno vlogo pri določanju višine plač pa ima ponudba in povpraševanje po določeni delovni sili.

Nagrajevanje

Za podjetje in zaposlene je zelo pomemben sistem nagrajevanja. Delodajalci lažje pridobivajo novo konkurenčno delovno silo, zaposlenim pa prinese razne ugodnosti (Mulej 1986, 442). Odločitve, ki se nanašajo na nagrajevanje, vplivajo tudi na sposobnost delodajalca, da tekmuje za zaposlene na trgu delovne sile. Nagrada, ki jo ta zagotavlja zaposlenim delavcem, namreč lahko privabi ali odvrca novi kader, že zaposlene pa obdrži v delovnem razmerju ali povzroči njihov odhod iz podjetja (Treven 2001, 247-248).

Napredovanje

Zaposlenemu pomeni napredovanje motiviranje za neprestano strokovno izobraževanje in razvoj, spodbujanje, tekmovalnost, povečanje zadovoljstva, pripomore k doseganju boljših delovnih rezultatov, omogoča višjo plačo in priznanje za uspešno delo, višji socialni položaj in manjšo nevarnost za izgubo zaposlitve (Zeni 1995, 272). Splošna merila, ki se lahko uporabljajo za napredovanje in prispevajo k kakovostnejšemu delu in uspešnejšemu poslovanju so npr. možnost razporeditve zaposlenega tudi na druga področja v okviru njegovega poklica ali izven njega, hitro doseganje novosti in sposobnost hitrih prilagajanj novim razmeram, obvladovanje večje količine funkcionalnih znanj od predpisane, dolgoročno doseganje dobrih delovnih rezultatov. Nekateri posamezniki si

želijo vertikalnega napredovanja, vendar to ni vedno možno, če ni za to ustreznega delovnega mesta. Ker ne morejo doseči svojih pričakovanih lahko postanejo nezadovoljni, zmanjša se samoiniciativnost, pade kvaliteta dela. Da se to ne bi zgodilo oziroma, da bi našli zadovoljstvo kljub temu, da takšne možnosti nimajo, obstaja možnost horizontalnega napredovanja, kjer se širi spekter znanja in usposobljenost. To lahko vpliva na variabilni del plače in lastno zadovoljstvo.

Izobraževanje

Izobraževanje zaposlenih posredno vpliva na njihovo zadovoljstvo in motivacijo, saj je plača pogosto odvisna od stopnje posameznikove izobrazbe. Delo, ki zahteva višjo stopnjo strokovnosti je običajno bolj zanimivo, fizično manj naporno, statusno višje ovrednoteno in povezano z različnimi ugodnostmi. Izobraževanje v podjetjih vpliva na razvoj individualnih sposobnosti ljudi. Danes je trend izobraževanja, izobraževanje za delo v teamih in izobraževanje za fleksibilno vedenje. S tem se spreminja tudi razmišljanje posameznikov, saj se management zaveda hitrih sprememb in jim posveča vedno več pozornosti. Managerji bi morali usmerjati zaposlene v smeri, ki spodbuja njihov največji možni napredek in rast. Na ta način se širijo tudi meje njihovih odgovornosti. Razvoj zaposlenih vključuje predvsem dejavnosti učenja, izobraževanja in usposabljanja. Rezultate izobraževanja je potrebno spremljati in preverjati, da se ugotovi ali je zastavljena pot dobra, se dosegajo želeni rezultati in ali so končni cilji doseženi. Vsak poskus, ki pospešuje proces pridobivanja znanja je potrebno spodbujati in nagrajevati.

Organizacijsko vzdušje

Zadovoljstvo pri delu je pogoj za ustvarjanje zdravega organizacijskega okolja v podjetju. Posamezniki želijo doseči status, višji položaj, moč, znanje, izobrazbo in sposobnosti za njihovo delo, za katero porabijo največ svojega časa. Če teh pričakovanih do dela ne izpolnijo, postanejo nezadovoljni, kar negativno vpliva na podjetje v katerem delajo. Zadovoljstvo in uspešnost sta povezana, vendar je stopnja povezanosti odvisna tako od zaposlenih, kakor tudi od delovnega okolja. Zadovoljen delavec je mnogo bolj dovzeten za motivatorje, s katerimi ga spodbujamo k delu, kot nezadovoljen delavec. Ni pa nujno, da je zadovoljen delavec tudi uspešen pri svojem delu. Za uspešnost je poleg motiviranosti potrebno zagotoviti še znanje in sposobnosti posameznika (Širnik 2002, 32). Podjetja lahko računajo na nadpovprečne delovne rezultate in zadovoljne delavce predvsem z vnašanjem motivacijskih dejavnikov v delovno okolje. Organizacijsko vzdušje posredno vpliva na uspešnost podjetja in neposredno na motivacijo in zadovoljstvo zaposlenih pa tudi na lojalnost, pripravljenost

za vlaganje dodatnega napora v delo in željo po vztrajanju v podjetju. Ljudje, ki skupaj delajo in se med seboj ujemajo, dosegajo boljše rezultate, njihova storilnost je bistveno višja, predvsem pa čutijo večjo pripadnost podjetju, verjamejo v podjetje in si želijo biti še uspešnejši. Managerji se morajo zavedati, da s svojim upravljanjem vplivajo na zaposlene, na njihovo mišljenje, čutenje in vedenje v podjetju. Če želijo vzdrževati ali spreminjati kulturo dela v podjetju morajo imeti natančno opredeljene cilje, vrednote in pravila teamskega dela.

Odnosi s sodelavci

Glede na pomembnost za zadovoljstvo zaposlenih v organizaciji so odnosi s sodelavci eni izmed najpomembnejših dejavnikov. Odvisni so od stopnje razvitosti demokracije, delovne in kulturne ravni in osebnosti posameznikov. Dobri odnosi s sodelavci so pogoj za osebno zadovoljstvo in uspeh v mnogih poklicih. Ljudje, ki zaradi različnih vzrokov niso zmožni ustvariti zadovoljivih odnosov s sodelavci, občutijo tesnobo, depresijo, odtujenost in osamljenost. Počutijo se nezadovoljno, nemočno, izolirano in imajo kompleks manjvrednosti. Njihovi poskusi, da bi navezali in vzdrževali stike, se navadno končajo z neuspehom. Stiki s sodelavci nam lahko olajšajo delo in pripomorejo k občutku uspešnosti ali pa so izvor frustracij in občutkov neuspeha (Možina 2002, 23). Če želimo navezovati, razvijati in ohranjati dobre odnose s sodelavci, moramo poznati nekaj temeljnih sposobnosti, in sicer medsebojno poznavanje in zaupanje, komuniciranje, med osebno sprejemanje in potrjevanje ter konstruktivno reševanje konfliktov v zvezi z odnosom (Možina 2002, 23-28).

Pripadnost podjetju

Ugotovitve v sodobni organizacijski teoriji in praksi vodijo k spoznanju, da lahko dosežemo dolgoročne cilje podjetja le, če zagotovimo pripadnost zaposlenih. Stopnja pripadnosti zaposlenih podjetju je v glavnem odvisna od stopnje njihovega poistovetenja s cilji, strategijo in rezultati podjetja, ki pomembno vpliva na njihovo prizadevanje ter pripravljenost na napore. Ustvarjanje pripadnosti preko poistovetenja torej lahko sprosti velike človeške potenciale in jih usmeri v uresničevanje poslovnih ciljev podjetja. Glavni cilj ustvarjanja pripadnosti zaposlenih preko procesa poistovetenja je doseči stanje, ko bodo vsi zaposleni v podjetju zavestno in brez prisile prevzemali obveznosti, sprejemali zadolžitve in jih uresničevali, kot lastne po svojih najboljših močeh. Temeljne pogoje visoke pripadnosti, kot so seznanjenost s poslovnimi cilji, možnost vplivanja na postavljanje in uresničevanje teh ciljev ter zaupanje med nadrejenimi in podrejenimi, lahko zagotovimo le preko razvite delavske participacije pri poslovnem odločanju.

Organizacijska kultura

Glede na uspešne vedenjske vzorce v podjetju, se razvijejo vedenjska načela, ki so izhodišče za oblikovanje sistema pravil in spodbujajo pričakovano vedenje. Razvijajo se na vseh ravneh v podjetju. Prepričanja o tem, kako svet deluje in kako naj bi deloval so zasidrana v miselnih modelih zaposlenih in usmerjajo njihovo vedenje. Moč prepričanja je odvisna od posameznikove kulture, vrednostnega sistema, znanj izkušenj in okoliščin, ki usmerjajo njegovo vedenje. Če se posameznik po nekaj tednih ne prilagodi osnovnim načelom organizacijske kulture, ga v podjetju navadno ne sprejmejo. Različne ravni v podjetju ustvarjajo subkulture, ki se med seboj bistveno razlikujejo in temeljijo na zelo različni vrednostni hierarhiji. Podjetja zraven tega širijo kulturo s karizmo svojih vodij, poslanstvom in izobraževanjem. Različne subkulture v podjetju predstavljajo težavno okolje za usklajevanje interesov, hkrati pa so vir ustvarjalnosti, novih idej in pristopov. Tudi tistim, ki ne sprejemajo vseh splošnih načel organizacijske kulture, oblikujejo varno okolje. Vodstvo širi organizacijsko kulturo z dajanjem pozornosti, nagrajevanjem in postavljanjem meril dosežkov, z nadzorom nad poslovnimi procesi, z odzivanjem na različne krizne dogodke, z lastnim zgledom. Organizacijska kultura vpliva na izbor novih sodelavcev, na napredovanje na višje ravni v organizaciji. V organizacijah, ki imajo odprto osebno kulturo, je prilagajanje prepuščeno posamezniku in njegovi fleksibilnosti (Ovsenik in Ambrož 2000, 62).

Drugi dejavniki, ki vplivajo na zadovoljstvo zaposlenih so delovni pogoji, delovni čas, stalnost zaposlitve in ugled dela.

Anketa kot orodje za merjenje zadovoljstva zaposlenih

Da bi ugotovili, zakaj se zaposleni vedejo na določen način in kakšne so posledice tega vedenja za podjetje, je potrebno izvesti meritve zadovoljstva zaposlenih. Najprimerneje je, če ugotavljamo zadovoljstvo zaposlenih na kvantitativen način s vprašalnikom oziroma trditvami, s pomočjo katerih vprašani izražajo svoje doživljanje tako, da označijo stopnjo strinjanja s trditvami. S pomočjo meritev dobi vodstvo podjetja povratno informacijo, kako dobro izpolnjuje potrebe in pričakovanja zaposlenih, ter pripravi akcijski načrt za realizacijo sprememb. Ocenjevanje s standardiziranim vprašalnikom je nato pogosto periodično - opravimo ga na primer enkrat ali dvakrat na leto, lahko celo pogosteje. Pri vsakem področju dela dobimo odstotke oziroma oceno zadovoljstva - rezultate lahko primerjamo po oddelkih (kje so najbolj in najmanj zadovoljni), obdobjih (upada ali narašča), podjetjih in podobno. Prednosti kvantitativne metode merjenja zadovoljstva so ravno v tej primerljivosti, kar

omogoča tudi, da zlahka sledimo spremembam. Obenem dobimo tudi iskrene odgovore, saj je ocenjevanje anonimno. Vodstvo podjetij lahko iz rezultatov anket razberejo tudi uspešnost vodenja, predvsem drugega nivoja vodilnih delavcev, pridobijo pa tudi informacije o pretoku informacij v podjetjih in usklajenosti delovanja različnih služb. O zadovoljstvu zaposlenih lahko ugibamo tudi posredno iz analiz absentizma, fluktuacije zaposlenih, pritožb in pohval zaposlenih, medijev, govoric, forumov ... Ankete morajo biti dovolj široko zastavljene, da dajejo vodstvu podjetja tudi posredne informacije o odnosu zaposlenih do podjetja, blagovnih znamk, ki jih podjetje zastopa, nadrejenih in organizaciji podjetja. Pri tem se v anketah navadno omejimo samo na nekatera ključna področja, ki najbolj vplivajo na zadovoljstvo zaposlenih.

Letni razgovori, kot orodje, ki pripomore k uspešnemu delu

V sodobnih podjetjih je vodenje zaposlenih na individualni ravni zelo pomembno, saj dobra komunikacija med vodjo in sodelavci vpliva na uspešnost celotnega podjetja. Sodelovanje pri oblikovanju ciljev podjetja in zadovoljevanje lastnih potreb pri zaposlenih sproža motiviranost tudi za uresničevanje skupnih ciljev. Izvajanje letnih razgovorov je ključnega pomena, ko se ukvarjamo z ocenjevanjem uspešnosti in načrtovanjem razvoja, izobraževanj in kariere znotraj podjetja. Empirične raziskave potrjujejo, da je izvajanje letnih razgovorov resnično uporabno in učinkovito orodje, ki pripomore k uspešnejšemu delu, tako posameznikov kot skupin, ne glede na velikost in dejavnost podjetja. Ker letni razgovori predstavljajo najvišjo raven upravljanja s človeškimi viri je dobro, to dopolniti še z aktivnostmi ciljnega vodenja in dobrim poznavanjem stopnje zadovoljstva zaposlenih oz. klime v podjetju. Letne razgovore bi naj izvajali redno, zaradi pozitivnih učinkov na delo zaposlenih in vodij (Vuković 2001, 17).

Merjenje zadovoljstva zaposlenih pri nas in v tujini

Kadrovniki imajo navadno različne predstave o tem, kaj motivira zaposlene od dejanskih motivov. Do teh razlik pri prepoznavanju motivov pa najpogosteje prihaja zaradi pomanjkanja raziskav. Tudi na tem področju so trditve oziroma zgolj ugibanja, ki ne temeljijo na empiričnih raziskavah, zato je navadno premalo oprijemljivih podatkov o dejanskih motivih zaposlenih za delo. Raziskave zadovoljstva zaposlenih terjajo stroške in čas, vendar se vsak odgovoren manager zaveda, da pomanjkanje raziskav v večini primerov vodi v slabe odločitve, ki so običajno še dražje od raziskav. Stroški ne-opravljanja raziskav sestojijo iz stroškov višje fluktuacije zaposlenih (kot posledica njihovega nezadovoljstva, ki ga zaradi pomanjkanja podatkov ne znamo

odpraviti) ter uporabe metod in orodij nagrajevanja zaposlenih, ki je ne cenijo oz. jih te metode in orodja ne zadovoljijo skladno z njihovimi pričakovanji. V nekaterih slovenskih podjetjih, kjer se zavedajo pomena klime in zadovoljstva merijo zadovoljstvo zaposlenih preko najbolj obsežnega projekta SiOK (slovenska organizacijska klima), ki poteka preko Gospodarske zbornice od leta 2001. Vodilna ideja projekta, ki se izvaja vsa leta je primerjalno raziskovanje klime in zadovoljstva z namenom večjega zavedanja o njunem pomenu in pomenu ustreznih metod za njen razvoj. Na začetku je sodelovalo 26 podjetij do leta 2004 pa 90 podjetij. Kvantitativno raziskavo izvajajo s vprašalnikom na reprezentativnem vzorcu pri nekaterih podjetjih pa kar na celotni populaciji. Vprašalnik meri zadovoljstvo posameznika z delom, ki ga opravlja, z vodstvom podjetja, s sodelavci, z neposredno nadrejenim, z možnostmi napredovanja, s plačo, s statusom v podjetju, z delovnimi pogoji, z možnostmi za izobraževanje, s stalnostjo zaposlitve in z delovnim časom. Rezultati za SiOK 2004 kažejo, da je ocena splošnega zadovoljstva v slovenskih podjetjih 3,42 od najvišje možne ocene 5. Glede na prejšnja leta zadovoljstvo rahlo upada, saj je bila leta 2003 ocena 3,44, leto prej 3,43 in leta 2001 3,53. Zaposleni v slovenskih podjetjih so najbolj zadovoljni s sodelavci (4,00) in stalnostjo zaposlitve (3,96). Na splošno jim dokaj ustreza tudi delovni čas (3,81), samo delo (3,76) in njihov neposredno nadrejeni (3,65). Nato sledijo slabši rezultati, kjer bi podjetja lahko marsikaj izboljšala. Tako zaposleni niso najbolj zadovoljni z možnostmi izobraževanja (le ocena 3,29), delovnimi pogoji (3,25), s statusom v organizaciji (3,25) in z vodstvom (3,17). Na koncu lestvice sta še dve področji - zaposleni so najbolj nesrečni zaradi slabih možnosti napredovanja (le ocena 2,81) in še bolj zaradi plače (2,63). Primerjava z letom 2003 pokaže rahlo znižanje ocen (od 0 do 0,07), zaporedje pa ostaja praktično enako. Najbolj je upadlo zadovoljstvo z delovnimi pogoji (za 0,07) in plačo ter vodstvom (oboje po 0,05). V letu 2004 je projekt SiOK prvič primerjal rezultate tudi po panogah - tako se sedaj lahko vsako sodelujoče podjetje primerja z ostalimi v svoji panogi in ne le z drugimi podjetji v Sloveniji. Ugotovitve kažejo, da so na splošno najbolj zadovoljni zaposleni v farmaciji, živilski industriji in v javnem sektorju (obe panogi imata povprečno oceno 3,58). Sledijo zaposleni v trgovini (3,55), v bankah in zavarovalnicah (3,49) ter storitvah (3,47). Najbolj nezadovoljni pa so delavci v proizvodnji (3,24) in kemični industriji (3,11) (Skupno poročilo SiOK 2006, 18-29). Podjetja izvajajo merjenja zadovoljstva bodisi v okviru projekta SiOK ali samostojno, nekatera celo oboje in to zaupajo kadrovske službi ali zunanjim izvajalcem. Veliko podjetij pa sploh ne izvaja tovrstnih meritev na

formalen in organiziran način. Tovrstno merjenje je vsekakor priporočljivo, saj je znano, da zadovoljstvo zaposlenih oziroma organizacijska klima v podjetju vpliva na vrsto dejavnikov, ki odločajo o uspehu ali neuspehu podjetja. Kot primer navajam Mercator, kjer merijo zadovoljstvo zaposlenih v sedmih vsebinskih sklopih in sicer, zadovoljstvo pri delu, viri informacij, slog vodenja neposrednega vodje, slog vodenja direktorja, zaupanje predsedniku uprave, zaupanje upravi družbe, komunikacija neposrednega vodje in korporativna kultura (usmerjenost k poslovnim filozofiji in prioritetam družbe). Z zadnjimi rezultati raziskave, ki jo izvaja Center za raziskavo javnega mnenja na Fakulteti za družbene vede v Ljubljani, so tako kot s prejšnjimi, zelo zadovoljni. Vrednosti od leta 2000 nekoliko naraščajo, najboljše ocene so dobile trditve o zaupanju najvišjemu vodstvu in slogih vodenja (4 in več), rahlo nižje pa trditve o virih informacij in zadovoljstvu pri delu (okoli 3,7). Mercator že

od začetka sodeluje tudi pri projektu SiOK. Ta potrjuje zadovoljstvo zaposlenih v Mercatorju (ocena 3,8), ki vsako leto nekoliko naraste. Obenem zadovoljstvo dosega tudi višjo oceno kot v ostalih slovenskih podjetjih (povprečje je 3,42) in kot jo dosega v panogi trgovine (3,55). Kot primer lahko navedem tudi Engrotuš in Vele, kjer so rezultati raziskave glede na ostala slovenska podjetja zelo ugodni. Menijo, da zaposleni v največji meri gradijo podobo podjetja v javnosti. V njej je sodelovalo skoraj 40 odstotkov vseh zaposlenih oziroma 1244 naključno izbranih zaposlenih v obeh družbah. Na podlagi rezultatov raziskav ugotavljajo, da so zaposleni tako kot v drugih slovenskih podjetjih najbolj zadovoljni s stalnostjo zaposlitve. Izpostavili so tudi zadovoljstvo s samostojnostjo pri delu in zanimivostjo dela, ki ga opravljajo. Njihov odnos do dela je pozitiven, saj na svoje delovno mesto radi prihajajo, delo pa jih v veliki meri zadovoljuje. Klimo v podjetju ocenjujejo

kot dobro in menijo, da v podjetju prevladuje pozitivno razpoloženje. Na podlagi rezultatov so v Engrotušu in Vele začeli izvajati aktivnosti, ki naj bi zadovoljstvo zaposlenih še povečale. Empirično raziskovanje zadovoljstva zaposlenih in motivov za njihovo delo ter metod in orodij, ki jih motivirajo, so ključnega pomena za vpeljavo primerne sistema nagrajevanja. Brez raziskav se lahko znajdemo v situaciji, ko je v podjetju odlično opredeljen sistem nagrajevanja, ki ne daje rezultatov, ker ne zadovolji potreb zaposlenih. Obstajajo razlike v dojemanju učinkovitosti različnih metod in orodij med zaposlenimi in kadrovniki, kar je pokazala tudi raziskava, ki sta jo v letu 2004 opravila Združenje za HRM v ZDA in finančna divizija CNN, ki je dala sledeče rezultate:

PREGLEDNICA 1 Različne prioritete kadrovnikov in zaposlenih

Rang	Pomembnost za zaposlene	Pomembnost za kadrovnike
1	dodatki na plačo	odnosi z neposredno nadrejenim
2	plača	priznavanje zaslug zaposlenim s strani vodstva
3	varnost delovnega okolja	dodatki na plačo
4	varnost zaposlitve	komunikacija med hierarhičnimi ravni
5	možnost usklajevanja delovnega in privatnega življenja	plača
6	komunikacija med hierarhičnimi ravni	možnost izkoristiti lastne potenciale
7	odnosi z neposredno nadrejenim	možnost usklajevanja delovnega in privatnega življenja
8	priznavanje zaslug zaposlenim s strani vodstva	možnost razvoja kariere
9	možnost izkoristiti lastne potenciale	varnost zaposlitve
10	narava dela	zavezanost podjetja k odličnosti
11	kultura podjetja	izobraževanje
12	avtonomnost in neodvisnost	možnost napredovanja
13	možnost razvoja kariere	varnost delovnega okolja
14	smiselnost dela	narava dela
15	raznolikost dela	odnosi s sodelavci
16	možnost napredovanja	kultura podjetja
17	prispevek k skupnim ciljem	avtonomnost in neodvisnost
18	zavezanost podjetja k odličnosti	prispevek k skupnim ciljem
19	izobraževanje	smiselnost dela
20	odnosi s sodelavci	raznolikost dela
21	možnost mreženja	možnost mreženja

Iz preglednice je razvidno, da se predpostavke kadrovnikov in pričakovanja zaposlenih razlikujejo oz. da imajo oboji različno prioriteto. Kljub mamljivosti interpretacije rezultatov v zgornji preglednici je potrebno prepoznati značilnosti povprečij v podatkih. Ta raziskava je bila opravljena med zaposlenimi in kadrovniki v različnih podjetjih, povprečne razlike v rangih motivov za delo še ne pomenijo tudi razlik v konkretnih podjetjih. Med vsemi podjetji, ki so sodelovala v raziskavi, je gotovo kar nekaj ta-

kšnih, ki svojo politiko nagrajevanja gradijo na dejansko prepoznavnih preferencah zaposlenih. Takšno razmišljanje nas pripelje do drugega pomembnega področja, segmentiranja zaposlenih. Kot že rečeno je motivov za delo toliko, kolikor je zaposlenih. Za prepoznavanje različnih pričakovanih zaposlenih so z namenom grupiranja teh pričakovanih, potrebne raziskave. Vemo, da so motivi za delo zaposlenih, ki jim do upokojitve manjka le nekaj let, popolnoma drugačni od tistih, ki so komaj vstopili v podjetje. V neki ka-

lifornijski banki so tako z raziskavami motivov za delo in njihovo analizo glede na posamezne segmente prišli do presenetljivih rezultatov. Odkrili so namreč korelacijo med zadovoljstvom (ki se je odražalo v nižji fluktuaciji) in delovno uspešnostjo. Med bolj uspešnimi zaposlenimi je bila fluktuacija precej nižja in je padala z vsakim višjim razredom uspešnosti. Vendar so rezultati pokazali, da se fluktuacija naenkrat in precej dvigne v drugem razredu uspešnosti, med drugimi 10% najbolj uspešnih. Podjetje je torej izgubljalo

svoj drugi decil najbolj uspešnih zaposlenih. Nadaljnja analiza je pokazala, da sistem nagrajevanja ni bil prilagojen dejanskim pričakovanjem posamezne skupine zaposlenih (v tem primeru iz drugega najbolj uspešnega razreda). Sistem nagrajevanja zaposlenih v podjetju je omogočal nagrajevanja z delniškimi opcijami zgolj 10% najbolj uspešnih posameznikov, kar je drugih 10% tako močno prizadelo, da je bila fluktuacija v tem razredu precej višja, kot bi predpostavljali na podlagi korelacije med delovno uspešnostjo in (ne)zadovoljstvom. Pomembnost prepoznavanja dejanskih motivov za delo je torej ključna pri gradnji sistemov nagrajevanja in celo širše, pri gradnji korporativnega in prilagojenega okolja. Vseh ne žene ista želja zato se moramo zavedati razlik med ljudmi in jih tudi upoštevati (glej <http://www.edupool.si/>).

Sklepne misli

Zelo težko je doseči neko splošno zadovoljstvo med zaposlenimi v podjetju, kljub temu, da upoštevamo dejavnike, ki vplivajo na zadovoljstvo zaposlenih. Skoraj nemogoče je, da bi lahko bili vsi zadovoljni pri opravljanju svojega dela. Neko osnovno zadovoljstvo v človeku nasploh, lahko izvira v nas samih. So ljudje, ki vedo, kaj želijo in taki, ki ne vedo, ker si ne želijo nič določenega oz. si ne določijo cilja, za katerega bi se trudili. Drugi pa se trudijo za določene osebnostne cilje z elanom in navdušenjem. Zaposleni si

postavljajo različne cilje, stvari, ki enemu pomenijo spodbudo in povzročajo zadovoljstvo, se drugemu zdijo samoumevne ali celo ovirajoče. Zato ne moremo postaviti univerzalnih formul, ki bi zagotavljale zadovoljstvo in motiviranost vseh zaposlenih. Obstaja več vrst dejavnikov, ki v splošnem pripomorejo k zadovoljstvu pri delu. Ti dejavniki so npr. vsebina dela, kjer moramo zaposlenemu glede na delovno mesto omogočiti možnost učenja in strokovne rasti. Samostojnost pri delu, kjer damo zaposlenemu možnost odločanja, kaj in kako bo delal. Pomembni dejavniki kot so plača, dodatki, ugodnosti, vodenje in organizacija dela, kjer je potreben ohlapen nadzor, dajanje pohval in graj ter skrb za nemoten potek dela. Za zadovoljstvo je med sodelavci potrebna sproščena komunikacija in sproščene delovne razmere. Vsi navedeni pogoji vplivajo na to, da se zaposleni počutijo dobro na svojih delovnih mestih in da so zadovoljni z delom, ki ga opravljajo. Dejavniki, ki vplivajo na zadovoljstvo zaposlenih so tako odvisni od podjetja oz. vodenja, kakor tudi od zaposlenih samih. Če želimo oblikovati delo se vprašamo, kako vanj vnesti motivacijske elemente. Za delavce privlačno delo, ki daje trajno zadovoljstvo naj bo raznoliko, omogoča naj samostojnost, odgovornost, nove izzive, stike z drugimi pri opravljanju dela, možnost izbire sodelavcev in povratne informacije.

Jasna Auer

MANAGEMENT ČLOVEŠKIH VIROV V FAZI RAZVOJA IN USPOSABLJANJA ZAPOSLENIH

Uspeh sodobnih podjetij v sodobnem konkurenčnem poslovnem okolju je čedalje bolj odvisen od njihovega bolj ali manj učinkovitega managementa človeških virov. Povsem znano je, da lahko strukturo in tehnologijo zelo hitro spremenimo ali zamenjamo, vendar pa za ljudi, ki so zaposleni v organizacijah, tega ne moremo trditi. Zelo znana trditev, da so ljudje največje bogastvo podjetja, je povsem znana, saj so ljudje tisti, po katerih se podjetja najbolj razlikujejo v konkurenčnem poslovnem okolju. Ljudje omogočajo s svojim znanjem, spretnostmi in sposobnostmi, da si podjetje pridobi ali ohrani večjo ali manjšo konkurenčno prednost na tržišču. Managerji pa morajo v podjetjih zagotoviti, da imajo zaposleni potrebno znanje in spretnosti za opravljanje dela v sedanjosti ali prihodnosti. Prav tako se od njih pričakuje, da bodo pomagali zaposlenim prepoznati njihove delovne interese, jih uspešno motivirati in nagraditi za kakovostno izvedbo njihovega dela. Skoraj vsi managerji se morajo v podjetjih vsak dan ukvarjati s problemi

zaposlenih. Le malo je takšnih vprašanj, ki se nanašajo na management človeških virov in jih je mogoče obravnavati samo v kadrovskem področju.

V podjetjih, ki so prevzela koncept managementa človeških virov, razvoj in usposabljanje zaposlenih nista zanemarljivi področji, temveč sta deležni velike pozornosti. V takšnih podjetjih so hitro spoznali, da so vlaganja v razvoj in usposabljanje zaposlenih, način izvedbe teh dveh dejavnosti ter pomen njune kakovosti in učinkovitosti zelo pomembni za pridobivanje in vzdrževanje njihove konkurenčne prednosti.

Temeljni namen dejavnosti razvoja zaposlenih delavcev je zagotoviti, da ima podjetje primerno usposobljene ljudi, ki bodo sposobni izpolniti njegove cilje in s svojim delom prispevati k uspešnejšemu poslovanju (Armstrong, 1996). Razvoj zaposlenih lahko obravnavamo kot posebno področje managementa človeških virov, ki vključuje naslednje dejavnosti:

- učenje,
- izobraževanje,
- razvoj,
- usposabljanje.

Za ustrezno usmerjanje dejavnosti razvoja zaposlenih morajo najvišji managerji sprejeti

Literatura

- Možina, S. 2002. Odnosi med zaposlenimi v organizaciji. Kranj: Industrijska demokracija.
- Mulej, M. 1986. Inovacijski procesi in izobraževanje. Kranj: Organizacija in kadri.
- Ovsenik, M., in M. Ambrož. 2000. Ustvarjalno vodenje poslovnih procesov. Kranj: Moderna organizacija.
- Širnik, M. 2002. So zadovoljni delavci tudi boljši? Ljubljana: Gospodarski vestnik 36 (8): 32.
- Treven, S. 2001. Mednarodno organizacijsko vodenje. Kranj: Moderna organizacija.
- Vuković, V. 2001. Letni pogovori za doseganje skupnih ciljev. Finance, 3. junij, 17.
- Zeni, J. 1995. Napredovanje delavcev. Modra knjiga. Plače v Sloveniji. Ljubljana: Moderna organizacija.

Viri

- Poročilo za leto 2005 Siok 2006. Organizacijska klima v Sloveniji.
- Skupno poročilo SiOK 2006. Organizacijska klima in zadovoljstvo 2001-2005.

določeno strategijo in pri njenem oblikovanju upoštevati strateške načrte podjetja. V strategiji razvoja zaposlenih se predvidi, kakšni bodo razvojni procesi zaposlenih ter kakšna bo politika in programi, ki se nanašajo na razvoj zaposlenih, in kako bodo pripomogli k uresničitvi poslovnih ciljev. Prav tako morajo v strateškem načrtu upoštevati kritične dejavnike uspeha v zvezi z inovacijami, kakovostjo, vodenjem in proizvodno-tržnim razvojem.

Vloga zaposlenih delavcev, managerjev in direktorjev v delovnem okolju

V preteklosti je bila vloga zaposlenih v podjetju omejena le na izvedbo njihovih nalog v skladu z navodili managerjev. Delavci niso spodbujali za oblikovanje in posredovanje zamisli, kako bi izboljšali kakovost proizvodov ali storitev. Vendar v zadnjih letih se je vloga delavcev spremenila, saj so zaradi vse bolj pomembnega timskega dela prevzeli veliko opravil managerjev. Tudi za managerje je značilno, tako kot tudi za druge zaposlene delavce v podjetju, da je njihova vloga v klasičnem delovnem okolju drugačna od vloge v sodobnem okolju, za katero je značilno sodelovanje zaposlenih pri doseganju ciljev podjetja. Dejavnosti, ki jih opravljajo managerji v sodobnem delovnem okolju, so:

- usmerjanje,
- koordiniranje,
- odločanje,
- stalno učenje,
- ustvarjanje in vzdrževanje zaupanja.

Osnovna vloga managerjev v tem okolju je, da ustvarijo razmere, ki bodo omogočale uspešno delo delovnih timov.

Tudi direktorji so odgovorni za pravočasno oblikovanje možnosti za spreminjanje njihovega podjetja ter določitev temeljnih ciljev in globalne strategije, prav tako so odgovorni za vodenje podjetja in doseganje ravnotežja med njegovimi dejavnostmi in inovacijami.

Pristopi k razvoju zaposlenih

V podjetjih uporabljajo različne pristope za razvoj zaposlenih. Med tiste, za katere se odločijo najpogosteje, spadajo:

- formalna izobrazba
- ocenitev sposobnosti,
- delovne izkušnje,
- medsebojni odnosi.

Formalna izobrazba

Formalni izobraževalni programi vključujejo tečaje, ki so organizirani v podjetju za zaposlene delavce, krajše seminarje pod vodstvom svetovalcev, programe MBA ter podiplomske programe za direktorje in managerje. V podjetjih navadno oblikujejo posebne izobraževalne programe za direktorje in managerje na najvišji in srednji ravni upravljanja ter strokovno usmerjene programe, ki se nanašajo na posamezne vrste delovnih opravil, kot so recimo opravila inženirjev. Izobraževalni programi lahko vključujejo tudi seminarje za osebni razvoj.

Ocenitev sposobnosti

Dejavnost ocenjevanja sposobnosti obsega zbiranje informacij o vedenju, slogu komuniciranja in spretnostih zaposlenih ter posredovanje povratnih informacij tistim, na katere se te nanašajo. Namen ocenjevanja je pogosto določitev zaposlenih, ki imajo managerske sposobnosti. S to dejavnostjo se prav tako ocenjujejo sposobnosti in slabosti managerjev. V podjetjih uporabljajo različne metode in vire informacij, ki jim pomagajo pri ocenjevanju razvoja zaposlenih. Najpogostejše metode, ki jih uporabljajo v podjetjih:

- Myer-Briggsov psihološki test – najbolj priljubljen, kjer se rešujejo vprašanja, ki se nanašajo na občutke in vedenje posameznika v različnih okoliščinah;
- ocenjevalno središče – je metoda, pri kateri več ocenjevalcev vrednoti delo zaposlenih pri različnih nalogah;
- ocenitev dela – je metoda, s katero se zago-

tovijo zaposlenim informacije o problemih, ki so se pojavili pri izvedbi opravil, in o načinih za izboljšanje njihovega dela.

Delovne izkušnje

K razvoju zaposlenih zelo pripomorejo njihove delovne izkušnje. V posameznem podjetju jih lahko različno uporabijo v procesu razvoja zaposlenih. Najpomembnejše so: razširitev dela, kroženje, premestitev, napredovanje in premestitev navzdol.

Medsebojni odnosi

Zaposleni lahko razvijajo svoje spretnosti in povečujejo svoje znanje tudi tako, da se povezujejo s sodelavci, ki imajo več izkušenj kot sami. Takšno obliko medsebojnega povezovanja imenujemo mentorstvo. Iz mentorskega načina povezovanja izhajajo številne prednosti za mentorja in tudi za njegovega varovanca. Mentorji zagotavljajo svojim varovancem psihosocialno podporo in osnovo za razvoj njihove kariere. Prav tako mentorji podpirajo varovancevo kariero tako, da nanj prenašajo svoje znanje in navodila za vedenje v določenih okoliščinah, skrbijo za varstvo svojega varovanca in podobno.

Usposabljanje v organizacijah

Dejavnost usposabljanja se v podjetju učinkovito izvaja le, če se pri njenem oblikovanju uporabi sistemski pristop. Ta pristop zahteva od zaposlenih, ki so odgovorni za oblikovanje načrtov usposabljanja, da upoštevajo vse dejavnike in spremenljivke, ki lahko vplivajo na učenje. Na program usposabljanja za določeno delo v organizaciji lahko vplivajo dogodki, ki se pojavijo kjer koli v podjetju ali v njegovem okolju. Pri oblikovanju takšnega programa je treba zato upoštevati vse morebitne dogodke in povezave, ki bi lahko vplivale na učenje. Usposabljanje se lahko izvaja na različnih lokacijah. V podjetju je mogoče usposablјati zaposlene na njihovem delovnem mestu, medtem ko opravljajo svoje delo, ali v posebnih prostorih, ki so opremljeni za tečaje in seminarje. Prvi način usposabljanja je najprimernejši za novo zaposlene, ki jih je treba seznaniti z njihovimi delovnimi nalogami, za že zaposlene za izboljšanje njihovih spretnosti, predvsem pri uvedbi nove tehnologije in za zaposlene, ki prevzamejo nove naloge zaradi napredovanja ali premestitve na drugo delovno mesto. Drugi način usposabljanja v podjetju se uporablja za to, da bi zaposleni pridobili znanje o postopkih in proizvodih podjetja ter se seznanili z novimi metodami za učinkovito prodajo, pisarniško delo ali z novostmi z drugih področij.

Usposabljanje lahko vodijo različni strokovnjaki iz podjetja ali iz njegovega okolja. Pri usposabljanju na delovnem mestu navadno sodelujejo managerji, vodje timov, mentorji ali sodelavci, ki so odgovorni za usmerjanje, svetovanje in

nadzor zaposlenih. Za formalno usposabljanje zaposlenih pa je mogoče uporabiti programe na izobraževalnih ustanovah.

Pri procesu usposabljanja je pomembna tudi izvedba te dejavnosti. Usposabljanje je različno zasnovano glede na uporabnike, ki jim je namenjeno. Tako je na primer managerje in vodje timov mogoče usposablјati medtem, ko opravljajo svoje delo z uporabo metod, kot so izvedba posebnih nalog, učenje pri delu, usmerjeno branje strokovnih knjig ... Dodatno pa se lahko uporabljajo tudi metode formalnega usposabljanja, katerih namen je razširitev njihovega znanja, razvoj manjkajočih spretnosti ali sprememba njihovega vedenja.

Kot zadnja pomembna dejavnost pri usposabljanju zaposlenih je ocenjevanje. V svoji temeljni obliki se ocenjevanje nanaša na primerjavo ciljev z učinki. In ravno ta primerjava omogoča pridobitev odgovora na vprašanje, do kakšne stopnje je usposabljanje doseglo svoj namen.

Danica Vranc

Literatura

Armstrong, M. *Personnel Management Practise*. Kogan Page, 1996.

Treven, S. *Management človeških virov*. Gospodarski vestnik, Zbirka Manager. Ljubljana, 1998.

					List	HAZARDNA IGRA	NOVINARKA... TODOROVSKI	DLAKA IZ KONJSKEGA REPA	OTOK ČAROVNICE KIRKE	DUŠIK	AMPER
					KRAJ PRI KOPRU						
					JUGO. LETAL. DRUŽBA						
										KRALJ ŽIVALI	... IN PRIIMEK
Avtor LoM	ŠOLSKO LETNO POROČILO	LASTOVICA	VRSTA MAMILA	ZID					EDI MAJARON		
				2. IN 3. SAMOGLASNIK					ZRAK (lat.)		
REKA V NEMČIJI					TENIŠKI KLUB (krat.)		RIMSKI POZDRAV				
							KRAJ V ITALIJI				
ZASIPANJE					ŠVIC. REKA					VRSTA ZAŠČITNIH PREMAZOV	SUBTROBSKI KUŠČARJI
					FIN PESEK, MIVKA						
VS(A)D				VIS. IGRALNA KARTA			KRAJ POD FRUŠKO G.				
				PREBIVALKA EOLIJE		GRČLIJA	POMLADNI MESEEC				
LATIN. VEZNIK			UGANKA, ŠIFRIRNI SIST.							BERILIJ	
			LEON RUPNIK							NEWTON	
GLASBA ZA ENEGA IZVAJALCA					PRALNI STROJ						
ROMUNSKA TV HIŠA					RUDI VALENCIČ	KEM. SIMBOL ZA SREBRO, VANADIJ, ŽVEPLO	JEDRRSKA ELEKTRARNA		TORINO		
							SMRTNI UDA-REC BIKU		ZG. OBLAČILO, JOPIČ (pog.)		
JANKO KERSNIK			POKRAJINA V SLOVENIJI				SL(E)PEC	ISLAND. PISATELJ (SVENSSON)			
								PAP. KRONA			
2. IN 1. SAMOGLASNIK			ZAČETEK GLASILA								
											ZMAGA PRI ŠAHU
										RIMSKA 1000	
										SELEN	
					ODPRT BALKON						
					PORTUGALSKI PISATELJ				VESOLJČEK		

Izpolnjen kupon
izrežite in pošljite
na naš naslov
do 11. junija
2008.

Nagradna križanka

Julij 2008

Gesla križanke:

Ime in priimek:

Naslov:

Srečanje preseljencev iz območja rudarjenja Premogovnika Velenje

Po Novem letu smo pri Kulturnici Gaberke pričeli z aktivnimi pripravami na Drugo srečanje preseljencev Gaberk, Družmirja, Prelog in Metleč, ki so svoje domove morali zapustiti zaradi posledic izkopavanja premoga in gradnje industrijskih objektov. Čakalo nas je kar nekaj dela. Najprej je bilo potrebno pripraviti, kot se je kasneje izkazalo, kar dolg spisek preseljencev in zbrati fotografije njihovih domov za razstavo fotografij nekdanjih domačij, ki je potekala na sami prireditvi. S sponzorskimi sredstvi je bila pokrita izdelava spominskih razglednic in slik s tematiko krajev, ki jih ni več. Potem pa smo se šli še malo detektivske agencije, saj je bilo potrebno najti nove naslove preseljenih ljudi. Vsem najdenim udeležencem smo nato poslali vabilo za srečanje, vsem tistim, ki pa jih nismo našli oz. smo jih nenamerno izpustili, pa se še enkrat opravičujemo. Srečanje ni zadnje te vrste, in veseli bomo, če nas boste obvestili o naslovu kakšnega spregledanega preseljenca. Tretje srečanje načrtujemo že za naslednje leto.

Zadnji teden pred prireditvijo je bil deževen, kar je povzročalo nemalo skrbi. Tudi sobota je bila deževna, nedeljsko jutro pa je bilo neprijetljivo. A kot za stavo, se je okoli poldneva nebo razjasnilo in sonce je zasijalo s svojo junijsko močjo. Na prireditvi se je zbralo precej več ljudi kot lansko leto. Z zanimanjem so si ogledovali razstavo fotografij večine domačij iz prej omenjenih okolij. Kar nekaj prisotnih je sliko svojega nekdanjega doma videlo prvič po več desetletjih. Svoj namen je dosegla tudi karta, kjer so bile označene lokacije domačij iz tega območja in vsi ostali objekti vključno s cestami in sedanjim obsegom Družmirskega jezera. Tako so se obujali lepi in grenki spomini na nekdanje domove.

Prireditve je potekala pri kozolcu Kulturnice Gaberke, to je na prostoru nekdanjega gasilskega doma Gaberke. Leta 1934 zgrajen kozolec je bil leta 2005 prestavljen iz Lesjakove kmetije v Šoštanj, kjer je bil namenjen za rušenje. Nekdaj kmetijski objekt je sedaj namenjen za turistične in kulturne namene in to mu tudi precej dobro uspeva.

Z uradnim delom prireditve je pričela napovedovalka Aleksandra Zajc. Kot prve je na oder povabila ljudske pevke Gaberški cvet, takoj zatem pa je bil na oder povabljen direktor Premogovnika Velenje dr. Milan Medved. Dr. Medved je po pozdravu publike svoj govor o pomenu Premogovnika in energetike in njenih vplivih na okolje namenil preseljencom. Premogovnik je predstavil kot eno najpomembnejših in uglednih podjetij v naši okolici, ki skrbi za svoje zaposlene in tudi za okolico – del tega je tudi pomoč pri organiziranju srečanja preseljencev. V dolgih letih pridobivanja premoga je Premogovnik veliko vzel in pravzaprav se tega, kar so ljudje zaradi rudarstva in energetike žrtvovali, ni mogoče

izmeriti v denarju ali kakšni drugi merski enoti. Po drugi strani pa je Premogovnik Velenje veliko dal in še vedno daje. Številne generacije rudarjev in ostalih so v okviru rudniških dejavnosti delale celo kariero in se tam dočakale zaslužen upokojitev. Iz premoga se proizvaja električna energija, zato je to pomembno za celo Slovenijo in še širše. Na proces pridobivanja so vezana številna podjetja v bližnji in daljni okolici. Prav gotovo bi podoba Šaleške doline bila povsem drugačna, če ne bi pred nekaj več kot 130 leti v globinah Šaleške doline našli premoga. Tako bi spodnji del Gaberk, Družmirja, Preloge, Šoštanj, Škale, Pesje še vedno stali na svojih mestih. Dr. Medved tudi sam prihaja iz družine, ki se je pred 30 leti morala preseliti iz Prelog, zato ga ob tem srečanju, tako kot tudi ostale udeležence, obhajajo mešani občutki. Po eni strani se nekdanji sovaščani želijo poveseliti z nekdanjimi sosedi in prijatelji, po drugi strani pa spomin na njihove domačije živi še samo v njihovih srcih. Muči jih tudi to, da domačij svojih očetov in dedov ne morejo pokazati svojim otrokom in vnukom. Z namenom, da ne bi zamrl spomin na domačije, kjer so nekoč živele številne družine, so se na Premogovniku Velenje odločili postaviti spominsko obeležje, ki bo po eni strani opomnik in spomin na čase, ki jih ni več, po drugi strani pa zahvala vsem, ki so žrtvovali svoje domačije za svetlo in lepšo prihodnost. Žrtvovanje domov in zemlje je omogočilo nadaljnje izkopavanje premoga in s tem sodobno in kvalitetno življenje ljudi v Šaleški dolini. Na koncu svojega govora je organizatorjem čestital za dobro organizirano prireditev in vsem prisotnim zaželel lepo popoldne. Predsedniku Kulturnice je podaril simbolični spominek – rudarska svetilka na kosu premoga. Predsednik Kulturnice je zatem objavil, da bo naslednje leto v to srečanje vključen še preseljen del Pesja in Škal.

Nato je bil na oder povabljen župan Darko Menih. Po pozdravu prisotnih je pohvalil ta dogodek, ki postaja vse pomembnejši v tem okolju in ga organizira Kulturnica Gaberke. Dotaknil se je časa več desetletij nazaj, ko so se prebivalci družina za družino morali seliti v nova okolja in nove domove. Župan upa, da so tudi novi domovi preseljencev in njihova okolica tako prijetni, kot so bili nekoč stari. Kot predstavnik Občine Šoštanj je obljubil nadaljnjo pomoč pri izvedbi prihodnjih srečanj preseljencev.

Na oder je zatem prišel še predstavnik KS Gaberke Bogdan Lampret, ki je na kratko povedal, da je ponosen na Kulturnico, da si je upala izvesti srečanje v tako široki obliki. Veseli smo, da nam je uspelo, saj je bilo potrebno vložiti kar nekaj prostega časa in denarja. Slednjega so v večji meri prispevali Premogovnik Velenje, TEŠ, Občina Šoštanj in Terme Topolšica. Največ časa so za pripravo prireditve žrtvovali člani upravnega odbora Kulturnice

Foto: A. Grudnik

ter posamezniki, ki so pomagali pri zbiranju podatkov. Veliko truda je v zbiranje podatkov o preseljenih vložila Ljudmila Spital, ki je v zahvalo iz rok predsednika Kulturnice prejela skromen spominek. Za zbiranje podatkov, informacij in fotografij o preseljenih in njihovih domačijah pa sem bil zadolžen avtor tega prispevka, Aleksander Grudnik. Kulturnica se mi je za ves ta nekajmesečni trud oddolžila s sliko, na kateri je narisano kozolec Kulturnice. Preseljenici iz območij Prelog, Šoštanj in Metleč so za spomin na srečanje prejeli simbolične spominke in razglednice.

Zadnje dejanje uradnega dela pa je bilo odkritje temeljnega kamna za spominsko obeležje, ki so ga skupaj odkrili direktor PV dr. Milan Medved, direktor TEŠ dr. Uroš Rotnik, župan Darko Menih in predsednik Kulturnice Franc Steharnik. Na obeležju je napisano:

Obeležje v spomin na obdobje, ko so se zaradi premogovništva in energetske dejavnosti v Šaleški dolini rušile hiše za hišo, njihovi prebivalci pa so bili prisiljeni pretrgati svoje korenine in se preseliti v druga okolja.

Po končanem uradnem delu pa se je začelo družabno srečanje ob prijetni glasbi.

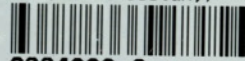
A. Grudnik

Krajevni praznik Šoštanja - Pod kostanji / Fo

Velenje
Sp Do 35
LIST OBČINE
2008

352(497.4 Šoštanj)

9004333,6

COBISS •

